

V u o s i k e r t o m u s 2002
Årsberättelse
Annual Report

Vuosikertomus 3-31

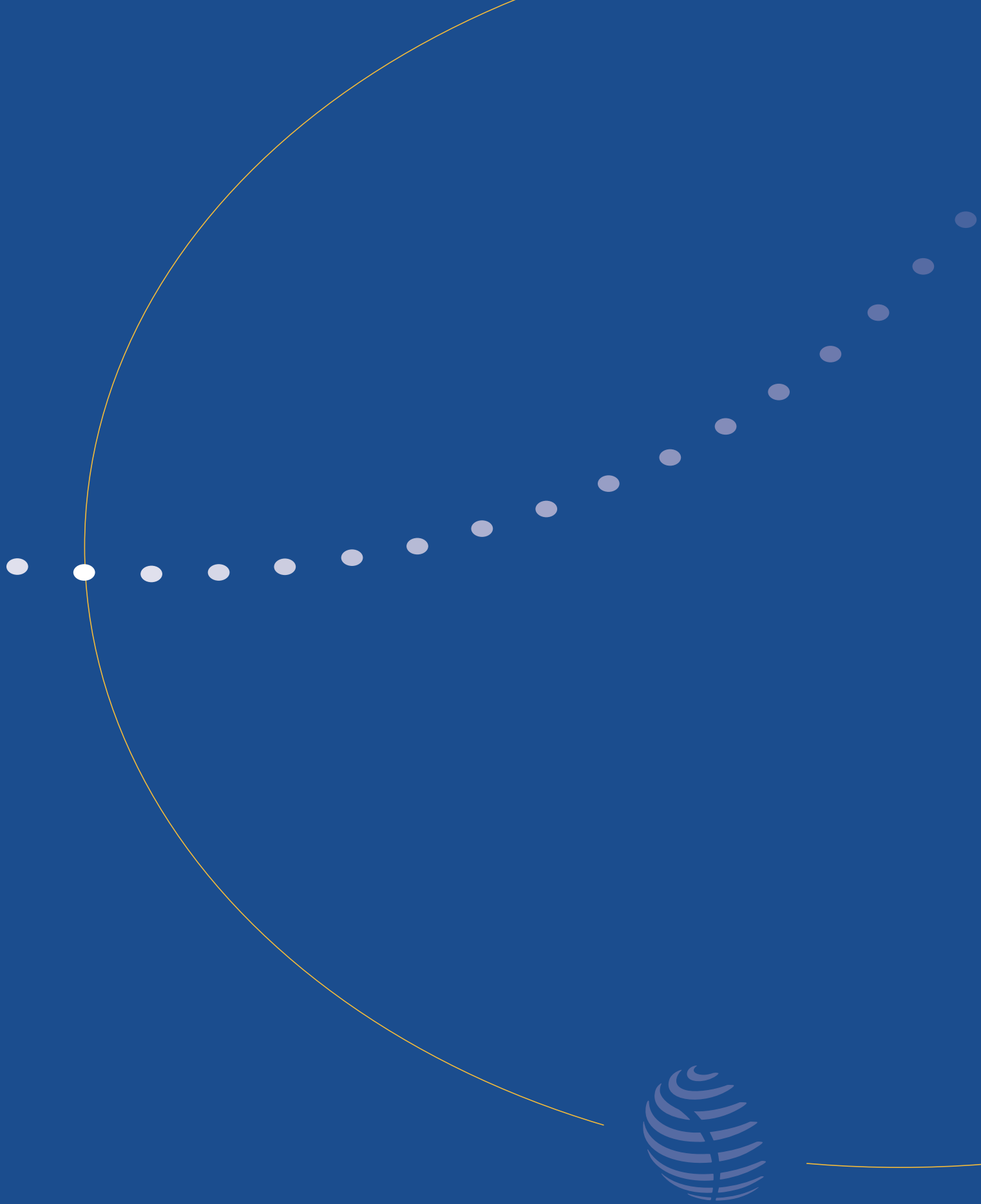
Lyhyesti	4
Ylijohattajan katsaus	6
Henkilöstö	8
Toimintaympäristö	10
Viraston toiminnan arviointi	10
Viestinnän lakimuutokset	12
Yhteistyö	14
Kansainvälinen yhteistyö	14
Kansallinen yhteistyö	18
Toiminta	20
Tietoturva	20
Viestintämarkkinoiden taloudellinen valvonta	22
Tekninen ohjaus ja valvonta	24
Radioliikenne	26
Muu valvonta	27
Talous	29
Tuotto- ja kululaskelma	30
Tase	31

Årsberättelse 33-61

Kort presentation	34
Överdirektörens återblick	36
Personalen	38
Omvärlden	40
Utvärdering av ämbetsverkets verksamhet	40
Ändringar av lagstiftningen inom kommunikationssektorn	42
Samarbete	44
Internationellt samarbete	44
Nationellt samarbete	48
Verksamhet	50
Informationssäkerhet	50
Ekonomisk tillsyn över kommunikationsmarknaden	52
Teknisk styrning och övervakning	54
Radiokommunikation	56
Övrig tillsyn	57
Ekonomi	59
Intäkts- och kostnadskalkyl	60
Balansräkning	61

Annual Report 63-91

Short presentation	64
Message from the Director-General	66
Personnel	68
Operational environment	70
Assessment of FICORA's operations	70
Changes in communications legislation	72
Cooperation	74
International cooperation	74
National cooperation	78
Operations	80
Information security	80
Economic regulation of the communications market	82
Technical regulation and supervision	84
Radiocommunications	86
Other supervision	87
Finance	89
Income and expenses account	90
Balance sheet	91

Vuosikertomus

● Viestintävirasto

Viestinnän kehityksen vaikuttaja ja suunnannäyttäjä

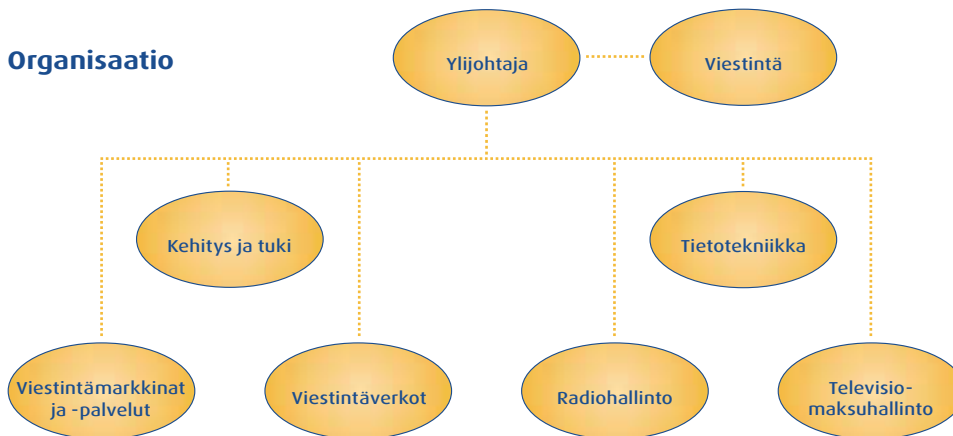
Viestintäviraston toiminta-ajatuksena on Suomen tietoyhteiskuntakehityksen edistäminen. Viestintävirasto on asiantuntijaviranomainen, jonka toiminnan pääpaino on viestintämarkkinoiden toimivuuden ja tehokkuuden turvaamisessa sekä viestintäverkkojen teknisen toimivuuden ja turvallisuuden edistämässä. Tavoitteena on varmistaa kilpailun toteutuminen viestintämarkkinoilla sekä taata kaikille käyttäjille häiriöttömät ja turvalliset viestintäyhteydet. Toiminnallaan virasto rakentaa ja ylläpitää suomalaista tietoyhteiskuntaa.

Viestintämarkkinoiden taloudellisella valvonnalla taataan, että kilpailu markkinoilla toimii ja että yritykset noudattavat säädettyjä hinnoittelu- ja toimintavelvoitteita. Toimiva ja tehokas kilpailu on kuluttajien ja asiakkaiden etu.

Viestintäviraston tehtäviin kuuluu teknisten määräysten antaminen sekä telealan standardoinnin kansallinen koordinointi. Lisäksi virasto valvoo viestintäverkkojen teknistä toimivuutta ja turvallisuutta sekä ohjaa televerkkojen numerointia ja myöntää yrityksille niiden tarvitsemat numerot ja tunnukset.

Viestintävirasto ohjaa radiotaajuuksien käyttöä Suomessa ja huolehtii siitä, että Suomen kansalliset intressit otetaan huomioon taajuuksien käyttöä koskevassa kansainvälisessä päätöksenteossa. Tavoitteena on varmistaa, että radiotaajuuksia on käytettävissä riittävästi ja tasapuolisesti ja että asiakkaat saavat käyttöönsä mahdollisimman häiriöttömät taajuudet.

Organisaatio

Viestintävirasto hoitaa sähköisen viestinnän yksityisyyden suojaan ja tietoturvaan liittyviä tehtäviä. Tietoliikenneturvallisuuteen liittyvien tehtävien tavoitteena on edistää sähköisen viestinnän turvallisuutta ja luotettavuutta. Viraston tehtävänä on myös hoitaa tietoturvaloukkausten tiedonkeruuta ja selvittämistä sekä tiedottaa tietoturvallisuusasioista.

Viestintävirasto myöntää Internetin fi-juuren alaiset verkkotunnukset. Virasto vastaa myös verkkotunnusten teknisestä rekisterinpidosta sekä ylläpitää ja hallinnoi fi-juuren nimipalvelimia.

Viestintävirasto valvoo, että televisio- ja radio-ohjelmat täyttävät ohjelmiston eurooppalaisuutta, mainontaa ja sponsorointia koskevat vaatimukset. Lisäksi virasto valvoo postitoimintaa ja koordinoi postialan standardointia Suomessa. Viestintäviraston tehtävänä on myös televisiomaksujen kerääminen.

Toimintansa kustannukset Viestintävirasto kattaa keräämillään maksuilla. Pääosa tuloista kertyy radiolähettimien lupamaksuista, taajuusmaksuista, televerkon numerointimaksuista ja postitoiminnan valvontamaksuista sekä Internetin verkkotunnusmaksuista. Televisio- ja toimilupamaksut kerätään Valtion televisio- ja radorahastoon, josta Viestintävirastolle korvataan maksujen keräämisestä aiheutuneet kustannukset.

Toimialan haasteet

Vuosi 2002 on ollut viestintäsektorilla taloudellisen taantumana aikaa. Viestintäpalveluiden ja -tuotteiden kysyntä ei ole enää kehittynyt samassa tahdissa kuin aiempina huippuvuosina. Toimialaa ovat myös leimanneet yritysrakenteen muutokset, jotka ovat johtaneet joidenkin yritysten poistamiseen markkinoilta samoin kuin yritysten yhdistymiseen kuten Telia-Soneran syntymiseen. Suomalaiset alan toimijat ovat hakeneet kansainvälisiä yhteistyökumppaneita parantaakseen kilpailuasemiaan. Toimialan muutokset tuovat uusia vaatimuksia myös Viestintäviraston toiminnan tehokkuudelle ja uusien toimintamallien käyttöönotolle.

Viraston toiminnan kehittäminen

Viestintäviraston toiminnassa on vuonna 2002 tapahtunut paljon uudistuksia.

Vuoden alussa viraston sisäistä organisaatiota muutettiin tarkoituksena tehostaa resurssien käyttöä sekä valmistautua yhdyntävien viestintämarkkinoiden valvontaan. Viraston tulosalueiden ryhmittelyssä luovuttiin viestintätekniikoihin perustuvasta erottelusta. Tavoitteena on myös edelleen kehittää projektityyppistä työskentelyä yli tulosaluerajojen ja tunnistaa viraston avainprosesseja. Samalla on kiinnitetty erityistä huomiota henkilöstön koulutukseen ja monipuolisen osaamisen varmistamiseen vaikeutuvista ja uudistuvista tehtävistä suoriutumiseksi. Viraston johtamista ja toiminnan kehittämistä avustavaa neuvottelukuntaorganisaatiota on uudistettu muuttamalla telehallinnon neuvottelukunta laajalaisemmaksi viestintähallinnon neuvottelukunnaksi.

Liikenne- ja viestintäministeriö käynnisti Viestintäviraston arvioinnin, jossa viraston sidosryhmät ja oma henkilöstö arvioivat muun muassa toimintamme vaikuttavuutta, palvelujen laatua ja sisäistä tehokkuutta.

Samalla selvitettiin myös viraston asemaa ja toimintatapoja suhteessa muihin EU:n viestintähallintoihin sekä ministeriön ja viraston toimivallan jaon selkeyttä, tarkoituksenmukaisuutta ja tulosohjausta. Tuloksena oli myös viraston toiminnan kehittämiseksi tärkeitä parannusehdotuksia.

Uudistuvat tehtävät

Konvergoituvien viestintätekniikoiden ja -markkinoiden sääntelyyn on luotu puitteet kuluneena vuonna hyväksytyllä viestintämarkkinalain uudistuksella, jossa televerkkoja koskeva sääntely ulotet-

tiin koskemaan myös digitaalisia radio- ja tv-verkkoja. Eduskunnan käsittelyssä on myös ollut viestintämarkkinalain ja siihen läheisesti liittyvän säädösten kokonaisuudistus, jolla pannaan kansallisesti täytäntöön Euroopan yhteisön viestintädirektiivit ottaen samalla huomioon voimassaolevan perustuslain muun muassa lainsäädännön täsmällisyydelle asettamat vaatimukset. Vuonna 2003 voimaan tulevan lain piiriin tulevat kaikki sähköiset viestintäverkot niiden teknisestä toteutustavasta riippumatta. Viestintävirastolle on tulossa uusia tehtäviä kuten viestintämarkkinoiden analyysin perusteella tehtävä yritysten huomattavan markkinavoiman määrittely merkityksellisillä markkinoilla ja tällaisille yrityksille kilpailun avaamiseksi asetettavien velvoitteiden määrääminen. Virasto valvoo jatkossa myös Yleisradio Oy:n toimintaa yhtiön julkisesta palvelustaan antaman kertomuksen perusteella.

Tietoturva on tullut keskeiseksi viraston toiminnan painopistealueeksi. Vuoden 2002 alusta toimintansa aloitti televerkkojen välityksellä tapahtuvien tietoturvaloukkausten havainnointia, ehkäisyä ja selvittämistä hoitava viraston CERT-ryhmä. Yksityisyyden suojasta televiestinnässä ja teletoiminnan tietoturvasta annetun lain muutoksilla säädettiin teleyritysten velvollisuudesta tiedottaa telepalvelujen turvallisuuteen liittyvistä erityisistä riskeistä sekä ilmoittaa Viestintävirastolle merkittävistä tietoturvaloukkauksista ja -uhista. Viraston CERT-ryhmä ja tietoturveysyksikkö toimii kiinteässä yhteistyössä muiden vastaavien organisaatioiden ja yritysten kanssa sekä kansallisesti että kansainvälisesti.

Virastolla on ollut tärkeä rooli valtioneuvoston asettaman tietoturvasioiden neuvottelukunnan työssä. Neuvottelukunnan tehtävänä on ollut seurata suomalaisen tietoturvan

tilaa sekä laatia Suomea koskeva tietoturvakatsaus sekä tehdä ehdotus tietoturvastrategiaksi, joka esitetään valtioneuvoston vahvistettavaksi.

Kuluneena vuonna myös viraston postihallinnon tehtävät ovat kasvaneet, koska Suomen Posti Oyj:n varmennuskeskuksen toiminnot ja henkilöstö Jyväskylässä siirtyivät uuden postipalvelulain voimaantulon myötä virastolle. Lisäksi suomalainen Internet domain-nimihallinto on yhä selkeämmin ja kokonaisvaltaisemmin Viestintäviraston hoidossa. Nimien myöntämistä säädellään verkkotunnuslailla, joka vuonna 2003 voimaantullessaan selkeyttää ja yksinkertaistaa merkittävästi nimien myöntämistä. Tv-maksuhallinto puolestaan saavutti kuluneena vuonna kunnioitettavan 75 vuoden iän. Ikäisekseen hyvin nuorekas hallinto on edelläkävijä muun muassa verkkolaskutuksen ja asiakkaita palvelevien sähköisten asiointimahdollisuuksien käyttöönotossa.

Kansainvälinen yhteistyö

Kansainvälinen yhteistoiminta sekä Euroopan regulaattoreiden kesken että toimialamme järjestöissä on ollut tiivistä. Viestintävirasto hoiti IRG:n puheenjohtajuutta 1.7. - 31.12. 2002. Helsingissä pidettiin syksyllä kaksi merkittävää kokousta, joissa olivat edustettuina 19 eurooppalaista viestintähallintoa ja kymmenen EU:n tulevaa jäsenmaata sekä ehdokas maat Bulgaria ja Romania. Vuoden aikana kaikkien ETA-maiden viestintämarkkinoiden sääntely harmonisointiin ja kilpailun tehostamiseen tähtäävää yhteistyötä on tiivistetty ja luotu yhtenäisiä toimintatapoja uusien viestintädirektiivien täytäntöönpanoon.

ITUn korkein päättävä elin, täysivaltaisten edustajien konferenssi (Kansainvälinen televiestintäliitto) järjestettiin Marrakeshissa Marokossa

syksyllä.

Neljän viikon kokouksessa linjattiin Kansainvälisen televiestintäliitto ITUn yleinen toimintapolitiikka, sovittiin järjestön rahoituksesta sekä valittiin henkilöt ITUn ylimpiin toimiin. Viestintäviraston edustajat ovat aktiivisesti mukana erityisesti radiotaajuuksien suunnittelua sekä telestandardointia käsittelevissä ITUn toimielimissä ja työryhmissä sekä osallistuvat myös suunnitteilla olevan tietoyhteiskuntahuippukokouksen (WSIS) valmisteluun.

Tietoyhteiskunnan rakentaja

Me Viestintävirastossa tiedämme, että haasteita toimintamme kehittämiseksi ja palveluidemme laadun takaamiseksi asiakkaitamme ja sidosryhmiämme tyydyttävällä tavalla on vielä paljon edessä. Kuitenkin voimme mielestäni varsin suurella varmuudella jo nyt todeta, että virastomme on lunastanut paikkansa yhtenä keskeisenä julkishallinnon toimijana suomalaisen

tietoyhteiskunnan rakentamisessa. Viraston tärkeimpänä vahvuutena on sen asiantunteva ja korkeatasoinen henkilöstö sekä yhteistoimintaa korostava toimintakulttuuri, joista yritämme jatkossakin huolehtia parhaalla mahdollisella tavalla.

Rauni Hagman
Ylijohtaja

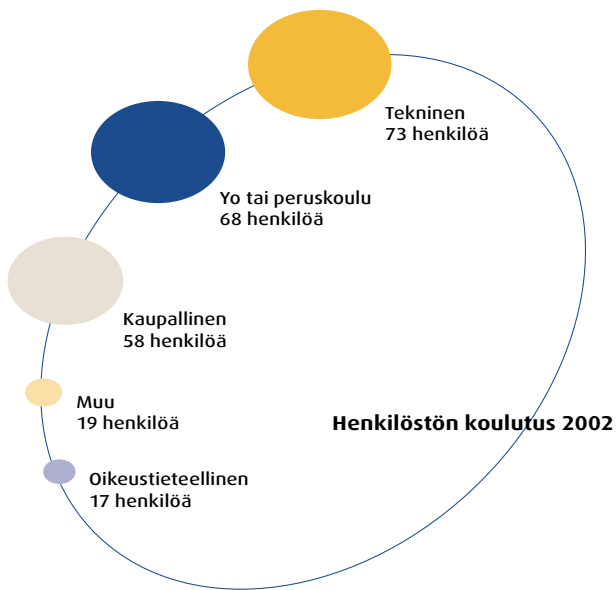
Viestintävirastolle annetut uudet tehtävät näkyvät sekä henkilöstömäärän kasvuna että koulutustason nousuna. Tavoitteena on, että virastossa työskentelee henkilöstöä, joka määrältään ja laadultaan pystyy vastaamaan viraston tavoitteisiin ja toimialan vaatimuksiin.

Vuonna 2002 Viestintävirastossa työskenteli 235 päätoimisessa, pysyvässä palvelussuhteessa olevaa henkilöä. Näistä 108 oli virkasuhteessa ja 127 työsuhteessa. Henkilöstön määrä kasvoi vuoden aikana viidellätoista. Kasvu johtui muun muassa viraston uusista tehtävistä. Perillesaamattomien postilähetysten avausoikeuden siirryttyä Suomen Posti Oyj:ltä Viestintävirastolle, aloitti Jyväskylässä sijaitsevassa postipalvelun varmennuskeskuksessa kuusi uutta henkilöä. Myös tietoturvasioiden ja viestintämarkkinoiden taloudellisen valvonnan uudet tehtävät kasvattivat henkilöstömäärää. Vakituisen henkilöstön lisäksi määräaikaisessa palvelussuhteessa oli 21 henkilöä. Viraston palveluksessa oli vuoden aikana myös noin kuusikymmentä osa-aikaista tv-

maksutarkastajaa sekä sivutoimisia radioviestinnän pätevyystutkintojen pitäjiä.

Viestintävirastolla on oma palkkausjärjestelmä, jonka piiriin kuuluu koko henkilöstö. Palkkausjärjestelmä perustuu työn vaativuuteen ja henkilökohtaisen suorituksen arviointiin. Viraston arvot (asiantuntijuus, kehittäminen ja kehittyminen sekä hyvä palvelukulttuuri) ovat pohjana henkilökohtaisen suorituksen arviolle, joka tehdään vähintään kerran vuodessa käytävissä kehityskeskusteluissa. Keskustelujen yhteydessä laaditaan jokaiselle työntekijälle vuosittainen tavoite- ja kehittämissuunnitelma, joka pohjautuu niin viraston, tulosalueen, yksikön, ryhmän kuin henkilönkin omien tehtävien tavoitteisiin ja tarkoitukseen. Oman palkkausjärjestelmän jatkoksi

virastossa kehitettiin tulospalkkiojärjestelmä, joka otetaan käyttöön vuonna 2003.

Kuluneena vuonna vakituisesta henkilöstöstä naisia oli 143 ja miehiä 92. Päätoimisen, pysyvän henkilöstön keski-ikä oli 44 vuotta. Lähimmän viiden vuoden kuluessa viraston henkilöstöstä kahdeksan prosenttia on jäämässä eläkkeelle ja kymmenen vuoden sisällä 26 prosenttia. Viraston palveluksessaoloaika oli keskimäärin lähes yhdeksän vuotta.

Henkilöstöä koulutetaan

Viestintäviraston koulutustaso nousi edelleen. Ylemmän korkeakoulututkinon suorittaneita oli 28 prosenttia ja alemman 18 prosenttia vakituisesta henkilöstöstä. Keskiasteen tutkinto oli 34 prosentilla ja perusasteen koulutus 20 prosentilla. Viraston henkilöstöstä noin kymmenen prosenttia suorittaa oppisopimus-, keski- tai korkeasteen tutkintoa työnsä ohessa. Omaehtoista oppimista tuettiin muun muassa viettämällä valtakunnallista aikuisopiskelijan viikkoa marraskuussa. Viikon yhteydessä järjestettiin myös perehdytys- ja oppimaan oppimisen koulutusta.

Henkilöstön koulutuksessa ja kehittämisessä keskityttiin erityisesti esimiesten valmennukseen ja tietoteknisen osaamisen lisäämiseen.

Reilun vuoden kestäneeseen esimiesvalmennukseen osallistui 45 esimiestä, heidän varamiehensä ja mahdollisia tulevia esimiehiä. Valmennuksen sisältöinä olivat strateginen johtaminen, johtamisjärjestelmät ja -menetelmät, ihmisten johtaminen ja johtajan itsensä kehittyminen. Henkilöstön tietoteknistä osaamista syvennettiin heinäkuusta alkaen ATK-ajokorttikokeilla.

Henkilöstöllä on ollut myös mahdollisuus osallistua talon ulkopuolisiin kursseihin sekä talon sisällä järjestettäviin koulutuksiin, joita ovat olleet esimerkiksi tietotekninen koulutus, lakikoulutus, kielikoulutus sekä erilaiset työtehtäviin liittyvät koulutustilaisuudet ja -tietoiskut. Lisäksi tulosalueet järjestivät useita infotilaisuuksia ajankohtaisista aiheista.

Työkykyä ylläpidetään

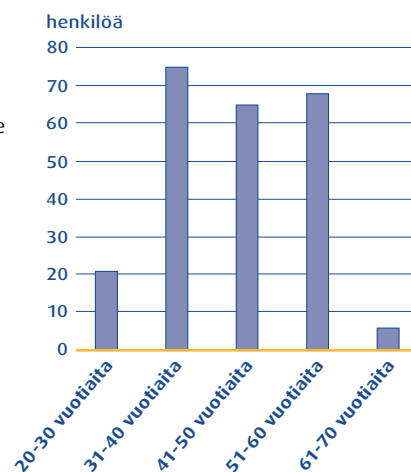
Viraston henkilöstön terveydentilaa ja työkykyä auttoi ylläpitämään Medivire Oy Ruoholahti, jonka kanssa aloitettiin yhteistyö vuoden alussa. Viestintäviraston henkilöstön terveydentilaa ja työkykyä on keskimäärin hyvä, eikä suuria muutoksia edellisiin vuosiin ole havaittu.

Työkykyä ylläpidettiin vuoden aikana muun muassa viikoittaisella niskajumpalla ja ohjatulla kuntosalitoiminnalla sekä kerran vuodessa järjestettävällä viikon mittaisella

kuntoremonttikurssilla. Henkilöstön työhyvinvoinnista huolehditaan ottamalla ergonomia huomioon ottamalla kalusteissa ja erilaisissa apuvälineissä. Lisäksi ergonomiatarkastuksia tehdään kaikille uusille työtekijöille sekä tarpeen mukaan.

Viestintäviraston liikunta- ja kulttuuritoiminta oli myös vireää. Liikuntakerhon järjestämänä virastossa harrastettiin esimerkiksi joogaa syksyn aikana viikoittain ja tutustuttiin muihinkin liikuntalajeihin. Kulttuuritoimintaa ylläpidettiin käymällä esimerkiksi teatterissa, oopperassa ja elokuvissa.

Henkilöstön ikäjakauma 2002

Viestintävirasto sai tunnustusta korkeatasoisesta toiminnastaan ja laaja-alaisesta osaamisestaan vuoden 2002 aikana toteutetussa toiminnan arvioinnissa. Tavoitteena tässä liikenne- ja viestintäministeriön tilaamassa tutkimuksessa oli saada ulkopuolinen asiantuntija-arvio viraston toiminnan vahvuuksista ja kehittämistarpeista.

Arviointimenetelmänä käytettiin monitahoarviointia, jossa useat eri näkökulmat täydensivät toisiaan.

Korkeatasoinen asiantuntijavirasto

Sidosryhmäkyselyssä Viestintäviraston vahvuuksiksi nousivat tekninen osaaminen ja asiantuntemus, objektiivisuus ja oikeudenmukaisuus sekä asemoituminen viestintäpolitiikan kentässä. Myös kansainvälisen toiminnan, sidosryhmäyhteistyön ja ulkoisen tiedotuksen tasoa pidettiin korkeana. Virastolla on kyselyn mukaan hyvä imago, ja sen toiminta-ajatus "Suomen tietoyhteiskunta-kehityksen edistäminen", soveltuu hyvin virastotason tavoitteeksi. Kehittämiskohteiksi sidosryhmäkyselyn perusteella osoitettiin asiakaspalveluosaaminen, taloudellinen osaaminen sekä valmiudet laatia markkina-analyyssejä. Kaikkien näiden toiminnan osa-alueiden merkitys tulee arvioinnin toteuttajien mukaan korostumaan tulevaisuudessa viraston toiminnassa.

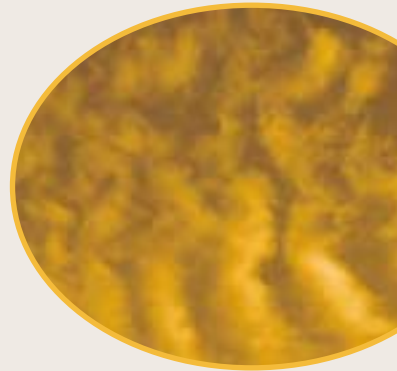
Arviointiin osallistunut kansainvälinen ryhmä kehotti Viestintävirastoa jatkamaan aktiivista toimintaansa eurooppalaisissa yhteistyöelimissä IRG:ssä ja ERG:ssä. Se myös tähdensi jatkuvasti päivitettävän EU-strategian merkitystä viraston kansainväliselle toiminnalle. Ryhmän mielestä rekrytoinneissa olisi painotettava laaja-alaisen osaamisen merkitystä, sillä viestintäteknologioiden konvergenssi

kaataa raja-aitoja toimialan sisällä. Samalla on myös syytä pohtia prosessiorganisaation kehittämistä. Viestintäyritysten taloudellisten analyysien laatimisesta vastaavan henkilöstön määrää tulisi lisätä, jotta toiminnan luonnetta voitaisiin kehittää nykyistä ennakoivammaksi.

Arviointiin kuului osana viraston itsearviointi, johon osallistui yhteensä 75 työntekijää. Arvioinnissa korostuivat osin samat vahvuudet kuin sidosryhmäkyselyssä; korkea osaamisen taso, painotukset kansainväliseen toimintaan sekä johdon selkeä käsitys organisaation kehittämistä. Lisäksi henkilöstö näki vahvuutena korkean työtyytyväisyyden, henkilöstön vähäisen vaihtuvuuden sekä hyvät toimitilat ja työskentelyvälineet.

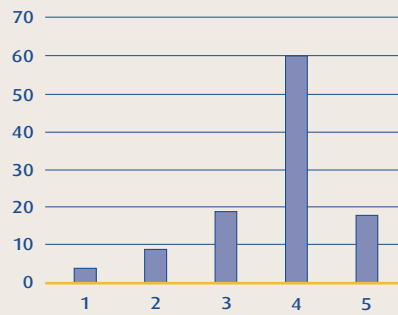
Itsearviointiin osoitettiin parantamisa alueita ja esitettiin kehittämisideoita, joiden toteuttamisen tarvetta ja mahdollisuuksia tullaan virastossa arvioimaan huolella. Useat kehittämisalueet liittyvät toimintojen hajainaisuuteen. Tavoitteena onkin jatkossa löytää enemmän koko virastoa yhdistäviä tekijöitä kaikessa Viestintäviraston toiminnassa sekä lisätä tulosalueiden rajat ylittävää yhteistyötä.

Arvioinnin suoritti hallinnon tutkimukseen ja konsultointiin erikoistunut Net Effect Oy. Projektin ohjausryhmään kuuluivat hallitusneuvos Liisa Ero liikenne- ja viestintäministeriöstä, toimitusjohtaja Reijo Svento FiCom ry:stä sekä ylijohtaja Rauni Hagman Viestintävirastosta.

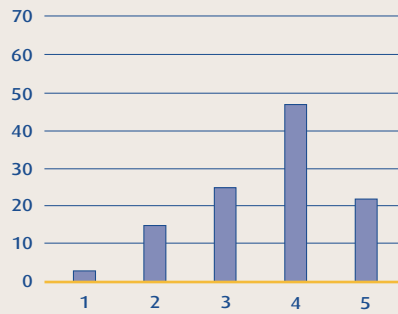

Viestintävirasto on hyvin selvillä toimialansa kehityksestä

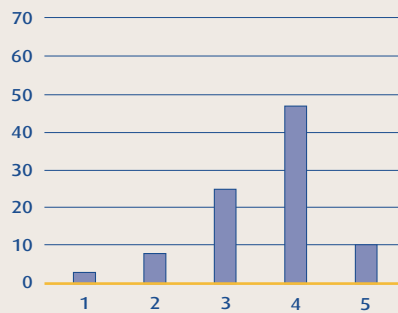
Vastauksia

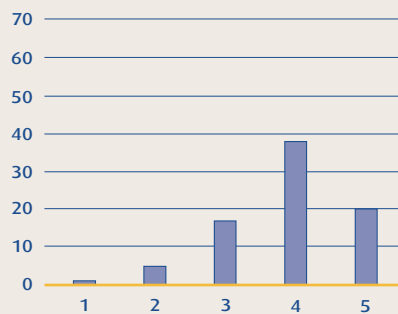
Viestintävirasto huolehtii hyvin suhteistaan sidosryhmiin

Viestintäviraston johdolla on riittävä osaaminen ja hyvät valmiudet strategiseen suunnitteluun

Viestintävirasto edustaa hyvin Suomea kansainvälisillä areenoilla

1 = Täysin eri mieltä
5 = Täysin samaa mieltä

Vuoden aikana tehtiin useita merkittäviä uudistuksia Viestintäviraston toimialan lainsäädäntöön. Uudistusten tavoitteena oli edistää viestintäpalvelujen tarjontaa, viestintämuotojen keskinäistä kilpailua sekä sähköistä kaupankäyntiä. Samalla Viestintävirastolle tuli uusia tehtäviä.

Viestintämarkkinalain tavoitteena lainsäädännön yhtenäistäminen

Viestintälainsäädännön muutoksen ensimmäinen vaihe tuli voimaan heinäkuussa 2002. Muutoksen keskeinen tavoite oli viestintäverkkoja koskevan lainsäädännön yhtenäistäminen. Televisio- ja radioverkkoja koskeva sääntely siirrettiin uudistuksessa kokonaisuudessaan telemarkkinalakiin, jonka nimi samalla muutettiin viestintämarkkinalaiksi.

Uuden viestintämarkkinalain voimaantulon myötä televerkkopalvelun käsite

kattaa myös palvelun, jossa viestintäverkkoa tarjotaan käytettäväksi televisio- tai radio-ohjelmistojen lähettämiseen tai tarjoamiseen. Siten maanpäällisen digitaalisen televisio- ja radioverkon tai kaapelitelevisioverkon omistava tai tällaista verkkoa muutoin hallitseva yritys on uuden lain mukaan televerkkoyritys ja jonka toimintaansa vuoksi kohdistuu useita uusia velvoitteita. Keskeinen velvoite on kapasiteetin luovutusvelvollisuus, joka toteutetaan maanpäällisen televisio- tai radioverkon vuokrauksena ja muun kuin maanpäällisen verkon osalta vapaan ohjelmakanavan vuokrauksena. Teleyritysten välillä luovutuksesta perittävän maksun tulee olla kustannuksiin nähden kohtuullinen silloin, kun

maksun perii huomattavan markkina-voiman omaava teleyritys. Myös telepalvelun määritelmä laajennettiin koskemaan televisio- ja radio-ohjelmistojen lähettämistä tai tarjoamista televisio- ja radioverkossa.

Viestintälainsäädännön uudistuksen ensimmäinen vaihe toi Viestintäviraston taloudellisen valvonnan kentälle useita uusia yrityksiä perinteisten telemarkkinoiden ulkopuolelta. Näistä tärkein on maanpäällistä verkkoa hallitseva Digita Oy. Viestintävirasto on lainmuutoksen jälkeen valvonut teleyritysten keskinäisten maksujen lisäksi myös uusia sääntelyn piiriin kuuluvia yrityksiä. Taloudellisten velvoitteiden ulottaminen radio- ja televisiotoimintaa harjoittavien yritysten suhteisiin lisää osaltaan myös teknisen sääntelyn tarvetta.

Viestintämarkkinalaki tuo uusia tehtäviä

EU:n uudet sähköisen viestinnän direktiivit on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä viimeistään 25.7.2003. Suomessa tämä toteutetaan viestintälainsäädännön uudistuksen toisessa vaiheessa. Direktiivien ohella uudistuksessa otetaan huomioon uuden perustuslain vaatimukset.

Uusi viestintämarkkinalaki tuo Viestintävirastolle merkittäviä uusia tehtäviä, joista pääosa perustuu edellä mainittuihin direktiiveihin. Direktiivien keskeinen vaatimus on, että jokaisessa EU-maassa viestintäalaa valvoo itsenäinen hallintoviranomainen. Suomessa tämä viranomainen on Viestintävirasto.

Merkittävin uusista tehtävistä on viestintäalan markkinoiden määrittely ja analysointi. Jos kilpailu tietyillä markkinoilla ei ole tehokasta, Viestintävirasto määrää yhden tai useamman yrityksen huomattavan markkina-voiman

(HMV) yritykseksi ja asettaa sille velvoitteita kilpailuongelmien poistamiseksi. Uuden lain mukaisia HMP-päätöksiä valmisteltaessa yhteistyö erityisesti Kilpailuviraston kanssa on tärkeää, koska markkinamäärittely ja -analyysit tehdään kilpailulain-säädännön perusteella.

Kotimaisten sidosryhmien ohella Euroopan komissio ja ETA-maiden sääntelyviranomaiset ovat Viestintäviraston keskeisiä yhteistyökumppaneita etenkin markkinamäärittelyissä ja -analyysissä. Näin varmistuu, että suomalaiset viestintäalan yritykset voivat toimia yhtenäisillä eurooppalaisilla pelisäännöillä.

Teknisessä sääntelyssä Viestintävirastolle siirtyy uuden lain myötä poikkeusolojen varautumisen sääntelyyn ja valvontaan liittyviä tehtäviä. Tämä muutos samoin kuin eri viestintätekniikoiden konvergenssikehitys on otettu huomioon syksyllä 2002 käynnistetyssä viraston teknisten määräysten uudistamistyössä.

Sähköisen viestinnän luottamuksellisuus paranee

Sähköisen viestinnän tietosuojalailla saatetaan kansallisesti voimaan Euroopan unionin sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi ja osittain rahoituspalvelujen etämyyntidirektiivi. Uudella lailla kumotaan nykyinen laki yksityisyyden suojasta televiestinnässä ja teletoiminnan tietoturva. Lain on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2003 lopulla.

Lain tavoitteena on parantaa yksityisyyden ja viestinnän luottamuksellisuuden suojaa sähköisessä viestinnässä. Lakiesitys pyrkii samalla selkeyttämään myös teleyritysten sekä sähköisen viestinnän palveluntarjoajien vastuita tietoturva. Lain soveltamisala laajenee huomattavasti entisestään koskemaan teleyritysten lisäksi myös sähköisen viestinnän lisäarvopalvelujen tarjoajia sekä sellaisia toimijoita, jotka hyödyntävät

käyttäjien teletunnistetietoja omassa toiminnassaan. Lakiesitys tarkentaisi myös paikannuspalveluissa käytettävien tietojen käsittelyyn liittyviä oikeuksia ja velvollisuuksia sekä sitä, millä edellytyksillä sähköistä viestintää voidaan käyttää suoramarkkinointiin. Laki tarkentaisi myös Internet-palvelun evästeiden käyttöä.

Sähköistä kaupankäyntiä edistetään

Laki tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoamisesta tuli voimaan heinäkuun alusta. Laissa säädetään tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoamiseen eli sähköiseen kaupankäyntiin liittyvistä asioista, kuten palvelujen tarjoamisen vapaudesta, tarjoajien tiedonantovelvollisuudesta, sopimusta koskevien muotovaatimusten täyttämisestä sähköisesti sekä välittäjänä toimivien palvelun tarjoajien vastuuvapaudesta. Tavoitteena on edistää sähköistä kaupankäyntiä Euroopan talousalueella varmistamalla tietoyhteiskunnan palvelujen vapaa tarjonta.

Viestintäviraston tehtävänä on valvoa lain mukaisten tietojenanto-velvollisuuksien noudattamista. Virasto keskittyy valvomaan viestintäpalveluiden tarjoajien toimintaa. Kuluttaja-asiamies valvoo puolestaan lain vastaavia säännöksiä kuluttaja-kaupan osalta. Viestintävirasto ja kuluttaja-asiamies hoitavat valvonta-tehtävää yhteistyössä. Tehtävää hoidetaan lähinnä kansalaisia ja tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoajia neuvomalla.

Verkkotunnusten saatavuus paranee ja hakumenettely nopeutuu

Uusi laki verkkotunnuksista vapauttaa merkittävästi verkkotunnusten myöntämisperusteita. Tarkoituksena on laajentaa yhteisöjen mahdollisuuksia hyödyntää suomalaisia fi-verkkotunnuksia. Laki tulee voimaan 1.9.2003.

Lain mukaan hakija saa pääsääntöisesti vapaasti valita verkkotunnuksen. Henkilön nimien ja esimerkiksi

toisen tavaramerkkioikeutta loukkavien verkkotunnusten rekisteröinti on kuitenkin kielletty. Tunnuksia ei saa myöskään hakea varastoitavaksi jälleluovutustarkoituksessa. Hakija vastaa itse siitä, että verkkotunnus on lain mukainen. Tämän varmistamiseen tarvittavat tiedot ovat helposti saatavilla viranomaisten julkisista rekistereistä. Viestintävirasto voi sulkea tai peruuttaa lain vastaisesti rekisteröidyn tunnuksen.

Verkkotunnukset haetaan ja maksetaan tulevaisuudessa Internetissä. Viestintäviraston käyttöön on valmistumassa palveluautomaatiojärjestelmä, joka nopeuttaa ja tehostaa tunnusten myöntämistä. Lain tärkeimpänä tavoitteena onkin parantaa suomalaisten verkkotunnusten saatavuutta sekä nopeuttaa hakumenettelyä.

Uudella radiolaila selkeytettiin asiakkaiden oikeuksia saada radiotaajuuksia käyttöönsä

Kertomusvuoden alusta voimaan tulleen uuden radiolain soveltaminen sujui hyvin. Asiakkaiden ja hallinnon kannalta laki selkeytyi. Radiolaki määrittelee ne tilanteet, joissa asiakkaalla on oikeus saada radiotaajuuksia käyttöönsä. Laki säättää myös toimivallasta määrätä taajuuksien käytöstä. Uusi radiolaki mahdollisti hallinnon tarkoituksenmukaisen toiminnan muun muassa radioviestinnän häiriöitä selvitettyä. Radiolaitteiden markkinoille saattaminen jatkui ilman merkittäviä ongelmia. Radioviestinnän luottamuksellisuuden tulkinta aiheutti kuitenkin kyselyjä Viestintävirastolle. Radiolain nojalla annetut uusitut Viestintäviraston määräykset tulivat voimaan samanaikaisesti uuden lain kanssa.

Yhteistyö

Kansainvälinen yhteistyö

Kansainvälisellä yhteistyöllä on erittäin suuri merkitys Viestintäviraston toiminnassa. Virasto osallistuu aktiivisesti kansainvälisten organisaatioiden ja järjestöjen toimintaan. Tavoitteena on vaikuttaa toimialan kansainväliseen kehitykseen ja päätöksiin Suomen etujen mukaisesti. Yhteistyö etenkin eurooppalaisten regulaattoriviranomaisten kesken on lisääntynyt sähköisen viestinnän markkinoita koskevien direktiivien myötä.

IRG:n Suomen puheenjohtajuuskaudella merkittäviä päätöksiä

Euroopan viestintähallintojen yhteistyöryhmä IRG on yksi tärkeimpiä Viestintäviraston kansainvälisiä yhteistyökumppaneita EU:n sähköisen viestinnän säädännön soveltamisessa. IRG:n keskeisimpiä tavoitteita on harmonisoida sääntelykäytäntöjä Euroopassa. Tärkeimmät yhteistyön tulokset ovat soveltamisohjeet (Principles of Implementation and Best Practice, PIBs), joita kansalliset viestintähallinnot sitoutuvat noudattamaan mahdollisimman hyvin. Käytännön valmistelutyö tehdään asiantuntijatyöryhmissä, joiden toimintaan Viestintävirasto on aktiivisesti osallistunut.

Viestintävirasto oli IRG:n puheenjohtajavastuussa 1.7. - 31.12.2002 välisenä aikana. Puheenjohtajan tehtäviä hoiti ylijohdaja Rauni Hagman. Alkuvuonna puheenjohtajuus oli Ranskan viestintähallinnon vastuulla.

Vuoden 2002 aikana regulaattoriyhteistyössä korostuivat erityisesti EU:n viestintädirektiivien toimeenpanoon liittyvät kysymykset. Lisäksi IRG kiinnitti erityistä huomiota

matkaviestinmarkkinoihin sekä tehosti kolmannen sukupolven (3G) matkaviestinmarkkinoiden kehityksen seurantaa. Tarkastelun kohteena olivat erityisesti verkon peittoon, toiminnan aloittamiseen, toimituskauteen ja maksuihin suunnitellut toimituskauteen muutokset. IRG laati lisäksi selvityksiä muun muassa kiinteän verkon markkinoihin ja erityisesti laajakaistamarkkinoiden kehitykseen liittyen. EU:n hakijamaiden viestintähallinnoille järjestettiin vuoden aikana kolme asiantuntijaseminaaria.

Viestintävirasto isännöi puheenjohtajakaudellaan kahta yleiskokousta, jotka järjestettiin Helsingissä syyskuussa ja marraskuussa. Puheenjohtajuuskauden merkittävimpiä päätöksiä oli ottaa IRG:n jäseniksi vuoden 2003 alusta lukien ne kymmenen

EU:n hakijamaata, jotka liittyvät EU:n jäseniksi toukokuussa 2004. Lisäksi syksyn yleiskokousten keskeisenä aiheena oli suhtautuminen Euroopan komission heinäkuussa perustamaan uuteen yhteistyöryhmään ERG:hen. Viestintäviraston puheenjohtajuuden aikana IRG hyväksyi muun muassa yhteisen kannanoton teleyritysten kirjanpidon eriyttämisen toteuttamista koskeviksi pääperiaatteiksi. Lisäksi hyväksyttiin yhteinen kannanotto televiranomaisten ja kilpailuviranomaisten välisestä yhteistyöstä uusien EU:n sähköisen viestinnän direktiivien mukaisessa markkinamäärittelyssä. IRG:n kannan mukaan markkinamäärittelyt tulisi tehdä yhteistyössä siten, että viime kädessä vastuu päätösten teosta on televiranomaisilla.

IRG sitoutui ERG:n toiminnan aloittamisen tukemiseen ja toimivan yhteistyöorganisaation luomiseen. ERG:n jäseniä ovat EU-maiden sääntelyviranomaiset ja komissio. Ryhmän tarkoituksena on toimia kansallisten viranomaisten ja komission välisenä neuvoo-antavana elimenä sähköisen

viestinnän säännösten soveltamisessa. IRG jatkaa aktiivisesti toimintaansa ERG:n rinnalla, kunnes nähdään, voidaanko IRG:stä ja ERG:stä muodostaa yksi yhteistyöryhmä.

Vuonna 2003 ylijohtaja Hagman jatkaa IRG:n varapuheenjohtajana. Varsinaisia puheenjohtajan tehtäviä hoitaa Alankomaiden viestintähallinto OPTA.

ITUn täysivaltaisten edustajien konferenssi kokoontui

Kansainvälisen televiestintäliitto ITUn korkein päättävä elin, täysivaltaisten edustajien konferenssi (Plenipotentiary Conference), kokoontui Marrakeshissa Marokossa neljän viikon ajan syksyllä 2002. Konferenssin tehtävänä on ITUn yleisen toimintapolitiikan ja henkilöstöpolitiikan määrittely ja strategiaa koskevien päätösten teko, budjetin määrittely ja tilien hyväksyminen sekä neuvoston jäsenten ja korkeimpien virkamiesten valitseminen.

Konferenssissa esille otettuja kysymyksiä oli valmisteltu eurooppalaisella, pohjoismaisella ja kansallisella tasolla. Suomea edusti konferenssissa

delegaatio, jossa oli jäseniä Viestintävirastosta, ulkoasiainministeriöstä, Elisa Communications Oyj:stä ja Sonera Oyj:stä. Viestintäviraston ylijohtaja Rauni Hagman oli delegaation päällikkö. Kaikkiaan konferenssiin osallistui 1 500 valtuutettua eri puolilta maailmaa.

Konferenssin vaikein asia oli taloussuunnitelma ja toiminnan rahoitus. Suomi pyrki voimakkaasti tiukkaan budjettikuriin, mutta kustannuspaineita kertyi niin paljon, että maksuysikön hinnan korottaminen oli välttämätöntä. Tärkein yksittäinen korotukseen johtava tekijä oli ITUn työkielten käytön lisääntyminen. Kaikki kuusi virallista kieltä; englantia, ranska, espanja, venäjä, arabia ja kiina saatettiin samaan asemaan. Tämän seurauksena useat maat, Suomi mukaan lukien, laskivat omaa maksu-osuuttaan. Siten Suomen jäsenmaksu ei nouse tulevina vuosina.

Eräs vaikeimmista kysymyksistä oli päätös teletoimintaa säätelevän WCIT-konferenssin järjestämisestä. Suomen kanta on, että telesäädösten tarkastelu on mahdollista toteuttaa edullisemmilla keinoilla.

Konferenssissa sovittiin, että ITU käynnistää pilottiprojekteja, joiden tarkoituksena on luoda kehitysmaihin sellaisia televiestinnän keskitymiä, jotka palvelisivat kyseisten maiden koulutusta, lääkintää ja pienyritystoimintaa. Lisäksi projekteissa saataisiin tietoa siitä, miten televiestintä pystyisi kaupallisiin edellytyksiin toimimaan kehitysmaiden maaseutuolosuhteissa.

Konferenssissa laadittiin suunnitelma ITUn panoksesta tulevaan YK:n tietoyhteiskuntaa käsittelevään huipukokoukseen. Samalla päätettiin ITUn kautta tulevasta rahoituksesta sekä mietittiin keinoja lisärahoituksen saamiseksi. Lisäksi päätettiin, että maailman radiokonferensseilla on oikeus tarvittaessa käsitellä myös 3000 GHz korkeampia taajuuksia.

Yksi Suomen tavoitteista oli Tampereen yleissopimusta koskevan päätöslauselman saaminen loppuasiakirjaan. Tampereen yleissopimus on menettely, jolla edistetään katastrofialueiden televiestintää. Tavoite saavutettiin ja konferenssi hyväksyi päätöslauselman.

IRG Independent Regulators' Group, EU- ja ETA-maiden sekä Sveitsin viestintähallintojen yhteistyöryhmä

ERG European Regulators' Group for Electronic Communications Networks and Services, Sähköisen viestinnän verkkoja ja palveluja käsittelevä eurooppalainen sääntelyviranomaisten ryhmä

ITU International Telecommunication Union, Kansainvälinen televiestintäliitto

Maailman radioviestintäkonferenssit lähestyvät - valmistelut loppusuoralla

ITUn järjestämä maailman radioviestintäkonferenssi WRC pidetään kolmen - neljän vuoden välein. Edellinen konferenssi pidettiin Istanbulissa vuonna 2000. Seuraava konferenssi, WRC-2003, pidetään 9. kesäkuuta - 4. heinäkuuta 2003 Genevessä. Radiokonferenssin tehtävänä on muokata ja päivittää radio-ohjesääntöä, joka on kansainvälinen sopimus taajuuksien käytöstä.

Kansallista WRC-2003 valmistelua varten on perustettu työryhmä, jonka puheenjohtaja on Margit Huhtala Viestintävirastosta. Työryhmän tarkoituksena on kartoittaa Suomen kansallinen suhtautuminen WRC-2003:ssa käsiteltäviin asioihin sekä vaikuttaa siihen, että Suomen kansalliset tavoitteet toteutuvat mahdollisimman hyvin kansainvälisessä valmistelutyössä. Lisäksi työryhmän tulee laatia Suomen kansalliset ehdotukset radiokonferenssille sekä tehdä ehdotus Suomen liittymisestä yhteiseuroopalaisiin konferenssiesityksiin. Kansainvälisesti valmistelutyötä tehdään useissa kymmenissä Euroopan- ja maailmanlaajuisissa työryhmissä.

Radiokonferenssin asialistalla on yli neljäkymmentä taajuuksien käyttöön tai käytettävyyteen liittyvää asiaa, joista kansallisesti tärkeimpiä ovat muun muassa taajuuksien osoittaminen langattomille laajakaistaisille lähiverkoille (RLAN) ja uuden radio-navigointi satelliittijärjestelmän (Galileo) toimintaedellytysten varmistaminen. Lisäksi arvioidaan tulevia taajuustarpeita sekä IMT-2000-järjestelmien (UMTS) jatkokehitystä varten että näiden jälkeisille matkaviestinverkoille. Käsiteltävänä on myös taajuuksien osoittaminen uusille radiojärjestelmille, joita eri viranomaiset käyttävät yleisen turvallisuuden

hoitamiseksi ja suuronnettomuuksien pelastustoiminnassa. Lisäksi pyritään turvaamaan radiolinkkien ja siirtyvän liikenteen verkkojen toimintaedellytykset, mikäli näiden käyttämille taajuuksille lisätään satelliitti- ja avaruusliikenteiden käyttöä.

Suomen ja Euroopan lähes yksimielisenä kantana on tukea ensisijaista mobiiliallokaatiota 5 GHz:n alueelle RLANien käyttöön. Tällä saavutettaisiin langattomien lähiverkkojen edut, kuten liikkuvuus, kannettavuus, joustavuus ja ennen kaikkea laitteiden vapaa kulku yli rajojen. Asialistan suurimpina ongelmakohtina ovat näitä taajuuksia jo käyttävien järjestelmien kuten tutkien ja siirtyvän satelliittiliikenteen syöttölinkkiyhteyksien suojausvaatimusten toteuttamisen tuomat rajoitukset RLANeille. Myös avaruustutkimukselle, tutkille ja kaukokartoitusatelleille haetaan uusia taajuuksia 5GHz:n alueelta.

RLAN -laitteiden käyttäjien suurin etu sekä laitekustannusten että käytettävyyden kannalta on taajuuksien maailmanlaajuinen harmonisointi. Jos tavoitteeseen ei päästä radiokonferenssissa, vaihtoehdoksi jäävät alueelliset taajuusratkaisut.

WRC-2003 jälkeen pidetään myös alueellinen, Euroopan ja Afrikan maat kattava konferenssi, RRC 04/05 (Regional Radio Conference). Konferenssin tavoitteena on nykyisin pääasiassa analogiselle televisiolle varattujen taajuusalueiden käyttösuunnitelman uusiminen digitaalisten televisioverkkojen ominaisuuksien pohjalta. Uudella suunnitelmalla korvataan vuonna 1961 analogisille televisiolähetysille tehty taajuussuunnitelma.

Konferenssin kansainvälisessä valmistelutyössä Viestintävirasto on aktiivisesti mukana.

Virasto on myös asettanut kansallisen työryhmän valmistelemaan konferenssia.

Viestintävirasto mukana vaikuttamassa telestandardointiin

Kansainvälisen televiestintäliitto ITUn telestandardointisektorin ITU-T:n ja Euroopan telestandardointi-instituutti ETSIn jäsenet pyrkivät vaikuttamaan kansallisten ja kansainvälisten standardien sisältöön ja hyväksymiseen. Viestintävirasto huolehtii Suomessa lausunto- ja hyväksyntäkierröksistä. Telestandardointiin voi vaikuttaa paitsi kommentoimalla standardiehdotuksia, myös osallistumalla kansallisten standardointiryhmien toimintaan tai suoraan ITU-T:n tai ETSIn teknisten ryhmien toimintaan.

ITU-T:n työtä leimasi valmistautuminen ITUn täysivaltaisten edustajien konferenssiin, joka pidettiin syksyllä. ITUn telestandardointisektorin kannalta tärkeitä käsiteltäviä asioita olivat sektoreiden suurempi itsenäisyys, teletointia ohjaavat kansainväliset säädökset sekä toiminta- ja taloussuunnitelma. Standardointisektorille annettiin valtuudet ottaa käyttöön uusia työmenetelmiä ja sitä kehoitettiin vahvistamaan asemaansa kansainvälisessä yhteistyössä.

Standardoinnin painopistealueita ITU-T:ssä olivat pakettipohjaiset verkot, multimedia, optiset siirtoverkot ja yhdysliikenneasiat sekä konvergenssi. Samoin käsiteltiin hätäliikenteen kansainvälisiä järjestelyitä sekä televerkkojen turvallisuuskäsitteitä.

- WRC** World Radio Conference, Maailman radiokonferenssi
- ETSI** European Telecommunications Standards Institute, Euroopan telestandardointi-instituutti
- IETF** Internet Engineering Task Force, Maailmanlaajuisia Internet-standardia kehittävä kansainvälinen ryhmä
- CEPT** European Conference of Postal and Telecommunications Administration, Euroopan posti- ja telehallintojen konferenssi

ETSI on keskeinen eurooppalainen yhteistyöorganisaatio, jonka työskentelyyn ja päätöksentekoon Viestintävirasto osallistuu. Tavoite on vaikuttaa standardeihin, mutta myös hankkia teknistä tietoa hallinnollisen päätöksenteon pohjaksi. Standardoinnin painopiste oli kuluneena vuonna kolmannen sukupolven matkaviestinverkkojen kehittäminen. Muita painopistealueita olivat IP-tekniikka hyödyntävät kaapelitelevisioverkot, uuden viestintäverkkotekniikan (NGN) standardointi sekä verkkojen läpi ulottuva tietoturva.

Telealan yleiset taloudelliset ongelmat näkyivät ETSIn jäsenmäärän selkeänä laskuna ja jäsenmaksutulojen pienenemisenä vuoden 2003 budjetissa. ETSIn kuuluu Suomesta nyt yhteensä 21 jäsenorganisaatiota.

ETSI ja ITU-T toimivat monipuolisesti teletekniikan eri osa-alueilla. Ne ovat lisänneet yhteistyötään useiden yhden asian tekniikkaa standardoivien foorumeiden kesken. Tärkein televiestintä alueen foorumi tällä hetkellä on Internet-standardien laativa Internet Engineering Task Force (IETF).

Internetiin uusi yhteyskäytäntö

Alkuvuodesta Euroopan komissio hyväksyi eEurope-toimintasuunnitelmaan pohjautuvan tiedonannon Internetin uudesta yhteyskäytännöstä. Siinä tarkasteltiin nykyisen IPv4-yhteyskäytännön rajoituksia sekä uuden IPv6-yhteyskäytännön mahdollisuuksia. Komissio suositti, että jäsenvaltiot ja alan toimijat ryhtyvät IPv6:n omaksumista edistäviin toimiin. Suomessa IPv6-yhteyskäytäntöä edistämään perustettiin uusi standardointiryhmä. Maailmanlaajuisia IPv6-standardeja kehittää IETF.

IPv6-yhteyskäytäntöä koordinoi eurooppalaisella tasolla komission

tukema IPv6 Task Force, jonka toimintaan Viestintävirasto osallistuu. Ryhmä on tehnyt säännöllisesti päivitettävän tilannekatsauksen ja vuoteen 2005 ulottuvan toimintasuunnitelman. Lisäksi sen tehtävänä on tehostaa yhteistyötä kansainvälisten standardointiorganisaatioiden ja alueella toimivien foorumeiden kanssa.

EU:n radiotaajuuskomitea ja radiotaajuuspolitiikkaryhmä toimivat komission tukena

Radiotaajuuskomitea (Radio Spectrum Committee) on perustettu Euroopan parlamentin ja ministerineuvoston yhteisellä päätöksellä, ja se toimii Euroopan komission johdolla.

Radiotaajuuskomitea auttaa komissiota yhteisön radiotaajuuspolitiikan määrittelyssä ja täytäntöönpanossa. Komitea valmistelee taajuuksien käytön suunnittelua koskevia toimeksiantoja Euroopan posti- ja televiranomaisten yhteistyöorganisaatiolle CEPTille ja ottaa kantaa tämän laatimien suunnitelmien hyväksyttävyyteen EU-maissa.

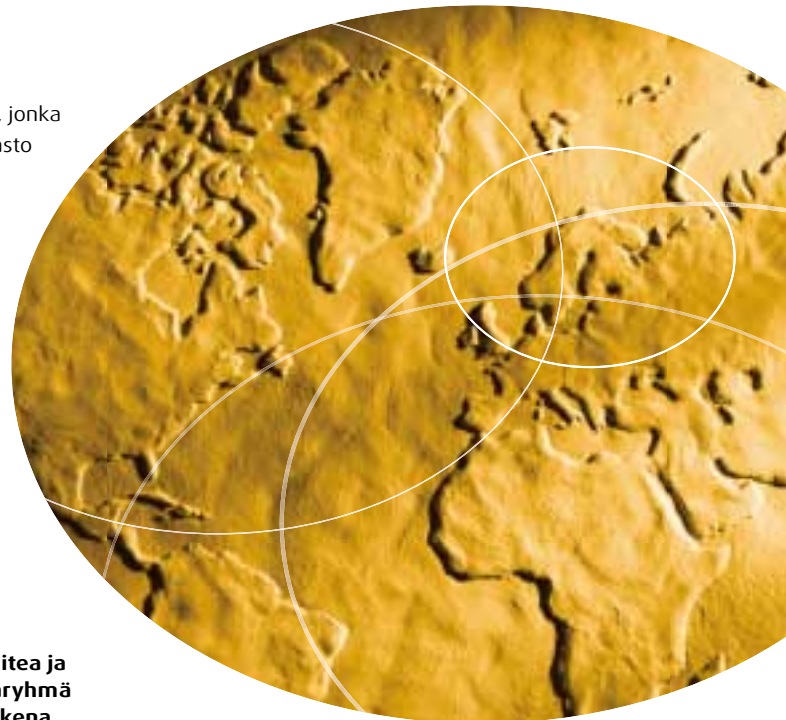
Komitea on keskittynyt työn organisointiin ja painopistealueiden määrittelyyn. Komiteassa on käsitelty muun muassa langattomia lähiverkkoja (RLAN) ja niiden käyttämien taajuuksien harmonisointia Euroopassa.

Radiotaajuuspolitiikkaryhmä (Radio Spectrum Policy Group) puolestaan on perustettu komission päätöksellä. Se kokoontuu vähintään kahdesti vuodessa. Ryhmän jäseniä ovat

komission ja jäsenvaltioiden edustajat. Ryhmän pysyviä tarkkailijoita ovat Euroopan parlamentti, CEPT, ETSI, ETA-maat ja EU:n jäsenyyttä hakeneet maat.

Radiotaajuuspolitiikkaryhmä seuraa EU-maiden radiotaajuuksien käyttöä ja arvioi niiden tulevia käyttötarpeita. Lisäksi ryhmä pyrkii edistämään taajuusyhteistyötä. EU-maiden viranomaisten lisäksi taajuuksien käyttäjät pääsevät esittämään näkemyksiään ryhmässä. Ryhmän toiminta käynnistyy vuoden 2003 alussa.

Viestintävirasto osallistuu sekä radiotaajuuspolitiikkaryhmän että radiotaajuuskomitean työhön. Viestintäviraston radiohallinnon neuvottelukunnan EU-taajuusasioiden työryhmä kartoittaa kansallisten intressitahojen näkemyksiä sekä taajuuskomiteassa että politiikkaryhmässä käsiteltävistä asioista.

Yhteistyö

Kansallinen yhteistyö

Viestintäviraston tärkeimmät kotimaiset yhteistyökumppanit ovat edustettuina viraston johdolla toimivissa neuvottelukunnissa ja työryhmissä. Neuvottelukuntien tavoitteena on vahvistaa toimialan yhteistyötä ja huolehtia siitä, että sidosryhmien tarpeet ja mielipiteet otetaan riittävästi huomioon.

Viestintävirastossa toimivat viestintähallinnon, radiohallinnon, telestandardoinnin ja postiasiain neuvottelukunnat sekä tv-maksuneuvottelukunta. Neuvottelukuntien lisäksi toiminnassa on useita kymmeniä pysyviä tai tiettyä tehtävää varten perustettuja työryhmiä. Työryhmissä on edustus kaikista viraston toiminnan kannalta tärkeistä yhteistyöryhmistä, joita ovat muun muassa teleyritykset ja -teollisuus, maahantuojat, viestintäpalvelujen ja -laitteiden käyttäjät sekä viranomaiset.

Neuvottelukunnat ovat merkittävä asiantuntijaresurssi

Neuvottelukuntien tavoitteena on vahvistaa yhteistyötä sidosryhmien kanssa ja toimia viraston asiantuntijaresurssina kehittyvässä toimintaympäristössä. Ne tekevät toimialansa ja sen kehittämiseen liittyviä ehdotuksia ja aloitteita sekä toimivat tiedotuskanavana. Neuvottelukunnilla varmistetaan, että yhteistyöryhmien tarpeet ja mielipiteet tulevat Viestintäviraston tietoon.

Syksyllä entisen telehallinnon neuvottelukunnan tehtäväaluetta laajennettiin ja samassa yhteydessä nimi muutettiin viestintähallinnon neuvottelukunnaksi. Laajennus johtui viestintämarkkinalain muutoksesta, jossa viestintäverkkoja koskeva lainsäädäntö laajeni koskemaan myös televisio- ja radioverkko-operaattoreita.

Viestintähallinnon neuvottelukunta tekee virastolle kannanottoja sekä ehdotuksia ja aloitteita asioista, jotka liittyvät viestintäverkkojen ja

-palveluiden sekä viestintämarkkinoiden ohjaukseen, valvontaan ja kehittämiseen. Vuonna 2002 neuvottelukunnassa käsiteltiin muun muassa Viestintäviraston toiminta- ja taloussuunnitelmaa vuosille 2004 – 2007, vuodelle 2003 suunniteltuja maksuja, Viestintäviraston toiminnan arviointia ja IRG/ERG-tilannetta.

Radiohallinnon neuvottelukunta toimii Viestintäviraston apuna radiotaajuuksiin liittyvissä tehtävissä. Suunnittelun on perustuttava oikeisiin näkemyksiin radioviestinnän tulevaisuudesta. Tavoitteena on, että taajuuksia jatkossakin riittää mahdollisimman hyvin kysyntää vastaavasti.

Radiohallinnon neuvottelukunnassa käsiteltiin EU:n radiotaajuuskomitean ja radiotaajuuspolitiikkar ryhmän asioita, sähköisen viestinnän komitean (Electronic Communication Committee) työn uudelleen organisoimista, radiotaajuuksien taloudellista arvoa sekä pätevyystutkintotoimintaa.

Telealan standardointiin liittyviä kansallisia ja kansainvälisiä kysymyksiä käsittelee telestandardoinnin neuvottelukunta, jossa käsiteltiin standardiehdotusten lausunto- ja äänestyskierroksia ja Suomessa pidettävien telestandardointikokousten järjestämistä. Lisäksi neuvottelukunta käsiteli ETSIn yleiskokouksiin ja ITUn täysivaltaisten edustajien konferenssiin valmistautumista.

Televisiomaksuneuvottelukunnan tehtävänä on huolehtia siitä, että televisiomaksutoiminta hoidetaan tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti. Neuvottelukunnassa käsiteltiin viestintälainsäädäntöhankkeita, digi-

tv:n tilannetta, tv-maksuhallinnon toimintaa sekä televisiomaksukampanjoita.

Postiasiain neuvottelukunta tukee postitoiminnan kehittämistä postin lähettäjien, postin vastaanottajien ja postitoiminnan kokonaisedun mukaisesti.

Työryhmien toiminta on vilkasta

Viestintähallinnon alueella toimi vuonna 2002 vajaat kolmekymmentä työryhmää, joiden työn tuloksista raportoidaan viestintähallinnon neuvottelukunnalle.

Uusiksi pysyviksi työryhmiksi perustettiin viestintäverkkojen tekniset viranomaisvaatimukset ja sen alaryhmät. Tehtäväkohtaisia työryhmiä perustettiin numeroinnin alueelle, matkaviestinverkkojen numeron siirrettävyyteen ja teknisten määräysten uusimistyöhön. Viestintämarkkinalain toinen vaihe aiheuttaa runsaasti muutoksia Viestintäviraston määräyksiin. Uusimistyötä varten perustettuja työryhmiä ovat telesisäverkot, tehonsyöttö, metallijohtimiset tilaajajohdot, tietoturvasuojaus ja fyysinen suojaaminen.

Telestandardoinnin työn tuloksista raportoidaan telestandardoinnin neuvottelukunnalle. Uuden standardointiryhmän, IPv6:n tehtävänä on IPv6-yhteyskäytännön kansallisen käyttöönoton edistäminen viestintäverkoissa sekä siihen liittyvän kansainvälisen standardointityön seuraaminen ja tarvittaessa siihen vaikuttaminen. Ryhmä varmistaa omalta osaltaan komission IPv6-tiedonannossa esittämien kansallisten toimenpiteiden toteuttamisen Suomessa. Tärkeän osan työstä muodostaa IPv4- ja IPv6-yhteyskäytännöjen sovitukseen tarkoitettujen menetelmien tarkastelu ja tarvittaessa niiden kansalliseen soveltamiseen liittyvien ohjeiden valmistelu viestintäverkkojen, -laitteiden ja -palveluiden yhteentoimivuuden varmistamiseksi.

Taajuussuunnittelussa yhteistyön merkitys korostuu

Viestintäviraston radiotaajuuksien käyttösuunnitelmaa kehitetään, jotta radiolaitteiden käyttäjien yhä monipuolisemmat, laajenevat ja ennen kaikkea häiriöttömät langattoman tiedonsiirron tarpeet otetaan huomioon nyt ja tulevaisuudessa. Työ on jatkuvaa taajuustarpeiden arviointia ja tarpeiden yhteensovittamista jo olemassa olevan käytön kanssa. Työtä tehdään

yhteistyössä radiolaitteiden käyttäjien, valmistajien ja maahantuojaisten kanssa. Käyttösuunnitelman päivitykset tehdään ottaen huomioon eurooppalaiset ja maailmanlaajuiset taajuuksien käyttöä ja käytettävyyttä koskevat suositukset ja päätökset.

NMT 450 - ja Autonet -verkoilta vapautuneiden taajuuskaistojen sekä kiinteän liityntäverkon radiojärjestelmien käyttöön varattujen taajuuskaistojen käytön uudelleen-

suunnittelu voitiin aloittaa kertomusvuonna. Tämän mahdollisti se, että nykyinen käyttö oli päättymässä, käyttäjät olivat siirtymässä muiden radioverkkojen käyttäjiksi tai käyttäjien radioverkkojen rakennussuunnitelmat eivät olleet toteutuneet.

Autonet-alueen uusi käyttösuunnitelma saatiin toteutettua. Muilta osin taajuuskaistojen uudelleensuunnittelu-työ jatkuu yhteistyössä sidosryhmien ja lausuntojen lähettäjien kanssa.

Viestintävirastosta on kehittynyt viestinnän ja tietoyhteiskuntapalvelujen yleinen hallintoviranomainen. Virasto toimii tietoturvallisuuden koordinoijana ja asiantuntijana edistäen tietoyhteiskuntapalveluiden toteutumista sekä lisäten käyttäjien luottamusta ja tietämystä tietoturvasuasioista. Tavoitteena on muun muassa sähköisten viestintäverkkojen tietoturvallisuuden lisääminen.

CERT-toiminta alkoi

Viestintäviraston vastuu tietoturvan valvonnasta vahvistettiin teletoinnin tietosuojalaissa, joka tuli voimaan syyskuussa 2002. Viestintäviraston tehtävänä on kerätä tietoa tietoturva-uhkista ja -loukkauksista. Samalla teleyrityksille määrättiin entistä laajempi ilmoitusvelvollisuus. Yritysten on ilmoitettava Viestintävirastolle nyt myös tietoturvasuoritusloukkauksista ja niiden uhkista. Uusia tehtäviä varten Viestintäviraston tietoturvasuoritusyksikön perustettiin vuoden alussa kansallinen CERT-

toimija, CERT-FI (Computer Emergency Response Team FICORA). CERT-FI aloitti tietoturvatilanteen seurannan sekä tiedotus- ja varoitustoiminnot. CERT-FI vakiinnutti lyhyessä ajassa asemansa Suomen tietoturvatilanteen havainnointi- ja koordinoitipisteenä.

CERT-FI keräsi vuoden aikana tietoa tietoturvatilanteesta lukuisista kotimaisista ja kansainvälisistä lähteistä. Merkittävänä tietolähteenä olivat tietoturva-alan sähköpostilistat. Lisäksi CERT-FI seurasi alan toimijoiden www-sivustoja, haavoittuvuus- ja hyökkäys-tietopalveluja sekä tärkeimpiä tiedotusvälineitä. CERT-FI myös vastaanottaa suoraan tärkeimpien ohjelmisto- ja laitevalmistajien tietoturvatiedotteet.

Tilanneseurannan tietolähteinä ovat myös useat suorat kontaktit koti- ja ulkomaisiin alan toimijoihin ja viranomaisiin sekä muihin CERT-toimijoihin.

Tietoturvaloukkauksiksi luokiteltavia tapauksia raportoitiin CERT-FI:lle vuoden aikana yhteensä 138 kappaletta. Ilmoitetuista tapauksista suurin osa luokiteltiin joko tietomurroiksi tai luvattomaksi käytöksi. CERT-FI:lle ilmoitettiin myös palvelunestohyökkäyksistä ja erilaisista haittaohjelmista.

Merkittävin Suomea koskettanut haittaohjelma oli Slapper-madon aktivoituminen Linux-käyttö-

järjestelmäpohjaisissa Apache www-palvelimissa. Virus- ja mato-ohjelmissa oli yleisesti havaittavissa erittäin voimakas monimutkaistumistrendi.

CERT-FI julkaisi lähes sata CERT-FI-varoitusta tietokoneohjelmistoissa havaituista haavoittuvuuksista. Varoitustiedotuksen jakelukanavana toimivat Viestintäviraston www-sivut ja sähköpostilistapalvelu CERT-FI-ALERT, jolle vuoden lopussa oli liittynyt lähes 800 tilaajaa.

CERT-toiminnassa yhteistyö eri toimijoiden kanssa on tärkeää. CERT-työryhmä perustettiin seuraamaan viraston tietoturvaloukkausten havainnointi- ja ehkäisytoimintaa sekä toimimaan teknisenä yhteistyöelimenä alan toimijoiden välillä. Ryhmä koostuu teleoperaattoreiden edustajista, tietojärjestelmäpalvelu- ja tietoturva-alan toimijoista sekä toiminta-alueen viranomaisista. Erillisen viranomaistyöryhmän toiminta käynnistettiin joulukuussa. CERT-FI-ryhmällä on siten toimivat yhteistyösuhteet myös poliisin eri yksiköihin ja puolustusvoimiin.

Kansainvälisellä tasolla CERT-FI toimii tiiviissä yhteistyössä etenkin Euroopan CERT-toimijoiden kanssa. CERT-FI oli aktiivisesti vaikuttamassa eurooppalaisten valtiollisten CERT-toimijoiden kesken perustetussa ryhmässä (EGC, European Government CERTs). Tämän lisäksi CERT-FI seurasi EU:n tietoturvahankkeita ja -linjauksia.

Kansallinen tietoturvakatsaus ja -strategia linjaavat tietoturvaa

Valtioneuvoston asettaman tietoturvalisuusasioiden neuvottelukunnan tehtävänä oli laatia Suomea koskeva kansallinen tietoturvastrategia. Neuvottelukunta koostuu Suomen johtavista tietoturva-alan toimijoista. Neuvottelukunnan puheenjohtaja on ylijohtaja Rauni Hagman. Ennen tietoturvastrategiaa neuvottelukunta laati tietoturvakatsauksen, jonka tarkoi-

tuksena oli toimia tietoturvastrategian perustana ja painopistealueiden kartoituksena.

Kansallinen tietoturvakatsaus valmistui kesällä 2002. Katsauksessa käsiteltiin laajasti tietoturvahkien ja tietoturvallisuuden merkitystä suomalaisessa yhteiskunnassa. Tietoturvakatsaus arvioi merkittävimpiä Suomeen kohdistuvia tietoturvallisuushkia sekä tietoturvallisuuden tasoa yhteiskunnassa kokonaisuutena sekä eri tietoverkkopalveluiden käyttäjäryhmissä.

Kansallinen tietoturvastrategia on Suomen johtavien tietoturva-alan toimijoiden yhteinen näkemys siitä, miten tietoturvallisuutta tulisi Suomessa kehittää. Strategia, samoin kuin tietoturvakatsaus, on kansainvälisesti ensimmäinen koko yhteiskunnan tietoturvan kehittämistä koskeva ehdotus. Strategia vahvistettaneen 2003 keväällä, ja siitä vastaa valtioneuvosto. Kansallisen tietoturvastrategian päämääränä on saattaa Suomi tietoturvaliseksi yhteiskunnaksi, johon kaikki voivat luottaa ja joka mahdollistaa tiedon turvallisen hallinnan ja välityksen kaikille osapuolille. Tavoite halutaan saavuttaa vuoteen 2010 mennessä.

Strategiassa korostetaan yhteistyön ja ennakkoinnin merkitystä tietoturvallisuuden toteuttamisessa. Tärkeintä on tietoturvaosaamisen lisääminen alan asiantuntijoiden ja kaikkien kansalaisten keskuudessa. Tietoturvallisuusasioiden neuvottelukunta luovutti joulukuussa liikenne- ja viestintäministeri Kimmo Sasille ehdotuksen kansalliseksi tietoturvastrategiaksi.

Sähköisen viestinnän tietoturva ja tietosuoja

Viestintävirasto hoitaa tietoliikenneturvallisuuteen eli niin sanottuun COMSEC-toimintaan (Communications Security) liittyviä tehtäviä. Viestintäviraston vuonna 2001 perustaman

COMSEC-työryhmän tehtävänä on toimia alan eri toimijoiden yhteistyöelimenä tietoliikenneturvallisuuksuustehävissä sekä seurata ja edistää tietoliikenneturvallisuuksuuden kehitystä. Työryhmän tehtäväalueeseen kuuluvat muun muassa televerkkojen ja verkko- viestinnän tietoturva ja tietosuoja. Se seuraa myös tietoturvallisuusalueen kansallista ja kansainvälistä kehitystä.

Tammikuussa 2002 Euroopan Neuvosto antoi päätöslauselman yhteisestä lähestymistavasta ja erityisistä toimista verkko- ja tietoturvallisuuden alueella. Päätöslauselmassa kehoitettiin jäsenvaltioita tehostamaan kykyä ehkäistä ja jäljittää verkko- ja tietojärjestelmien häiriöitä ja niihin kohdistuvia hyökkäyksiä. Päätöslauselmassa kehoitettiin myös toimenpiteisiin tehokkaiden ja yhteentoimivien tietoturvaratkaisujen käyttöönottamiseksi, esimerkiksi sähköisten allekirjoitusten alueella.

Tietoturvallisuutta ja yksityisyyden suojaa koskevien teleyritysten velvoitteiden osalta Viestintävirasto osallistui useiden teleyritysten tarkastuskäynteihin. Yksityisyyden suojaan ja teletoiminnassa syntyneiden tunnistamistietojen käsittelyyn liittyivät vuoden loppupuolella julkisuudessa esiintyneet väitteet Sonera Oyj:ssä tapahtuneista viestintäsalaisuuden loukkauksista. Väitteiden johdosta Viestintävirasto suoritti toistaiseksi laajimman tietosuoja-asioita koskevan selvitystyön liittyen tunnistamistietojen käsittelyyn. Selvityksen perusteella Sonera Oyj:tä veloitettiin korjaamaan tiettyjä toiminnassaan esiintyneitä puutteita. Tapah- tumien käsittely ja mahdollisten viestintäsalaisuuden loukkausten selvittely jatkuu keskusrikospoliisissa. Teleyritysten toimintatapojen ja -käytäntöjen selvittämiseksi Viestintävirasto lähetti vuoden lopussa selvityspyynnön noin 140 teleyritykselle tunnistamistietojen käsittelyn ja teletoiminnan tietosuoja- lain sekä Viestintäviraston määräysten

noudattamisen osalta. Tapauksen johdosta myös uuteen sähköisen viestinnän lakiesitykseen pyrittiin selkiyttämään teleyritysten velvollisuuksia esimerkiksi nostamalla joitain Viestintäviraston määräyksissä olleita asioita lain tasolle.

Varmennepalvelut ja sähköinen allekirjoitus osana tietoyhteiskunnan kehitystä

Laki sähköisistä allekirjoituksista tulee voimaan helmikuussa 2003. Laissa taataan tietyn tasoille sähköisille allekirjoituksille käsin kirjoitetun allekirjoituksen asema. Viestintävirasto valvoo varmentajia, jotka tarjoavat näiden allekirjoitusten toteuttamiseksi vaadittavia laatuvarmenteita.

Sähköinen asiointi, kaupankäynti ja allekirjoitukset sekä niihin liittyvä varmennetoiminta ovat yhteistyö- alueita, joilla Viestintävirasto edesauttaa tietosuojan ja -turvallisuuden kehittämistä sekä tietoyhteiskunnan kehitystä. Sähköisen kaupankäynnin ja sähköisten allekirjoitusten varmennetoiminnan ohjauksessa ja valvonnassa yhteistyö etenkin eurooppalaisten standardointi-organisaatioiden ja regulaattoreiden kanssa on keskeistä.

Viestintävirasto valmistautui uusiin tehtäviin perustamalla varmennepalvelu-työryhmän. Työryhmä sai valmiiksi työryhmäraportin sekä kaksi määräys- ja suositusluonnosta. Määräyksillä tarkennetaan lain vaatimuksia varmentajille asetetuista tietoturvallisuus- ja luotettavuusvaatimuksista.

Viestintäviraston tehtävänä on edistää viestintämarkkinoiden tehokasta toimintaa valvomalla muun muassa teleyritysten hinnoittelun kohtuullisuutta. Heinäkuun 2002 alusta valvonnan piiriin ovat kuuluneet perinteisten teleyritysten ohella myös televisio- ja radioverkkoja hallitsevat yritykset. Viestintälainsäädännön muutoksen myötä talusvalvonnan vastuulle tulevat myös uuden lain mukaiset markkinamäärittelyt ja -analyysit sekä näiden perusteella tehtävät huomattavan markkinavoiman päätökset.

Hinnoittelun valvonnan ohjeistusta lisätty

Viestintämarkkinalaki edellyttää, että huomattavan markkinavoiman omaavien (HMV) teleyritysten muilta teleyrityksiltä viestintäverkkojensa käytöstä perimät keskeiset maksut ovat kohtuulliset kustannuksiin nähden. Lisäksi maksut voivat sisältää kohtuullisen tuoton toimintaan sitoutuneelle pääomalle.

Viestintäviraston tekemissä ratkaisuissa hinnoittelun kohtuuttomuus on pystytty toteamaan puuttumatta varsinaiseen tuottoprosenttiin. Vaikka Viestintävirasto ei ole toistaiseksi ottanut kantaa kohtuulliseksi katsottavaan pääoman tuottoon, sen arviointi on tärkeä osa hinnoittelun kohtuullisuuden valvontaa.

Virasto julkaisi tammikuussa muistion, jossa esitellään viraston näkemyksiä tuoton arvioimisesta ja tuoton kohtuullisesta tasosta erityisesti kiinteässä televerkkotoiminnassa. Muistiossa esitettyjä periaatteita käytetään laajasti myös muissa EU-maissa tuoton kohtuullisuutta arvioitaessa.

Tuottomuistio oli ensimmäinen toimenpide suunnata hinnoittelun valvontaa aiempaa enemmän yritysten neuvontaan ja ohjaukseen. Perinteisesti hinnoittelun valvonnassa on keskitytty toimenpidepyyntöjen

perusteella tapahtuneisiin yrityskohdattaisiin selvityksiin. Ennako-ohjeistus ja -neuvonta on kuitenkin tärkeää, koska sen avulla voidaan välttää valituksia ja aikaa vieviä oikeusprosesseja. Samalla kaikki yritykset voivat oman toimimisesta tarkistaa hinnoittelunsa lainmukaisuuden. Lisäksi Suomen telemarkkinoiden poikkeavan hajautunut markkinarakente ja siitä johtuva HMV-yritysten suuri määrä tekee mahdolltomaksi jokaisen yksittäisen yrityksen hintojen kohtuullisuuden säännöllistä selvittämistä.

Viestintävirasto lähetti tammikuussa huomattavan markkinavoiman teleyrityksille ohjekirjeen, jossa selostettiin sekä tilaajayhteyksiä koskevaa lainsäädäntöä että sitä, miten virasto arvioi tilaajayhteyksien hinnoittelun kohtuullisuutta. Yritykset saivat noin kaksi kuukautta aikaa tarkistaa tilaajayhteyksiensä hinnoittelun lainsäädännön mukaiseksi ja toimittaa tarkistetut hinnastot Viestintävirastoon.

Tilaajayhteyshinnastot saatuaan Viestintävirasto valitsi Oulun Puhelin Oyj:n, Hämeen Puhelin Oy:n ja Kymen Puhelin Oy:n maksut tarkempien selvitysten kohteeksi. Selvityksissä todettiin, että näiden yritysten eräistä tilaajayhteyksistä perimät maksut sekä maksuista myönnettävät alennukset eivät olleet lainsäädännön edellyttämällä tavalla kohtuullisissa suhteissa kustannuksiin. Asian käsittelyn aikana

kyseiset yritykset alensivat laajakaistapalvelujen tarjontaan soveltuvien tilaajayhteyksiensä vuokria 24 - 37 prosenttia. Viestintävirasto totesi joulukuussa antamissaan päätöksissään, että uudet hinnat olivat viestintämarkkinalain mukaiset.

Toukokuussa Viestintävirasto puolestaan teki päätöksensä Soon Net Oy:n verkko- eli yhteenliittämismaksuista. Myös Soon Net Oy laski jo asian käsittelyn aikana nousevasta ja laskevasta liikenteestä perimiään maksuja noin 10 - 19 prosenttia ja julkaisi uuden hinnaston. Viestintävirasto totesi päätöksessään, että Soon Net Oy:n uuden hinnaston mukaiset verkkomaksut olivat viestintälainsäädännön edellyttämällä tavalla kohtuullisia.

Yhteensä Viestintävirasto teki vuonna 2002 kymmenen hinnoittelun kohtuullisuutta koskevaa päätöstä sekä reilu parikymmentä muuta hinnoittelua koskevaa ratkaisua.

Taloudellisia tarkastuksia jatkettiin

Viestintävirasto aloitti taloudelliset tarkastukset vuonna 2001 tarkastamalla kymmenen teleyritystä. Tarkastusten aloittamisen taustalla oli Suomen samana vuonna Euroopan komissiolta saama huomautus siitä, että Suomessa ei ollut toteutettu teleyritysten kustannuslaskentajärjestelmien tarkastustoimintaa EY-lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Taloudellisia tarkastuksia jatkettiin vuonna 2002 tarkastamalla viisitoista yritystä. Tarkastuksissa pyrittiin erityisesti selvittämään kustannuslaskennan ja hinnoittelun välistä yhteyttä sekä sitä, mahdollistavatko laskentajärjestelmät viestintämarkkinalain mukaisten velvoitteiden täyttämisen.

Taloudellisten tarkastusten keskeisenä tavoitteena on tukea Viestintäviraston muuta taloudellista valvontaa. Erityisen tärkeää on varmistaa se, että yritysten laskentajärjestelmät tuottavat riittävän

luotettavia laskelmia hinnoittelun kohtuullisuuden valvonnan tarpeisiin.

Tarkastusten perusteella voitiin todeta, että useimmilla teleyrityksillä kustannuslaskennan ja hinnoittelun välinen yhteys ei ollut viestintämarkkinalain tavoitteiden kannalta riittävästi havaittavissa. Yritysten kustannuslaskentajärjestelmät tuottavat tietoa lähinnä liiketoiminnosta kannattavuusseurantaan varten, eivätkä ne anna tietoa hinnoittelulaskelmien pohjana olevista tuotekohtaisista kustannuksista.

Viestintävirasto ei kuitenkaan ole toistaiseksi antanut velvoittavia päätöksiä tekemiensä taloudellisten tarkastusten perusteella, koska teleyrityksissä aloitetut laajat kehityshankkeet kustannuslaskentajärjestelmien parantamiseksi ovat viraston arvion mukaan oikeansuuntaisia toimenpiteitä järjestelmien kehittämiseksi lain vaatimalle tasolle.

Viestintävirasto julkaisi joulukuussa kustannuslaskennan yleisohjeen. Ohje kokoaa viestintämarkkinalain soveltamisen kannalta keskeiset kustannuslaskentaa koskevat periaatteet ja antaa yrityksille yleistietoa siitä, minkälaisiin osa-alueisiin kustannuslaskentajärjestelmien kehityshankkeissa olisi suositeltavaa keskittyä. Yleisohjetta on valmisteltu yhteistyössä Viestintäviraston asettaman taloushallinnon työryhmän kanssa.

HMV-päätösten valmistelutyö on vaativa prosessi

Yksi keskeisimmistä uuden viestintämarkkinalain Viestintävirastolle tuomista tehtävistä on markkinoiden kilpailuolosuhteiden arviointi ja huomattavan markkinavoiman yritysten määrittely. Lakiesityksen mukaan Viestintäviraston tulee määrittellä säännöllisin väliajoin komission listaamien markkinoiden mukaiset merkitykselliset viestintämarkkinat ja analysoida kilpailutilanne markkinoilla. Lisäksi on päätettävä

HMV-yritykset ja asetettava näille lain mukaiset erityisvelvoitteet. Markkinoita, jotka viraston on tutkittava, tulee olemaan satoja.

Viestintävirasto aloitti valmistautumisen edessä olevaan suureen työhön suunnittelemalla HMV-päätösten valmisteluun liittyvää hallinnollista prosessia sekä kehittämällä sisäisiä toimintamalleja ja käytäntöjä markkina-analyyysien, päätösten ja päätöksiä koskevan konsultaation läpiviemiseksi. Ehdotetun lain mukaan säännöllisin väliajoin tehtävät HMV-päätökset tulee antaa tiedoksi sekä muiden EU-maiden viranomaisille että komissiolle. Komissiolla on lisäksi tietyin edellytyksin veto-oikeus osaan päätöksistä.

Uusien HMV-päätösten edellyttämät markkinamäärittelyt ja kilpailuanalyytit asettavat paineita järjestelmällisen ja nopean tiedonkeruun kehittämiseksi.

Työn helpottamiseksi aloitettiin markkinatietokannan

kehittäminen, josta saadaan ajan tasaiset tiedot päätösten tueksi. Tietokanta valmistuu kesällä 2003.

Viestintävirasto on vuoden aikana ollut aktiivisessa yhteydessä eri sidosryhmiin, kansallisiin ja kansainvälisiin viranomaistahoihin sekä tiedottanut niitä HMV-valmisteluprosessin etenemisestä. Virasto järjesti HMV-asioista tärkeimmille sidosryhmille kuulemistilaisuuden, jossa näillä oli mahdollisuus esittää näkemyksiään viraston kaavailemien valmistelujen etenemisestä. HMV-asioihin liittyvä yhteistyö Kilpailuviraston kanssa on aloitettu. Lisäksi Viestintävirasto on aktiivisesti osallistunut HMV-päätösten valmistelun seurantaan myös muissa EU-maissa.

Viestintäviraston antamilla teknisillä määräyksillä ja ohjeilla pyritään varmistamaan viestintäverkkojen tekninen toimivuus ja turvallisuus. Verkkojen numeroinnin ohjaus ja tunnusten myöntäminen kuuluvat myös viraston tehtäviin.

Viestintäverkkojen kehitys muuttaa teknisiä määräyksiä

Teknisten määräysten soveltamisesta IP-verkkoihin (Internet Protocol) tehty selvitys johti useiden teknisten määräysten ja ohjeiden uusimiseen. Niissä otettiin huomioon IP-tekniikan ja

muun uuden verkkoteknologian käyttö televerkoissa. Keskeisenä periaatteena oli verkkotekniikan neutraalius.

Viestintämarkkinalain toisen vaiheen voimaantulo sekä sähköisen viestinnän tietosuojalain uusiminen aiheuttavat uudistuksia määräyksiin. Perustuslain mukaisesti tietyt kohdat aiemmista määräyksistä on siirretty lakitasolle ja laeissa on annettu

tarkat rajat Viestintäviraston määräystenanto-oikeuksista. Uusissa määräyksissä otetaan huomioon

myös konvergenssi ja tekniikan kehittyminen. Määräysten uusiminen on jo aloitettu laajapohjaisesti yhdessä sidosryhmien kanssa.

Teleyritysten tehostettava järjestelmiensä valvontaa

Teleyrityksiin tehdään vuosittain yleistarkastuksia, valmistarkastuksia ja jäännösliikennetarkastuksia. Tarkastusten tavoitteena on varmistaa teleyritysten toiminnan säädöstenmukaisuus ja televiestinnän tekninen toimivuus sekä normaalioloissa että poikkeuksellisissa olosuhteissa. Lisäksi tehdään selvityksiä asiakasvalitusten ja toisilta teleyrityksiltä tulleiden toimenpidepyyntöjen perusteella.

Kertomusvuonna selvitettiin muun muassa heinäkuisen myrskyn aiheuttamia ongelmia teleyrityksille. Selvityksessä todettiin, että sekä kiinteissä verkoissa että matkaviestinverkoissa oli pitkiä sähkönsyötön katkoksia. Teleyrityksiä kehoitettiin mitoittamaan telelaitteistojen akkujen kapasiteetti vähintään Viestintäviraston tehonsyöttömääräyksen mukaiseksi ja huolehtimaan varavoimakoneidensa riittävydestä, kunnosta ja kuljetuksesta. Yrityksiä kehoitettiin myös valvomaan järjestelmiensä toimintaa tehokkaammin.

Teleyritysten asiakkaiden tekemät valitukset Viestintävirastolle kohdistuvat yhä enemmän matkaviestinten ja Internetin käytön sekä uusien palvelujen aiheuttamiin ongelmiin. Myös laajakaistayhteyksien

hinnoittelu, toimivuus ja saatavuus aiheuttivat valituksia. Puhelinlaskuvalitusten määrä on pysynyt edellisvuosien tasolla. Asiakkaiden ja teleyritysten tiedusteluihin annettiin lukuisia tulkintaohjeita ja lausuntoja.

Laajakaistaliittymien määrä kolminkertaistui

Vuonna 2002 otettiin nopeita laajakaistayhteyksiä käyttöön noin kolminkertainen määrä edellisvuoteen verrattuna. Kaikkiaan käytössä laskettiin olevan noin 274 000 laajakaistaliittymää. Niistä vajaat 9 000 oli toteutettu vuokratun tilaajajohdon yläkaistan avulla. Keskitimiä oli kaikkiaan yli 5 000. Lukumääräisesti pieniä alle 200 tilaajan keskitimiä oli eniten, mutta taloudellisista syistä verkkooperaattorit eivät ole halukkaita tarjoamaan pieniin keskitimiin päättyviä laajakaistaliittymiä. Tilaajien määrä on vielä huomattavasti liittymämäärää suurempi.

Numerointi monien haasteiden edessä

Numeron siirrettävyys matkaviestinverkossa tarkoittaa sitä, että matkaviestinverkon tilaaja voi säilyttää puhelinnumeronsa vaihtaessaan teleyritystä. Numeron siirrettävyyden on oltava toteutettu kesällä 2003. Viestintävirasto on yhdessä sidosryhmiensä kanssa valmistellut matkaviestinverkon numeron siirrettävyyden edellyttämiä toimenpiteitä sekä tarvittavia säädöksiä ja ohjeita.

Matkaviestinverkon tekstiviesteillä tilattavien palvelujen kysyntä on lisääntynyt huomattavasti. Keskimäärin vuosittain otetaan käyttöön vajaat viisisataa numeroa. Vuoden aikana otettiin lyhytsanomapalveluissa käyttöön estoluokitus, jonka perusteella tilaaja voi halutessaan estää liittymästään pääsyn joko kaikkiin määriteltäviin palveluryhmiin tai osaan niistä.

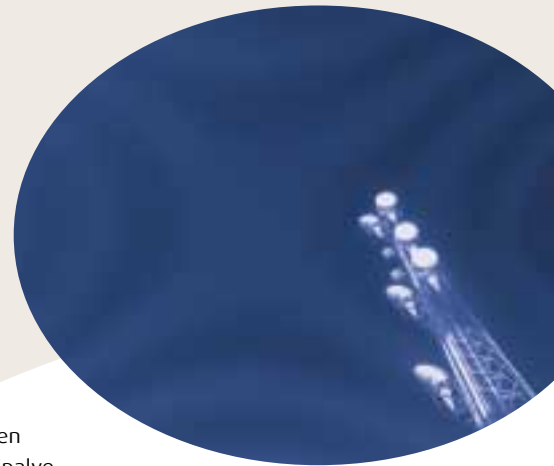
Viestintävirasto kartoitti televerkoissa tarjottavien palvelujen lisääntymisen ja kehittymisen edellyttämiä muutoksia televerkon numerointiin. Yksi tulevaisuuden mahdollinen numerointijärjestelmä on niin sanottu ENUM. Sen avulla puhelinnumeroa voidaan käyttää käyttäjän muiden osoitteiden, kuten IP-osoitteen, toisten puhelinnumeroiden tai vaikka sähköpostiosoitteen hakemiseen. Tämän myötä käyttäjä olisi tavoitettavissa pelkän puhelinnumeronsa avulla, minkä lisäksi ENUM mahdollistaisi tavallisilta puhelimilta tehdyt Internet-puhelut. Monissa Euroopan maissa on meneillään ENUM-kokeiluita, joiden tuloksia Viestintävirastossa seurataan.

Verkkotunnusrekisterin tekninen ylläpito Viestintävirastolla

Viestintävirasto on hoitanut fi-verkkotunnusrekisterin hallintoa vuodesta 1997. Fi-verkkotunnusrekisterin tekninen ylläpito siirtyi KPNQwest Finland Oy:ltä Viestintävirastolle heinäkuussa. Viestintävirasto ylläpitää ja hallinnoi nykyisin myös fi-

juuren nimipalvelimia. Muutoksen aiheuttivat verkkotunnushallinnon uudistamishankkeet sekä lainsäädännön että järjestelmien osalta, samoin kuin KPNQwest Finland Oy:n taloudelliset vaikeudet.

Vuoden lopussa suomalaisia fi-juuren alaisia verkkotunnuksia oli lähes 38 000.

Radiotaajuuksien käytön ohjaaminen on tärkeä osa Viestintäviraston toimintaa. Tavoitteena on, että taajuuksia riittää kysyntää vastaavasti nyt ja tulevaisuudessa. Viraston tehtävänä on varmistaa, että asiakkaat saavat käyttöönsä mahdollisimman häiriöttömät taajuudet.

Suomenlahden meriliikenteen radiotaajuuksista sopimus

Suomen, Viron ja Venäjän merenkululaitokset ovat jo pitkään kehittäneet VTMISS-järjestelmää (Vessel Traffic Management and Information Service), jolla parannetaan Suomenlahden alusliikenteen turvallisuutta. Järjestelmä on tarkoitettu ottaa käyttöön heinäkuussa 2004.

VTMIS on tietojärjestelmä, joka sisältää Suomenlahdella liikkuvien alusten ilmoittautumisen valvontakeskukselle aluksen saapuessa järjestelmän kattamalle alueelle. Itään menevä liikenne ilmoitetaan Tallinnan valvontakeskukselle ja länteen menevä Helsingin keskukselle. Venäjä hoitaa järjestelmässä Suomenlahden pohjukkan laivaliikenteen ohjaamisen.

Järjestelmä vaatii toimiakseen radiotaajuuksia, joiden on sijaittava kansainvälisellä meri-VHF-taajuusalueella, koska myös ulkomaalaisten alusten on voitava liikennöidä omilla meriradiopuhelimillaan liikenteenvalvontakeskusten kanssa. Ongelmana on ollut se, että tarvittavaa määrää vapaita käyttökelpoisia kanavia ei ole löydetty.

Suomen, Viron ja Venäjän hallintojen välillä sovittiin marraskuussa VTMISS-järjestelmän käyttöön tarkoitettuihin osallistuihin Viestintävirasto, Merenkululaitos ja Rajavartiolaitos. Jokainen osapuoli joutuu tekemään muutoksia omassa meri-VHF-kanavien käytössään. Suomen osalta sopimus

edellyttää, että meri-VHF-kanavilla 10 ja 74 toimivat käyttäjät joudutaan siirtämään muille kanaville. Tämä kuormittaa muita meri-VHF-taajuuksia, mutta vastineeksi VTMISS-järjestelmä saa käyttöönsä häiriöttömät taajuudet.

Impulssiradiot uutta radioteknologiaa

Perinteisten kapeakaistaisten radiojärjestelmien rinnalle on tulossa laajakaistaisia radiojärjestelmiä. Impulssiradiolähetteisissä (UWB, Ultra Wide Band) ei ole kantoaaltoa vaan lähete muodostuu impulsseista, joiden paikka ajan suhteen sisältää koodattuna välitettävän informaation.

Kiinnostus impulssiradioon kasvoi voimakkaasti Euroopassa pari vuotta sitten, kun USA:n radioviranomaisen FCC (Federal Communication Commission) alkoi valmistella ehtoja radion käyttöönoton sallimiseksi. Euroopan sähköisen viestinnän komitea ECC aloitti yhteensopivuusselvitykset jo vuoden 2001 puolella. Syyskuussa 2002 aloitettiin impulssiradiota koskevat selvitykset myös Kansainvälisen televiestintäliiton radiosektorin, ITU-R:n puitteissa. Lisäksi on käynnistetty radio- ja telepäätelaitedirektiivin mukaista markkinoille saattamismenettelyä varten tarvittavien harmonisoitujen standardien laatiminen.

Impulssiradiotekniikan käyttö-tarkoitukset jakaantuvat kommunikaatioon ja erilaisiin tutkatekniikan sovelluksiin. Laitteilla tulee olemaan

melko lyhyt toimintaetäisyys. Toisaalta tekniikalla on saavutettavissa tavanomaisia radiojärjestelmiä suurempia siirtonopeuksia sekä tutkasovelluksissa parempi erottelukyky.

Neljännän digitaalisen jakeluverkon suunnittelu aloitettiin

Valtioneuvosto myönsi marraskuussa kaikki kolme haettavana ollutta digitaalisen television verkkotoimilupaa Digita Oy:lle. Digitaalisen radion verkkotoimiluvat myönnettiin Digita Oy:lle sekä Telemast Nordic Oy:lle Uudenmaan alueelle.

Viestintävirasto aloitti neljännän digitaalisen televisioverkon suunnittelu-työn. Verkkoa ei välttämättä tulla käyttämään perinteiseen tv-toimintaan, vaan muitakin vaihtoehtoja selvitetään. Taajuuksien rajallisuuden vuoksi neljännessä verkosta ei ennen analogisten tv-verkkojen toiminnan ainakin osittaista lopettamista saada koko maan kattavaa, vaan peiton osalta joudutaan tyytymään lähinnä suurimmat taajamat kattavaan verkkoon.

IP-tekniikkaa tv-verkoissa

Viestintävirasto myönsi kertomusvuonna radiolupia useaan digitaaliseen televisiokoeverkkoon, joissa selvitetään verkkojen käyttöä muuhun kuin tavanomaiseen tv-jakeluun. Esimerkiksi pääkaupunkiseudulla on käynnissä kaksi tällaista kokeilua, joista laajempi koeverkko kattaa koko keskusta-alueen. Sen avulla selvitetään muun muassa Internet-protokollan käyttöä digitaalisessa tv-verkossa datan, esimerkiksi erilaisten video-ohjelma-virtojen, jakamiseen kannettaviin päätelaitteisiin.

Viestintävirasto valvoo mainosten sijoittelua ja sponsorointia sekä ohjelmistojen alkuperää ja sijoittelua koskevien säännösten noudattamista. Valvonnan painopiste on valtakunnallinen toimiluvanvarainen televisiotoiminta. Viraston tehtävänä on myös huolehtia siitä, että markkinoilla olevat laitteet ovat vaatimustenmukaisia. Lisäksi virasto huolehtii televisiomaksujen keräämisestä.

Tutkimustoimintaa lisätty mediavalvonnan välineenä

Viestintävirasto on tutkinut mainonnan kestoa ja sijoittelua niin sanottuun prime-time -aikaan valtakunnallisilla kaupallisilla televisiokanavilla. Vuonna 2002 tutkimuksen toteuttamistapaa uudistettiin ja tutkimus toteutettiin kokonaisuudessaan Viestintävirastossa. Tutkimuksen mukaan televisiotoiminnan harjoittajat noudattavat pääsääntöisesti lain velvoitteita hyvin. Jonkin verran puutteita havaittiin kuitenkin mainonnan määrää ja katkotunnusten käyttöä koskevien säännösten noudattamisessa. Tutkimuksen yhteydessä kaikille televisiotoimintailmoituksen tehneille televisiotoiminnan harjoittajille toimitettiin ohje mainontaa ja sponsorointia koskevien säännösten tulkinnasta. Säännösten noudattamista seurataan jatkossakin kahdesti vuodessa tehtävällä mainosajatutkimuksella.

Viestintävirasto valvoo myös lapsille soveltumattomien ohjelmien lähetyaikoja. Virastossa käynnistettiin lastensuojelunormiston toteutumista televisiotoiminnassa koskeva selvityshanke. Siihen liittyvä katsojatutkimus toteutetaan vuoden 2003 aikana.

Digitaalisten televisiolähetysten jakelua kaapeliverkoissa seurataan

Viestintävirasto antoi ensimmäisen digitaalisten televisio-ohjelmien jakelua kaapeliverkossa koskevan päätöksen. Päätöksessä otettiin kantaa toimintaan, jossa kaapeliteleviisyriitys jakaa korvauksettoman jakeluvuorituksen piiriin kuuluvat lähetykset kaapeliverkoissaan salattuina siten, että niiden vastaanottaminen edellytti maksua sekä palvelun avaamisesta että vastaan-

ottamiseen tarvittavasta ohjelmakortista. Teleyrityksen tulee jatkossa jakaa kyseiset lähetykset kaapeliverkossaan siten, että ne ovat vastaanotettavissa tavanomaisilla vastaanotinlaitteilla ilman salauksenpurkujärjestelmän hankkimisesta aiheutuvia lisäkustannuksia tai palveluiden avaamisesta asiakkaalta perittäviä maksuja. Korvauksettoman jakeluvuorituksen piiriin kuuluvia digitaalisia televisiolähetysiä ovat kaikki Yleisradion valtakunnalliset ja alueelliset digitaaliset lähetykset sekä verkon sijaintikunnassa ilman maksullista suojauspurkua vastaanotettavat, valtakunnallisen digitaalisen toimiluvan saaneiden yritysten lähetykset.

Postipalveluiden laadun mittaamisesta standardeja

Viestintävirasto seurasi Suomen Posti Oyj:lle asetettujen postilähetysten toimintavarmuus- ja kulkunopeusvaatimusten toteutumista sekä Postille osoitettujen korvaushakemusten ja asiakaspalautteiden käsittelyä. Yleispalveluun kuuluvien kirjeiden kulkunopeus on edelleen säilynyt lain edellyttämää vähimmäistasoa korkeampana. Ensimmäisen luokan kirjeen kulkunopeusmittausta sekä asiakasvalitusten ja korvausmenettelyjen mittaamista koskevat eurooppalaiset standardit vahvistettiin vuoden aikana. Viestintävirasto tulee selvittämään vuoden 2003 aikana puolueettomalla auditoinnilla, että Suomen Posti Oyj:n käyttämät menetelmät postin kulkunopeuden

mittaamiseksi täyttävät standardissa asetetut vähimmäisedellytykset.

Postin jakelua ja toimitusehtoja koskevien valitusten määrä on edelleen pysynyt vähäisenä. Viestintävirasto selvitti postipalveluiden osoitteenmuutospalveluiden toimivuutta kuluttajatutkimuksella ja sidosryhmäkyselyllä. Selvityksen mukaan sekä kuluttajat että yritysasiakkaat ovat pääsääntöisesti tyytyväisiä osoitteenmuutospalveluiden toimivuuteen. Myös muutosten käyttöönottoajankohtaan liittyvien palveluiden laadun katsottiin parantuneen. Viestintävirasto kehotti kuitenkin Postia kiinnittämään huomiota esiin tulleisiin ongelmiin, kuten jakelussa edelleen esiintyneisiin virheisiin, muutoksista tiedottamiseen, asiamiespostien palveluun sekä edelleenlähettämispalvelun maksuttoman kauden pituuteen.

Perillesaamattomien postilähetysten avaaminen siirtyi Viestintäviraston tehtäväksi vuoden 2002 alusta voimaan tulleeseen postilain myötä. Varmennusyksikkö käsitteli vuoden aikana noin 250 000 kirje- ja pakettilähetystä, joista noin kymmenen prosenttia pystyttiin avaamisen jälkeen toimittamaan vastaanottajalle tai lähettäjälle. Valtaosa lähetyksistä, esimerkiksi mainosposti, hävitetään ilman säilytysaikaa postipalvelulain mukaisesti.

Markkinavalvonnan tavoitteena häiriöttömät laitteet

Viestintävirasto valvoo markkinoilla olevien radio- ja telepäätelaitteiden vaatimustenmukaisuutta. Laitteiden tulee olla radio- ja telepäätelaitedirektiivin mukaan markkinoille saatettuja. Tarkoituksena on, ettei käyttöön päädy viestintäverkkojen toiminnalle häiriöitä aiheuttavia laitteita.

Vuoden aikana tarkastettiin lähes 600 vähittäisliikettä, joissa myytiin radio- tai telepäätelaitteita. Noin joka kolmannessa liikkeessä jouduttiin antamaan huomautus. Useimmiten huomautus koski puutteita asiakirjoissa tai puutteita laitteiden ja niiden pakkausten merkinnöissä. Myyntikieltoon asetettiin parikymmentä laitetta. Yleensä myyntikielto on tilapäinen, kunnes asiakirja- ja merkintäpuutteet on korjattu. Eräiden laitteiden kohdalla jouduttiin aloittamaan direktiivin mukainen turvalausekemenettely, jonka tarkoituksena on poistaa laite markkinoilta koko yhteisön alueelta. Vähittäisliikkeiden lisäksi tarkastettiin kymmeniä maahantuojia.

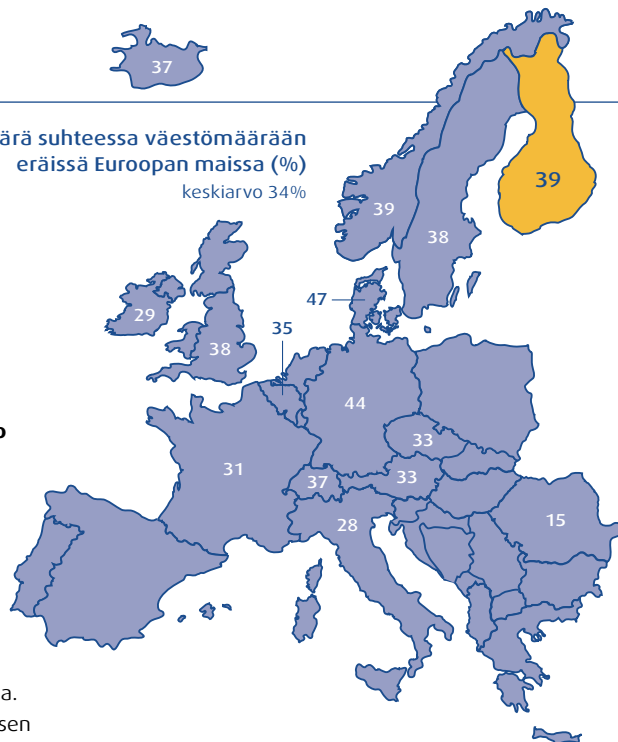
Radiolupamaksuista televisiomaksuihin – televisiomaksuhallinto täytti 75 vuotta

Yleisradiovastaanottimen käytöstä on peritty Suomessa maksuja jo 75 vuotta. Maksujärjestelmällä on kustannettu julkisen palvelun yleisradiotoiminta. Nykyisen televisioilmoituksen edeltäjän, radiolupamaksun periminen aloitettiin vuonna 1927. Maksuja keräsi ensin posti- ja lennätinhallitus, sittemmin posti- ja telelaitos. Vuonna 1988 televisiomaksuhallinto sekä Yleisradion lupatarkastustoiminta siirrettiin vastaperustettuun Telehallintokeskukseen, nykyiseen Viestintävirastoon.

Televisiomaksun maksajia yli kaksi miljoonaa

Viestintäviraston tehtävänä on kerätä televisiomaksut Valtion televisio- ja radiorahastoon. Tuloilla katetaan lähes 85 prosenttia Yleisradio Oy:n kustannuksista. Tv-maksujen suuruudesta päättää valtioneuvosto. Vuoden 2002 lopussa televisiomaksun maksajia oli 2,01 miljoonaa, mikä oli 2 800 maksajaa enemmän kuin vuosi aikaisemmin. Vuoden aikana televisiomaksuja kerättiin 338 miljoonaa euroa, mikä oli kaksi miljoonaa euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Noin puolet uusista televisiomaksun maksajista saatiin erilaisilla kampanjoilla. Tv-maksuhallinto voitti Gold Effie Finland 2002 -palkinnon

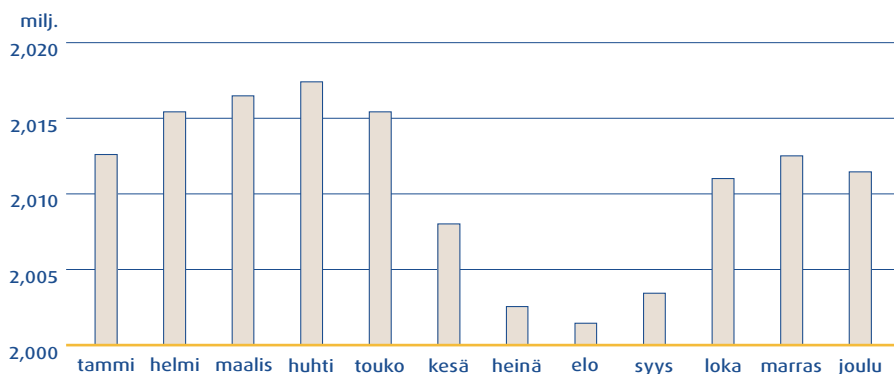
Televisiolupien määrä suhteessa väestömäärään eräissä Euroopan maissa (%)
keskiarvo 34%

yhteiskunnallisten mainoskampanjoiden sarjan. Voitto tuli alueellisesta kampanjoinnista vuonna 2001. Kampanjointi koostui suorakirjeistä niille kotitalouksille, joista ei oltu tehty tv-ilmoitusta sekä tukimainonnasta, kuten alueellisesta televisio-, lehti- ja radiomainonnasta.

Sähköiseen asiointiin panostetaan

Televisiomaksuhallinto on ollut sähköisen asioinnin edelläkävijä. Jo neljän vuoden ajan ovat television käyttäjät voineet ilmoittaa television käyttöönotosta ja käytön lopettamisesta sekä muutoksista Internetin kautta. Toimintavuoden aikana suunniteltiin julkishallinnon ensimmäistä kuluttajia koskevaa verkkolaskutusta, jolloin lasku välitetään sähköisesti asiakkaan verkkopankkiin eikä paperitulostetta tarvita. Järjestelmä otetaan käyttöön maaliskuussa 2003.

Televisiomaksun maksajien lukumäärä kuukausittain vuonna 2002.

Vuoden 2002 talousarvion toteutunut nettotulo oli noin miljoona euroa budjetoutua suurempi. Tulot toteutuivat suunnitellusti. Menoissa syntyi säästöjä.

Valtion vuoden 2002 talousarviossa Viestintävirasto on tulopuolelle nettobudjetoitu virasto. Talousarvion nettotuloarvio vuodelle 2002 oli 417 000 euroa. Toteutunut nettotulo oli 1,4 miljoonaa euroa.

Viestintävirasto kattaa toimintansa kustannukset keräämillään maksuilla. Pääosa tuloista kertyy radiolähettimien lupamaksuista, taajuusmaksuista, televerkon numerointimaksuista, posti-toiminnan valvontamaksuista sekä Internetin verkkotunnusmaksuista. Tv-maksut ja toimilupamaksut kerätään Valtion televisio- ja radio rahastoon. Virasto saa rahastosta korvauksen televisiomaksuhallinnon kustannuksista sekä televisio- ja radiotoiminnan valvonnan kustannuksista.

Maksullisen toiminnan tuotot vuonna 2002 olivat 27,6 miljoonaa euroa. Tuotot kasvoivat 1,5 miljoonaa euroa eli 5,8 prosenttia edellisestä vuodesta. Radiolähettimien lupamaksujen ja taajuusmaksujen tulokertymät toteutuivat hieman budjetoitua suurempina.

Kulujen kasvu maltillista uusista tehtävistä huolimatta

Toiminnan kulut vuonna 2002 olivat yhteensä 25,6 miljoonaa euroa. Kulut kasvoivat edellisestä vuodesta noin miljoona euroa eli 4,1 prosenttia. Henkilöstökulut kasvoivat edellisestä vuodesta 1,2 miljoonaa euroa henkilöstömäärän kasvaessa viidellätoista. Henkilöstökulut olivat yhteensä 11,4 miljoonaa euroa ja siten 44,4 prosenttia toiminnan kuluista. Palvelujen ostoihin käytettiin 8 miljoonaa euroa eli 31,3 prosenttia kuluista. Palvelujen ostomenot vähenivät edellisestä vuodesta noin 0,4 miljoonaa euroa. Muut kulut, yhteensä 2,9 miljoonaa euroa, sisältävät muun muassa 1,5 miljoonaa euroa kansainvälisten järjestöjäsenmaksuja sekä 1,1 miljoonaa euroa kansainvälisestä yhteistyöstä ja muusta matkustamisesta aiheutuneita kuluja.

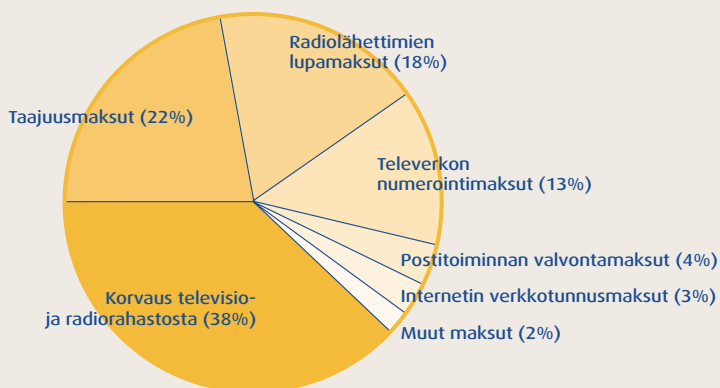
Valmistus omaan käyttöön -erän avulla on aktivoitu taseeseen radiohallinnon asiointijärjestelmän (Rahas-hanke) kehittämiseen liittyviä kuluja,

lähinnä oman henkilöstön palkkoja. Radiohallinnon asiointijärjestelmän kehittäminen on useamman vuoden keskeinen hanke. Uudella tietojärjestelmällä tullaan hoitamaan koko radiohallinnon päivittäinen operatiivinen toiminta lukuun ottamatta taajuussuunnittelua.

Kehittämisinvestoinneilla turvataan viraston palveluiden sujuvuus tulevaisuudessa

Viestintäviraston taseen loppusumma on 7,6 miljoonaa euroa. Investoinnit käyttöomaisuuteen vuonna 2002 olivat 2,8 miljoonaa euroa. Investoinneista 2 miljoonaa euroa rahoitettiin tulorahoituksella omalta momentilta ja 0,8 miljoonaa euroa rahoitettiin aikaisempien vuosien ylijäämien perusteella palautetun kehittämismomentin määrärahalta. Investoinnit kohdistuivat pääosin atk-ohjelmisto- ja laitteistohankintoihin. Euromäärältään suurimmat hankkeita olivat edellä mainitun radiohallinnon asiointijärjestelmän kehittäminen, CERT-toiminnan aloittamiseen liittyvät laitteisto- ja ohjelmistohankinnat sekä Internetin verkkotunnusohjelmiston ja tv-maksujärjestelmän kehittäminen.

Maksullisen toiminnan tuottojen jakauma vuonna 2002
Tuotot yhteensä 27 568 905 euroa

Talous

Tuotto- ja kululaskelma

	1.1.-31.12.2002		1.1.-31.12.2001	
	euroa		euroa	
Toiminnan tuotot				
Maksullisen toiminnan tuotot	27 568 905		26 058 915	
Muut toiminnan tuotot	48 285	27 617 190	3 838	26 062 753
Toiminnan kulut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat:				
Ostot tilikauden aikana	399 850		446 432	
Henkilöstökulut	11 357 245		10 175 176	
Vuokrat	1 715 709		1 584 360	
Palvelujen ostot	8 024 665		8 400 393	
Muut kulut	2 876 124		2 687 855	
Valmistus omaan käyttöön (-)	-183 569		0	
Poistot	1 407 659	25 597 683	1 303 753	24 597 969
Jäämä I		2 019 507		1 464 784
Rahoitustuotot ja -kulut				
Rahoitustuotot	40 563		18 394	
Rahoituskulut	0	40 563	-35	18 359
Satunnaiset tuotot ja kulut				
Satunnaiset tuotot	998		809	
Satunnaiset kulut	0	998	0	809
Tuottojäämä		2 061 068		1 483 952

	31.12.2002		31.12.2001	
	euroa		euroa	
VASTAAVAA				
Käyttöomaisuus ja muut pitkävaikutteiset sijoitukset				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	653 006		456 780	
Muut pitkävaikutteiset menot	795 429		970 057	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>1 956 322</u>	3 404 757	<u>499 552</u>	1 926 389
Aineelliset hyödykkeet				
Koneet ja laitteet	1 456 931		1 289 404	
Kalusteet	<u>472 524</u>	1 929 455	<u>531 476</u>	1 820 880
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset				
Käyttöomaisuusarvopaperit		2 624		2 624
Vaihto- ja rahoitusomaisuus				
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	2 171 466		2 559 885	
Siirtosaamiset	49 555		37 481	
Muut lyhytaikaiset saamiset	0		0	
Ennakkomaksut	<u>0</u>	2 221 021	<u>189</u>	2 597 555
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat				
Kassatilit	3 040		4 269	
Tiliviraston tulotilit	42		0	
Tiliviraston menotilit	<u>1858</u>	4 940	<u>0</u>	4 269
Vastaavaa yhteensä		7 562 797		6 351 717
VASTATTAVAA				
Oma pääoma				
Valtion pääoma				
Valtion pääoma 1.1.1998	-4 536 724		-4 536 724	
Edell. tilikausien pääoman muutos	-751 010		-751 010	
Pääoman siirrot	1 269 347		0	
Tilikauden kulujäämä	<u>-575 638</u>	-4 594 025	<u>0</u>	-5 287 734
Vieras pääoma				
Lyhytaikainen				
Talousarvion ulkopuolella olevien valtion rahastojen yhdistilit	6 718 475		6 234 558	
Saadut ennakot	55		98	
Ostovelat	3 179 325		1 183 945	
Tilivirastojen väliset tilitykset	289 058		370 555	
Edelleen tilittävät erät	249 385		292 546	
Siirtovelat	1 710 311		3 551 815	
Muut lyhytaikaiset velat	<u>10 213</u>	12 156 822	<u>5 934</u>	11 639 451
Vastattavaa yhteensä		7 562 797		6 351 717

Årsberättelse

● Kommunikationsverket

Påverkare och vägvisare inom utvecklingen av kommunikation

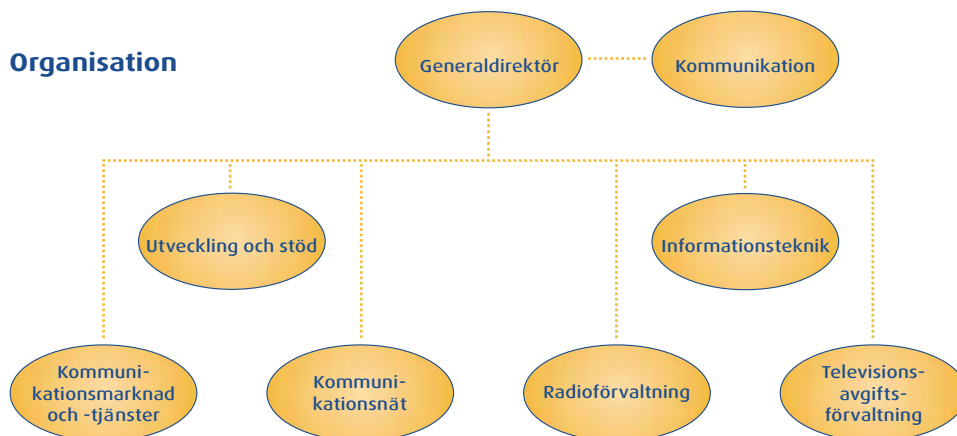
Kommunikationsverkets verksamhetsidé är att befärja utvecklingen av det finländska informationssamhället. Kommunikationsverket är en sakkunnigmyndighet och de viktigaste uppgifterna är att säkerställa en fungerande och effektiv kommunikationsmarknad och att underlätta den tekniska funktionen och säkerheten hos kommunikationsnäten. Målet är att trygga att det inleds konkurrens på kommunikationsmarknaden och att alla användare garanteras störningsfria och säkra förbindelser för kommunikation. Ämbetsverket bidrar genom sin verksamhet till att bygga upp och vidmakthålla det finländska informationssamhället.

Ekonomisk övervakning av kommunikationsmarknaden garanterar att konkurrensen på marknaden fungerar och att företag iakttar bestämmelserna i fråga om prissättning och verksamhet. Effektiv och fungerande konkurrens ligger i konsumenternas och kundernas intresse.

Till Kommunikationsverkets uppgifter hör också att meddela tekniska föreskrifter och att koordinera den nationella standardiseringen inom telesektorn. Därtill övervakar ämbetsverket kommunikationsnätens tekniska funktion och säkerhet, bestämmer om numreringen av telenäten och beviljar företag behövliga nummer och koder.

Kommunikationsverket administrerar användningen av radiofrekvenser i Finland och vakar över att Finlands nationella intressen tillvaratas, då beslut om frekvensanvändningen fattas på internationell nivå. Avsikten är att säkerställa att tillräckligt med radiofrekvenser står till buds på ett jämligt sätt och att kunderna kan ta så störningsfria frekvenser som möjligt i bruk.

Organisation

Kommunikationsverket sköter uppgifter i anslutning till informations-säkerhet och integritetsskydd vid elektronisk kommunikation. Vid skötseln av uppgifter relaterade till kommunikationssäkerheten, alltså inom COMSEC-verksamheten, är tanken att främja en säkrare och pålitligare elektronisk kommunikation. Ämbetsverket sköter också CERT-verksamheten, dvs. samlar in uppgifter om och utreder kränkningar av dataskyddet samt informerar om informationssäkerhet.

Kommunikationsverket beviljar domännamnen under toppdomänen .fi på Internet. Ämbetsverket svarar också för det tekniska registret över domännamnen samt upprätthåller och administrerar namnservrarna för toppdomänen .fi.

Kommunikationsverket utövar tillsyn över att televisions- och radio-programmen uppfyller kraven på tillräcklig grad av europeiska inslag i programmen samt i fråga om reklam och sponsring. Dessutom övervakar ämbetsverket postverksamheten och koordinerar standardiseringen inom postområdet i Finland. Kommunikationsverket har även fått i uppdrag att bära upp televisionsavgifterna.

Kommunikationsverket täcker kostnaderna för verksamheten med de avgifter som betalas in. Intäkterna kommer i huvudsak från avgifterna för tillstånd för radiosändare, frekvensavgifterna, avgifterna för numrering av telenätet, avgifterna för tillsyn av postverksamheten och avgifterna för domännamn på Internet. Dessutom sköter ämbetsverket uppbörderna av televisionsavgifter och koncessionsavgifter för statens televisions- och radiofondsräkning och får en ersättning för de kostnader som då uppstår.

Verksamhetsområdets utmaningar

Kommunikationssektorn drabbades av ekonomisk recession under 2002. Efterfrågan på kommunikationstjänster och -produkter utvecklades inte längre i samma takt som under de tidigare toppåren. Ändringar i företagsstrukturen var också kännetecknande för branschen och ledde till att vissa företag lämnade marknaden samtidigt som andra fusionerades för att bilda nya bolag som t.ex. TeliaSonera. De finländska aktörerna i branschen såg sig om efter internationella samarbetsparter för att förbättra sin konkurrensposition. Förändringarna inom arbetsfältet medför nya krav också i fråga om effektiviteten i Kommunikationsverkets verksamhet och om ibruktagandet av nya verksamhetsmodeller.

Utveckling av ämbetsverkets verksamhet

Under 2002 förnyades verksamheten inom Kommunikationsverket på många olika sätt. I början av året ändrades

ämbetsverkets interna organisation för att effektivisera resursanvändningen och göra förberedelser inför tillsynen av integrationen inom kommunikationsmarknaden. Vid grupperingen av ämbetsverkets resultatområden upphörde den fördelning som baserat sig på kommunikationstekniker. Målet är också fortsättningsvis att utveckla det projektinriktade arbets sättet så att det kan nå över resultatområdesgränserna och att identifiera ämbetsverkets nyckelprocesser. Samtidigt har speciell uppmärksamhet fäst vid att personalen fortbildas och den mångsidiga kunskapen upprätthålls, så att de förnyade och mer krävande arbetsuppgifterna skall kunna skötas effektivt. Delegationer har bistått vid ledningen av ämbetsverket och utvecklandet av verksamheten, och denna organisation förnyades så, att delegationen för teleförvaltning fick ett vidare arbetsfält och benämningen delegationen för kommunikationsförvaltning.

Kommunikationsministeriet startade en evaluering av Kommunikationsverket, varvid ämbetsverkets samarbetsparter och den egna personalen bl.a. utvärderade verkningsfullheten, servicekvaliteten och den interna effektiviteten i verksamheten. Samtidigt utreddes också ämbetsverkets ställning och arbets sätt i relation till andra kommunikationsförvaltningar inom EU samt klarheten, ändamålsenligheten och resultatstyrningen i fördelningen av befogenheter mellan ministeriet och ämbetsverket. Utredningen resulterade också i viktiga förslag till förbättringar av ämbetsverkets verksamhet.

Förnyade uppgifter

Under det gångna året har det skapats en ram för regleringen av de konvergerande kommunikationsteknikerna och -marknaderna genom att revisionen

av kommunikationsmarknadslagen godkändes, något som innebär att regleringen av telenäten utsträcktes till att omfatta också digitala radio- och tv-nät. Riksdagen har även tagit upp till behandling den totalrevidering av kommunikationsmarknadslagen och därtill anslutna regler genom vilken Europeiska gemenskapens kommunikationsdirektiv införs nationellt samtidigt som gällande grundlagskrav på bl.a. noggrannhet inom lagstiftningen beaktas. Oberoende av på vilket sätt de elektroniska kommunikationsnäten konstruerats tekniskt kommer de att omfattas av lagen som träder i kraft under 2003. Kommunikationsverket kommer att få nya uppdrag som den definition av företags betydande marknadsinflytande på relevanta marknader som skall göras utgående från en analys av kommunikationsmarknaden och ett fastställande av de skyldigheter som sådana företag skall påföras för att öppna konkurrens. Ämbetsverket övervakar i fortsättningen också Rundradion Ab:s verksamhet utgående från den redogörelse bolaget givit över sin public service-verksamhet.

Informationssäkerheten har blivit ett centralt tyngdpunktsområde i ämbetsverkets verksamhet. Vid ingången av 2002 inleddes verksamheten vid en ny enhet, som kallas CERT-gruppen och som sköter upptäckt, förhindrande och utredning av kränkningar av dataskyddet via telenäten. Genom ändringar av lagen om integritetsskydd vid telekommunikation och informationssäkerhet inom televerksamhet bestämdes om teleföretagens skyldigheter att informera om de särskilda riskerna i anslutning till säkerheten hos teletjänster samt att meddela Kommunikationsverket om betydande kränkningar av och hot mot informationssäkerheten. Ämbetsverkets CERT-grupp och enhet för informationssäkerhet fungerar i nära samarbete med andra motsvarande organisationer och företag på såväl nationell som internationell nivå.

Ämbetsverket har spelat en viktig roll i arbetet inom delegationen för

datasäkerhetsfrågor, som tillsatts av statsrådet. Det har varit delegationens uppgift att följa upp situationen för informationssäkerheten i Finland, att utarbeta en översikt över den finländska informationssäkerheten och att utforma ett förslag till informationssäkerhetsstrategi, vilket skall föreläggas statsrådet för fastställelse.

Under 2002 ökade också uppgifterna för ämbetsverkets postförvaltning då verksamheten och personalen på verifieringscentralen vid Posten Finland Abp flyttades till Kommunikationsverket efter att den nya postlagen trätt i kraft. Dessutom sköter ämbetsverket allt mer påfallande och övergripande förvaltningen av de finländska domännamnen på Internet.

Beviljandet av domännamn regleras genom lagen om domännamn, som då den träder i kraft 2003 väsentligt preciserar och förenklar beviljandet av namn. TV-avgiftsförvaltningen å sin sida uppnådde under året den respektgivande åldern 75 år. Förvaltningen, som med tanke på sin ålder kan anses mycket ungdomlig, är en föregångare bl.a. då det har gällt att ta i bruk elektronisk fakturering och möjligheter för kunderna att sköta sina ärenden elektroniskt.

Internationellt samarbete

Det internationella samarbetet mellan såväl de europeiska regleringsmyndigheterna som kompetensområdets organisationer har varit intensivt. Under perioden 1.7 - 31.12.2002 skötte Kommunikationsverket ordförandeskapet inom IRG (Independent Regulators' Group). Under hösten hölls två betydelsefulla sammanträden i Helsingfors med representanter för alla 19 europeiska kommunikationsförvaltningar, de tio blivande EU-medlemsländerna och kandidatländerna Bulgarien och Rumänien. Under året intensifierades det gemensamma arbetet på att harmonisera regleringen och effektivisera konkurrensen på kommunikationsmarknaden inom EES-länderna, och enhetliga verksamhets sätt skapades för införande av de nya kommunikationsdirektiven.

ITU:s högsta beslutande organ, fullmäktige konferensen (Plenipotentiary Conference), sammanträdde i Marrakesh i Marocko på hösten. På mötet, som räckte fyra veckor, drogs linjerna upp för Internationella teleunionen ITU:s allmänna verksamhetspolitik, avtalades om organisationens finansiering och valdes innehavarna till ITU:s högsta tjänster. Representanter för Kommunikationsverket deltar aktivt speciellt i de organ och arbetsgrupper inom ITU som planerar frekvensanvändningen och telestandardiseringen och medverkar också i förberedandet av det planerade toppmötet gällande informationssamhället (WSIS).

Skapare av informationssamhället

Inom Kommunikationsverket vet vi att många utmaningar ännu ligger framför oss i fråga om att utveckla vår verksamhet och garantera kvaliteten på våra tjänster på ett sätt som tillfredsställer våra kunder och samarbetsparter. Jag anser dock att vi redan nu med rätt stor säkerhet kan fastställa att vårt ämbetsverk har

infriat de förväntningar som kan ställas på en central aktör inom den offentliga förvaltningen då det finländska informationssamhället skapas. Ämbetsverkets största styrka är dess kunniga och högklassiga personal och dess verksamhetskultur som betonar samarbete, och det är vår strävan att även i framtiden vinnlägga oss om detta på bästa möjliga sätt.

Rauni Hagman
Överdirektör

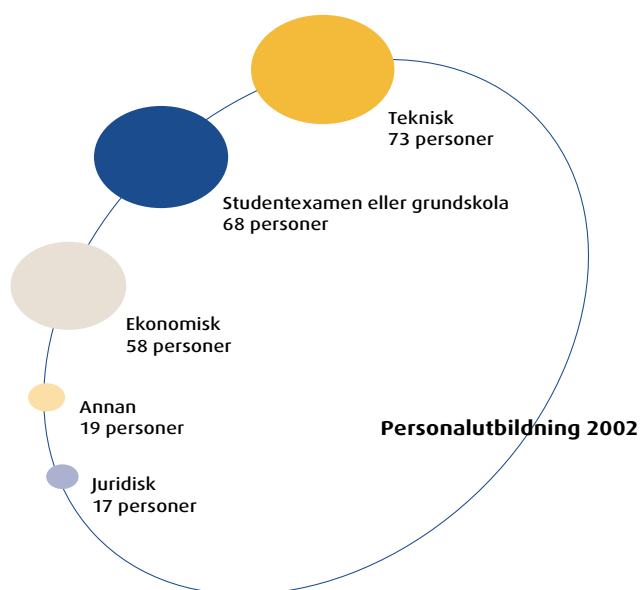
De nya uppdrag som anförtrotts Kommunikationsverket kommer till synes dels som en ökning i antalet anställda, dels som en höjning av utbildningsnivån. Målet är att den personal som arbetar vid ämbetsverket till antal och beskaffenhet kan svara mot ämbetsverkets strävanden och verksamhetsområdets krav.

Under 2002 bestod arbetsstyrkan vid Kommunikationsverket av 235 fast anställda personer i huvudtjänst. Av dessa stod 108 personer i tjänsteförhållande och 127 personer i anställningsförhållande till staten. Antalet anställda ökade med 15 personer under året. Personalökningen berodde bl.a. på att Kommunikationsverket erhållit nya arbetsuppgifter. Efter att rätten att öppna obeställbara brev överförts på verket från Posten Finland Abp, inledde sex nyanställda arbetet på säkerhetscentralen för posttjänster i Jyväskylä. Antalet anställda ökade också genom ärenden i anslutning till informationssäkerhet och nya uppgifter inom den ekonomiska övervakningen av kommunikationsmarknaden. Vid ämbetsverket arbetade utöver den fast anställda personalen också 21 personer i tidsbundet tjänsteförhållande. I tjänst fanns också ca 60

deltidsanställda tv-avgiftskontrollanter och ett flertal förrättare av examina inom radiokommunikation med befattningen som bisyssla.

Kommunikationsverket har utarbetat ett eget lönesättningssystem som omfattar hela personalen. Lönesättningssystemet är baserat på arbetets krav och utvärdering av personlig prestation. Ämbetsverkets värderingar (sakkännedom, utvecklande och utveckling samt god servicekultur) ligger till grund för bedömningen av den personliga prestationen, som utvärderas minst en gång per år i samband med utvecklingssamtalen. I samband med samtalen utarbetas för varje arbetstagare en årlig plan för mål och utveckling med ursprung i både ämbetsverkets, resultatområdets, enhetens, gruppens och individens egna uppdrags mål och mening.

Inom ämbetsverket utvecklades som komplement till lönesättningssystemet ett bonussystem, som tas i bruk under 2003.

Under 2002 bestod den fast anställda personalen av 143 kvinnor och 92 män. Åldern på den heltidsanställda personalen med fast tjänst var i snitt 44 år. Under de närmaste fem åren kommer åtta procent av personalen att pensioneras och inom tio år 26 procent. Det matematiska genomsnittet för anställningstiden vid ämbetsverket var nära nio år.

Personalen fortbildas

Personalen har allt bättre utbildning. Högre högskoleexamen hade avlagts av 28 procent av den fast anställda personalen, medan 18 procent hade lägre högskoleexamen. Examen på mellannivå hade avlagts av 34 procent av de anställda. Basutbildning hade 20 procent av personalstyrkan. Omkring tio procent av ämbetsverkets personal deltar vid sidan av arbetet i studier för antingen läroavtalsbaserad examen eller examen på mellan- eller högre nivå. Ämbetsverket stödde självstudier bl.a. genom att delta i den landsomfattande veckan för vuxenstudier i november. I samband med veckan anordnades också instruktion i handledning och i konsten att studera på rätt sätt.

Inom fortbildningen och utvecklingen av personalen lades speciell vikt vid chefsutbildning och utökade

kunskaper i informationsteknik. Inom ledarskapsutbildningen, som räckte drygt ett år, deltog totalt 45 personer: chefer och deras ställföreträdare samt presumtiva chefer. Innehållet i utbildningen omfattade strategisk ledning, ledningssystem och -metoder, leadership och chefens egen utveckling. I juli inleddes satsningen på att ytterligare fördjupa personalens kunskaper i informationsteknik genom att det blev möjligt att avlägga ADB-körkort inom ämbetsverket.

Personalen har också kunnat delta i kurser som ordnats såväl utanför ämbetsverket som inom detta. Bland dessa kurser kan nämnas kurser i informationsteknik, juridik och språk samt fortbildning och kortkurser i anslutning till arbetsuppgifterna. Därutöver ordnade resultatområdena flera korta informationsträffar om aktuella ämnen.

Arbetskapaciteten upprätthålls

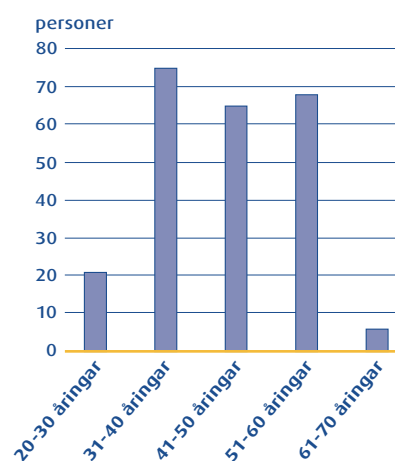
I början av året inleddes samarbete med Medivire Oy i Gräsviken i fråga om att upprätthålla personalens hälsa och arbetsförmåga. Genomsnittligt sett är hälsotillståndet gott och arbetsförmågan god hos personalen vid Kommunikationsverket, och stora förändringar har inte kunnat iakttagas jämfört med tidigare år.

Personalens arbetskapacitet upprätthålls under året bl.a. genom nackgymnastik, som ordnades varje vecka, ledd träning i gym och en

ärligen återkommande veckolång konditionskurs. Ergonomiska frågor beaktades i arbetsutrymmena och vid anskaffningen av möbler och olika hjälpmedel. Dessutom kontrollerades arbetsplatsens ergonomi för alla nya arbetstagare och om behov förelåg.

Också idrotts- och kulturverksamheten var livlig vid Kommunikationsverket. Hösten 2002 ordnade motionsklubben t.ex. yoga en gång i veckan och möjligheter att bekanta sig med olika former av motion. Teater-, opera- och biobesök utgjorde stommen i den kulturella verksamheten.

Personalens åldersstruktur 2002

Kommunikationsverket fick erkännas för sin högklassiga verksamhet och omfattande kunnskap i den utvärdering av verksamheten som genomfördes under 2002. Stråvan i undersökningen, som hade beställt av kommunikationsministeriet, var att få en bedömning av externa experter om styrkorna och utvecklingsbehoven i ämbetsverkets verksamhet. Som metod

för utvärderingen användes mångsidig utvärdering, där flera olika synpunkter kompletterade varandra.

Ett ämbetsverk med högklassig sakkunskap

Rundfrågan till kontaktgrupperna utmynnade i att Kommunikationsverkets styrkor ligger i den tekniska expertisen, objektiviteten och rättsinligheten samt positionen på det kommunikationspolitiska fältet. Också den internationella verksamheten, samarbetet med kontaktgrupperna och nivån på den externa informationen fick bra betyg. Enligt rundfrågan är ämbetsverkets image god och verksamhetsidén – "Att befrämja utvecklingen av det finländska informationssamhället" – lämpar sig väl som mål för arbete på ämbetsverksnivå. Enligt rundfrågan kunde verksamhetens utveckling inriktas på kunnskap inom kundtjänst och ekonomi samt på beredskap att utarbeta marknadsanalyser. Enligt utvärderarna kommer betydelsen av alla dessa delområden att bli allt viktigare i ämbetsverkets verksamhet i framtiden.

Den internationella grupp som deltagit i utvärderingen uppmanade Kommunikationsverket att fortsätta sitt aktiva engagemang i de europeiska samarbetsorganen IRG (Independent Regulators' Group) och ERG (European Regulators' Group). Gruppen underströk också betydelsen av den ständigt uppdaterade EU-strategin för ämbetsverkets internationella verksamhet. Enligt gruppen kunde ämbetsverket vid rekrytering av ny personal betona betydelsen av kunnskap inom ett brett spektrum, eftersom konvergensen mellan kommunikationsteknologierna innebär gräns-

överskridningar inom verksamhetsområdet. Samtidigt inbjuder detta till att överväga om det föreligger skäl till att skapa en processorganisation. Personalstyrkan för ekonomiska analyser av kommunikationsföretagen kunde utökas så att bättre prognoser för verksamhetsområdets utveckling kunde ställas.

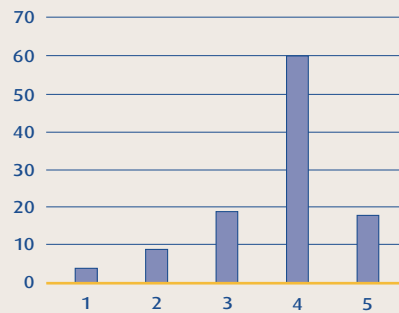
En del av utvärderingen av Kommunikationsverket utgjordes av egen utvärdering. Totalt 75 arbetstagare deltog i denna utvärdering som delvis betonade samma styrkor som rundfrågan till kontaktgrupperna: hög kunskapsnivå, betoning av den internationella verksamheten och ledningens klara uppfattning av hur organisationen kan utvecklas. Därutöver såg personalen en styrka i den goda trivselsen på arbetet, den låga personalomsättningen och de goda arbetsutrymmena och arbetsredskapen.

Vid den egna utvärderingen pekades på verksamhetsområden som kunde förbättras och framlades utvecklingsidéer, och behoven och möjligheterna att genomföra förslagen kommer att utvärderas noga inom ämbetsverket. Att flera områden kunde förbättras beror på att verksamheten kan vara splittrad på flera enheter. Stråvan är också att i fortsättningen bättre undersöka de sammanbindande faktorerna i all verksamhet inom Kommunikationsverket och att utöka samarbetet över gränserna mellan resultatenheterna.

Utvärderingen sköttes av Net Effect Oy, som specialiserat sig på undersökningar och konsultverksamhet inom förvaltningen. Till styrgruppen för projektet hörde regeringsråd Liisa Ero från kommunikationsministeriet, verkställande direktör Reijo Svento från FiCom ry och överdirektör Rauni Hagman från Kommunikationsverket.

**Kommunikationsverket
är väl informerad om
utvecklingen i sin bransch**

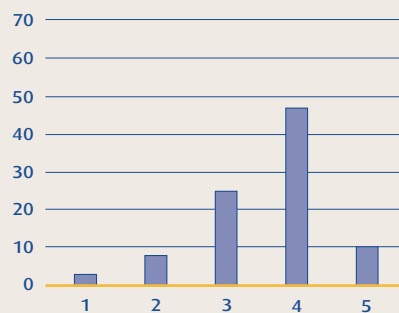
Svar

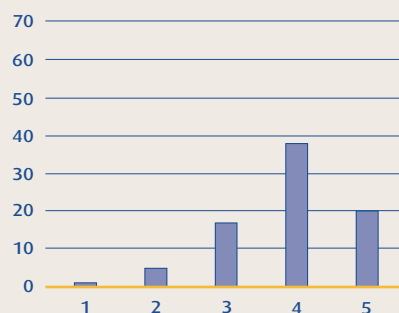
**Kommunikationsverket
sköter bra sina kontakter
till intressegrupper**

**Kommunikationsverkets
ledning är sakkunnig och har god
förmåga att planera strategiskt**

**Kommunikationsverket
är en bra representant för Finland
på den internationella arenan**

1 = Helt av annan åsikt
5 = Helt av samma åsikt

Under året företogs flera betydande förnyelser av lagstiftningen inom Kommunikationsverkets kompetensområde. Målet var att främja utbudet på kommunikationstjänster, elektronisk handel och konkurrensen mellan olika kommunikationsformer. Samtidigt fick Kommunikationsverket nya uppdrag.

Förenhetlig lagstiftning målet för kommunikationsmarknadslagen

Det första skedet i ändringen av lagstiftningen inom kommunikationssektorn trädde i kraft i juli 2002. Ändringens centrala mål var att förenhetliga lagstiftningen om kommunikationsnät. Regleringen av televisions- och radionäten överfördes vid förnyandet i sin helhet till telemarknadslagen, som samtidigt började kallas kommunikationsmarknadslagen.

I samband med att den nya kommunikationsmarknadslagen trädde i kraft täcker begreppet tele-

nättjänst också tjänster som innebär att kommunikationsnät bjuds ut för sändning av eller utbud på televisions- eller radioprogram. Enligt den nya lagen är sålunda ett företag som äger eller i övrigt innehar ett markbundet digitalt televisions- och radionät eller kabeltelevisionsnät ett telenätföretag och blir därför föremål för flera nya förpliktelser. Den viktigaste förpliktelsen är skyldigheten att ställa kapacitet till förfogande och detta genomförs för markbundna televisions- eller radionät som uthyrning och för andra än markbundna nät som uthyrning av lediga programkanaler. Den avgift som skall uppbäras mellan teleföretag för uthyrningen skall vara rimlig med tanke på kostnaderna då ett teleföretag med betydande marknadsinflytande uppbär avgiften. Också definitionen på

teletjänst utvidgades till att omfatta sändning eller utbud av televisions- och radioprogram i televisions- och radionätet.

Flera företag som står utanför den traditionella telemarknaden kom att omfattas av ekonomisk tillsyn från Kommunikationsverkets sida på grund av första skedet i förnyelsen av lagstiftningen inom kommunikationssektorn. Av dessa är det viktigaste Digita Oy, som äger det markbundna nätet. Efter lagändringen har Kommunikationsverket övervakat, förutom avgifterna mellan teleföretagen, också nya företag som omfattas av regleringen. Att utsträcka de ekonomiska förpliktelserna till relationerna mellan företag som utövar radio- och televisionsverksamhet ökar för sin del behovet även av teknisk reglering.

Nya uppdrag genom kommunikationsmarknadslagen

EU:s nya direktiv om elektronisk kommunikation skall införas i den nationella lagstiftningen senast den 25 juli 2003. I Finland genomförs detta i andra skedet av förnyelsen av lagstiftningen inom kommunikationen. Vid sidan av direktiven beaktas också kraven i den nya grundlagen.

Den nya kommunikationsmarknadslagen ger Kommunikationsverket betydande nya uppdrag, som i huvudsak grundar sig på de ovan nämnda direktiven. Det centrala kravet i direktiven är att varje medlemsland har en självständig förvaltningsmyndighet som övervakar kommunikationsområdet. I Finland är denna myndighet Kommunikationsverket.

Det mest betydelsefulla av de nya uppdragen är att göra en definition och analys av kommunikationsmarknaden. Om konkurrensen på en viss marknad inte är effektiv, utser Kommunikationsverket ett eller flera företag till s.k. företag med betydande marknadsinflytande och ålägger dem förpliktelser att avlägsna problemen i samband med

konkurrensen. Då beslut om sådana företag bereds är samarbete med speciellt Konkurrensverket viktigt, eftersom definitionerna och analyserna av marknaden görs utgående från konkurrenslagstiftningen.

Europeiska kommissionen och EES-ländernas reglerande myndigheter är vid sidan av de inhemska kontaktgrupperna Kommunikationsverkets centrala samarbetspartners i synnerhet inom marknadsdefinition och -analys. Sålunda säkerställs att de finländska företagen inom branschen kommunikation kan fungera enligt enhetliga europeiska spelregler.

I fråga om teknisk reglering överförs i den nya lagen på Kommunikationsverket uppdrag i anslutning till reglering av förberedelse inför och övervakning av undantagsförhållanden. Denna ändring och utvecklingen av konvergensen mellan olika kommunikationstekniker har beaktats i det arbete på att förnya ämbetsverkets tekniska föreskrifter som inleddes hösten 2002.

Konfidentialitet inom elektronisk kommunikation

Genom lagen om dataskydd hos elektronisk kommunikation införs nationellt Europeiska unionens direktiv om behandling av personuppgifter och integritetsskydd inom sektorn för elektronisk kommunikation och delvis direktivet om distansförsäljning av finansiella tjänster till konsumenter. Den nya lagen upphäver den nuvarande lagen om integritetsskydd vid telekommunikation och dataskydd inom televerksamhet och avsikten är att lagen skall träda i kraft i slutet av 2003.

Lagens mål är att förbättra integritetsskyddet och skyddet av konfidentialiteten inom den elektroniska kommunikationen. Lagförslaget strävar samtidigt efter att klargöra det ansvar för informationssäkerheten som bärs dels av teleföretag, dels av dem som producerar elektroniska tjänster. Lagens tillämpningsområde utvidgas betydligt, jämfört med tidigare, och kommer att omfatta förutom teleföretagen också dem som erbjuder mervärdestjänster

inom elektronisk kommunikation och aktörer som utnyttjar användares teleidentifierare i sin egen verksamhet. Lagförslaget avgränsar också tydligare rättigheter och skyldigheter i fråga om behandlingen av den information som används vid lokaliseringstjänster. Dessutom behandlas frågan om under vilka förutsättningar elektronisk kommunikation kan användas inom direkt marknadsföring. Lagen preciserar också användningen av kakor inom Internet-tjänsterna.

Elektronisk handel främjas

Lagen om tillhandahållande av informationssamhällets tjänster trädde i kraft i början av juli. Lagen innehåller bestämmelser om utbud på tjänster i informationssamhället, dvs. om sådant som ansluter till elektronisk handel, som frihet att tillhandahålla tjänster, skyldighet att lämna upplysningar, uppfyllande av formkraven för avtal på elektronisk väg, samt ansvarsfrihet för tjänstelevererande mellanhänder. Målet är att främja elektronisk handel inom det europeiska ekonomiska samarbetsområdet genom att säkerställa ett fritt utbud på tjänster i informationssamhället.

Kommunikationsverket skall tillse att den lagstadgade informations-skyldigheten iakttas. Ämbetsverket koncentrerar sig på att övervaka verksamheten hos dem som tillhandahåller kommunikationstjänster. Konsumentombudsmannen å sin sida övervakar att motsvarande bestämmelser i lagen i fråga om konsumenthandel iakttas. Kommunikationsverket och konsumentombudsmannen sköter tillsynen i samarbete. Närmast är det fråga om råd till medborgare och tjänsteproducenter.

Bättre tillgång på domännamn och snabbare ansökningsförfarande

Den nya lagen om domännamn förenklar märkbart grunderna för beviljandet av domännamn. Avsikten är att samfundens möjligheter att utnyttja finländska fi-domäner skall utökas. Lagen träder i kraft 1.9.2003.

Den nya lagen ger i regel den sökande full frihet att välja domännamn. Det är dock förbjudet att registrera domännamn som kränker personnamn och t.ex. någon annans rätt till varumärke. Domännamn får inte heller sökas i avsikt att sparas för överlåtelse på nytt. Den sökande ansvarar själv för att domännamnet är lagenligt. Den information som behövs för att säkerställa detta är lätt tillgänglig i myndigheternas allmänna register. Kommunikationsverket kan stänga eller återkalla ett domännamn som registrerats i strid med lag.

I framtiden kan ansökningar om och betalningar av domännamn ske via Internet. Till Kommunikationsverkets disposition kommer att stå ett system med automatiska tjänster som för-snabbar och effektiviserar beviljandet av domännamn. Lagens viktigaste mål är också att förbättra tillgången på finländska domännamn och att för-snabba ansökningsförfarandet.

Kundernas rättighet till radiofrekvenser förtydligad i den nya radiolagen

Vid ingången av 2002 trädde den nya radiolagen i kraft och tillämpningen förlöpte smidigt. Lagen förtydligades sett ur kundernas och förvaltningens synvinkel. Radiolagen definierar de situationer då kunderna har rätt att få tillgång till radiofrekvenser. Lagen innehåller också bestämmelser om befogenheter att föreskriva om frekvensanvändningen. Den nya lagen gjorde det möjligt för förvaltningen att fungera ändamålsenligt bl.a. vid utredningen av störningar i radiokommunikationen. Utsläppandet av radioutrustningar på marknaden fortsatte utan nämnvärda problem. Förfrågningar ställdes dock till Kommunikationsverket om tolkningen av sekretessbestämmelserna om radiokommunikation. Genom att en ny radiolag gavs, förnyades också de föreskrifter som Kommunikationsverket meddelar med stöd av radiolagen. Dessa föreskrifter trädde i kraft samtidigt som lagen.

Det internationella samarbetet är av mycket stor betydelse i Kommunikationsverkets arbete. Ämbetsverket deltar aktivt i internationella organisationers verksamhet. Strävan är att tillvarata Finlands intressen i den internationella utvecklingen och i besluten på verksamhetsområdet. Samarbetet framförlit mellan de europeiska regleringsmyndigheterna har ökat genom direktiven om elektronisk kommunikation.

Betydande beslut under Finlands period som ordförande för IRG

Samarbetsgruppen för de europeiska kommunikationsförvaltningarna, IRG, är en av de viktigaste internationella samarbetsparterna för Kommunikationsverket vid tillämpningen av EU:s regelverk om elektronisk kommunikation. Ett av IRG:s mest centrala mål är att harmonisera regleringspraxis i Europa. De viktigaste resultaten av samarbetet är de tillämpningsanvisningar (Principles of Implementation and Best Practice, PIBs) som de nationella kommunikationsförvaltningarna kommer att förbinda sig att följa på bästa möjliga sätt. Det förberedande, praktiska arbetet sker i sakkunigrupper och Kommunikationsverket deltar aktivt i detta arbete.

Kommunikationsverket bar ordförandeansvaret för IRG under perioden 1.7 - 31.12.2002. Överdirektör Rauni Hagman skötte ordförandes uppgifter. Under det första halvåret bar kommunikationsförvaltningen i Frankrike ansvaret för ordförandeskapet.

I samarbetet mellan regleringsmyndigheterna betonades särskilt frågor i anslutning till införandet av EU:s

kommunikationsdirektiv. Därutöver fäste IRG speciell uppmärksamhet vid mobilmarknaden och effektiviserade uppföljningen av utvecklingen på marknaden för tredje generationens (3G) mobiler. Mål för kontroll var i synnerhet de ändringar i koncessionsvillkoren som planerades i nätens täckning, verksamhetens början, koncessionsperioden och avgifterna. IRG avfattade dessutom utredningar bl.a. i anslutning till marknaden för fasta nät och speciellt utvecklingen av bredbandsmarknaden. För kommunikationsförvaltningarna i EU:s ansökarländer ordnades tre expertseminarier under året.

Under sin ordförandeperiod fungerade Kommunikationsverket som ordförande för två stormöten som ordnades i Helsingfors i september och november. Bland de viktigaste besluten under ordförandeperioden var att vid ingången

av 2003 uppta som medlemmar i IRG de tio länder som ansökt om medlemskap i EU och som kommer att bli medlemsländer i maj 2004. Ett centralt tema på höstens stormöte var dessutom relationerna till den nya arbetsgruppen ERG som Europeiska kommissionen bildat i juli.

Under den tid som Kommunikationsverket fungerade som ordförande godkände IRG bl.a. ett gemensamt ställningstagande som huvudprincip vid genomförandet av differentiering av teleföretags bokföring. Dessutom godkändes ett gemensamt ställningstagande om samarbete mellan telemyndigheterna och konkurrensmyndigheterna vid den definition av marknaden som nämns i EU:s direktiv om elektronisk kommunikation. IRG anser att vid marknadsdefinitioner bör samarbetet ske så att ansvaret för beslutsfattandet i sista hand ligger på telemyndigheterna.

IRG förband sig att stöda ERG då verksamheten inleddes och att skapa en fungerande arbetsorganisation. EU-ländernas regleringsmyndigheter och kommissionen är medlemmar i ERG. Gruppens syfte är att fungera som ett rådgivande

organ mellan nationella myndigheter och kommissionen då bestämmelserna om elektronisk kommunikation tillämpas. IRG fortsätter sin aktiva verksamhet vid sidan om ERG tills det blir klart om IRG och ERG kan bilda en enda samarbetsgrupp.

Under 2003 fungerar överdirektör Rauni Hagman som vice ordförande för IRG. De egentliga ordförandeuppgifterna sköts av Nederländernas kommunikationsförvaltning OPTA.

ITU:s fullmäktigekonferens sammanträdde

Internationella teleunionen ITU:s högsta beslutande organ, fullmäktigekonferensen (Plenipotentiary Conference), sammanträdde i Marrakesh i Marocko under fyra veckor hösten 2002. Det är konferensens uppgift att definiera ITU:s allmänna verksamhetspolitik och personalpolitik samt att besluta om strategin, budgeten och godkännandet av konton. Dessutom väljer konferensen de högsta tjänstemännen och medlemmarna i rådet.

De frågor som togs upp till behandling på konferensen hade beretts på europeisk, nordisk och nationell nivå. Finland representerades på konferensen av en delegation med medlemmar

från Kommunikationsverket, utrikesministeriet, Elisa Communications Abp och Sonera Abp. Överdirektör Rauni Hagman från Kommunikationsverket fungerade som chef för delegationen. I konferensen deltog totalt 1 500 delegater från olika delar i världen.

Ekonomiplanen och finansieringen av verksamheten utgjorde de svåraste frågorna för konferensen. Finland eftersträvade med kraft en stram budgetdisciplin, men kostnadstrycket var så stort att det visade sig nödvändigt att höja betalningsenhetens pris. Den viktigaste enskilda faktorn till höjningen var ökad användning av ITU:s arbetspråk. Alla de sex officiella språken, engelska, franska, spanska, ryska, arabiska och kinesiska, fick samma ställning. Som en följd av detta sänkte flera länder, inklusive Finland, sin betalningsandel. Sålunda stiger inte Finlands medlemsavgift under de närmaste åren.

En av de svåraste frågorna var beslutet att ordna en WCIT-konferens för reglering av televerksamheten. Finlands ståndpunkt är att granskningen av telebestämmelserna kan genomföras på ett förmånligare sätt.

På konferensen beslutades att ITU startar pilotprojekt som syftar till att skapa telekommunikationscent-

raler i utvecklingsländerna. Målet för dessa centraler är att kunna betjäna utbildning, sjukvård och småföretag. Tanken är att projekten dessutom kunde ge information om telekommunikationens möjligheter att fungera på kommersiella villkor i landsbygdsförhållanden i utvecklingsländerna.

På konferensen utarbetades en plan för ITU:s insats i det kommande toppmötet inom FN om informations-samhället. Samtidigt beslutades om finansieringen via ITU och diskuterades sätt att få tilläggsfinansiering. Därutöver bestämdes att de världsomfattande radiokonferenserna har rätt att vid behov behandla även sådana frekvenser som ligger ovanom 3 000 GHz.

Ett av Finlands mål var att slutdokumentet skulle innehålla en resolution om det multilaterala avtalet i Tammerfors. Detta multilaterala avtal är ett förfaringsätt som underlättar telekommunikationen inom katastrofområden. Målet uppnåddes och konferensen godkände resolutionen.

IRG Independent Regulators' Group,
Samarbetsgrupp för teleförvaltningarna
i EU- och EES-länderna och Schweiz

ERG European Regulators' Group for Electronic
Communications Networks and Services,
Europeiska gruppen av regleringsmyndigheter för nät
och tjänster inom området elektronisk kommunikation

ITU International Telecommunication Union,
Internationella teleunionen

Världsradiokonferenserna närmar sig - förberedelserna i slutskedet

Internationella teleunionen ITU ordnar en världsomspännande radiokonferens WRC (World Radio Conference) med tre - fyra års mellanrum. Föregående konferens hölls i Istanbul år 2000. Nästa konferens, WRC-2003, hålls i Genève under perioden 9 juni - 4 juli 2003. Det är radiokonferensens uppgift att bearbeta och uppdatera radioreglementet som är en internationell överenskommelse om frekvensanvändningen.

En arbetsgrupp har bildats för de nationella förberedelserna för WRC-2003 och dess ordförande är Margit Huhtala från Kommunikationsverket. Arbetsgruppen strävar efter att kartlägga Finlands nationella ståndpunkt till de ärenden som behandlas på WRC-2003 och att medverka till att Finlands nationella mål så långt som möjligt realiserar i det internationella förberedelsearbetet. Därutöver skall arbetsgruppen utarbeta Finlands nationella förslag till radiokonferensen samt ge förslag till när Finland skall understöda sameuropeiska konferensförslag. Internationellt sker förberedelsearbete inom flera tiotals europeiska och världsomspännande arbetsgrupper.

På radiokonferensens föredragningslista finns över fyrtio ärenden i anslutning till användning eller användbarhet av frekvenserna. Att anvisa frekvenser för trådlösa, bredbandiga lokalnät (RLAN) och att säkerställa verksamhetsförutsättningarna för det nya radionavigations-satellitssystemet (Galileo) är bland de viktigaste ärendena från finländsk synpunkt. Därutöver bedöms behoven av nya frekvenser för både fortsatt utveckling av IMT-2000-systemen (UMTS) och mobilnät som utvecklas därefter. Att anvisa frekvenser för de nya radiosystem som olika myndigheter använder för att sköta allmän säkerhet och räddningsoperationer i samband

med storolyckor har också tagits upp till behandling. Ett annat mål är att trygga verksamhetsbetingelserna för radiolänkar och den mobila trafikens nät. Även om användningen av satellit- och rymdtjänster ökar på frekvenserna för radiolänkar och den mobila trafikens nät, är strävan att trygga dessas möjligheter att fungera.

Det är Finlands och ett nästan enigt Europas ståndpunkt att stöda prioriterad mobilallokering inom 5 GHz området för RLAN. Därigenom kunde fördelarna hos trådlösa lokala nät uppnås, så som mobilitet, bärbarhet, flexibilitet och, framförallt, utrustningarnas fria rörlighet över gränserna. De svåraste problemen är att de system som redan använder dessa frekvenser, t.ex. radarutrustningar och matarlänkförbindelser inom mobil satellittrafik, kräver skyddsband som begränsar användningen för RLAN. Nya frekvenser inom 5 GHz söks också för rymdforskning, radar och jordutforsknings-satelliter.

Den största fördelen för en användare av RLAN-utrustning, både med tanke på apparatkostnader och på användbarhet, är att frekvenserna skall harmoniseras över hela världen. Om målet inte nås på radiokonferensen är alternativet regionala frekvenslösningar.

Efter WRC-2003 hålls också en regional konferens för de europeiska och afrikanska länderna, RRC 04/05 (Regional Radio Conference). Nuförtiden strävar konferensen huvudsakligen efter att förnya planen för användning av de frekvensband som reserverats för analog television utgående från de egenskaper som de digitala televisionsnäten har. Den nya planen kommer att ersätta frekvensplanen av 1961 för analoga televisionsutsändningar.

Kommunikationsverket deltar aktivt i det internationella arbetet på att förbereda konferensen. Ämbetsverket har

också tillsatt en nationell arbetsgrupp för beredningsarbetet.

Kommunikationsverket bidrar till telestandardiseringen

Medlemmarna i Internationella teleunionen ITU:s telestandardiseringssektor ITU-T och Europeiska institutet för telestandarder ETSI strävar efter att påverka innehållet i och godkännandet av nationella och internationella standarder. Kommunikationsverket sköter Finlands remiss- och godkännandehandling. Det går att påverka telestandardiseringen förutom genom kommentarer till förslagen till standarder också genom deltagande i verksamheten i antingen nationella standardiseringsgrupper eller i ITU-T:s eller ETSI:s tekniska grupper.

Arbetet inom ITU-T präglades av förberedelserna inför ITU:s fullmäktigekonferens, som inföll på hösten. Viktiga ärenden för ITU:s telestandardiseringssektor var större självständighet för sektorerna, de internationella bestämmelser som styr televerksamheten och verksamhets- och ekonomiplanen. Standardiseringssektorn fick fullmakt att ta i bruk nya arbetsmetoder och uppmanades att stärka sin position i det internationella samarbetet. De från ITU-T:s synpunkt prioriterade områdena inom standardiseringen var paketbaserade nät, multimedia, optiska nät, samtrafik och konvergens. Likaledes behandlades internationella arrangemang inom nödtrafiken och säkerhetsaspekter på telenäten.

ETSI är en betydande europeisk samarbetsorganisation, i vars arbete och

- WRC** World Radio Conference, Världsradiokonferens
- ETSI** European Telecommunications Standards Institute, Europeiska institutet för telestandarder
- IETF** Internet Engineering Task Force, Ett konsortium av tekniker, tillverkare och forskare som arbetar för att utveckla Internet
- CEPT** European Conference of Postal and Telecommunications Administration, Europeiska post- och telesammanslutningen

beslutsfattande Kommunikationsverket deltar. Målet är att påverka standarderna, men också att förvärva teknisk information för att underbygga förvaltningsbesluten. Under 2002 låg tyngdpunkten i standardiseringen på utvecklandet av tredje generationens mobilnät. Andra tyngdpunktsområden var de på IP-tekniken baserade kabeltelevisionsnäten, standardiseringen av den nya kommunikationsnätstekniken (NGN) och informationssäkerheten inom näten.

De utbredda ekonomiska problemen på teleområdet kom till synes som en klar nedgång i ETSI:s medlemstal och en minskning i inkomsterna från medlemsavgifterna i budgeten för 2003. I Finland är totalt 21 organisationer medlemmar i ETSI.

ETSI och ITU-T är mångsidigt verksamma inom teleteknikens olika delområden och har ökat sitt samarbete mellan flera fora som arbetat med standardisering av en enda teknikfråga. För närvarande är det viktigaste forumet inom telekommunikationen Internet Engineering Task Force (IETF) som utarbetar Internet-standarder.

Nytt protokoll för Internet

I början av året godkände Europeiska kommissionen en kommuniké som baserade sig på den s.k. eEurope-verksamhetsplanen om det nya protokollet för Internet. Där granskades dels begränsningar i nuvarande IPv4-protokoll, dels möjligheterna med det nya IPv6-protokollet. Kommissionen rekommenderade att medlemsländerna och aktörerna på området börjar främja övergången till IPv6. I Finland grundades en ny standardiseringsgrupp för att gagna IPv6-protokollet. En grupp vid namn Internet Engineering Task Force (IETF) utvecklar världsomspännande IPv6-standarder.

På europeisk nivå koordineras IPv6-protokollet av den s.k. IPv6 Task Force, som stöds av kommissionen och i vars

verksamhet Kommunikationsverket deltar. Gruppen har presenterat en lägesrapport som regelbundet uppdateras samt en verksamhetsplan som sträcker sig till år 2005. Därutöver är dess uppgift att effektivisera samarbetet mellan de internationella standardiseringsorganisationerna och de fora som verkar inom området.

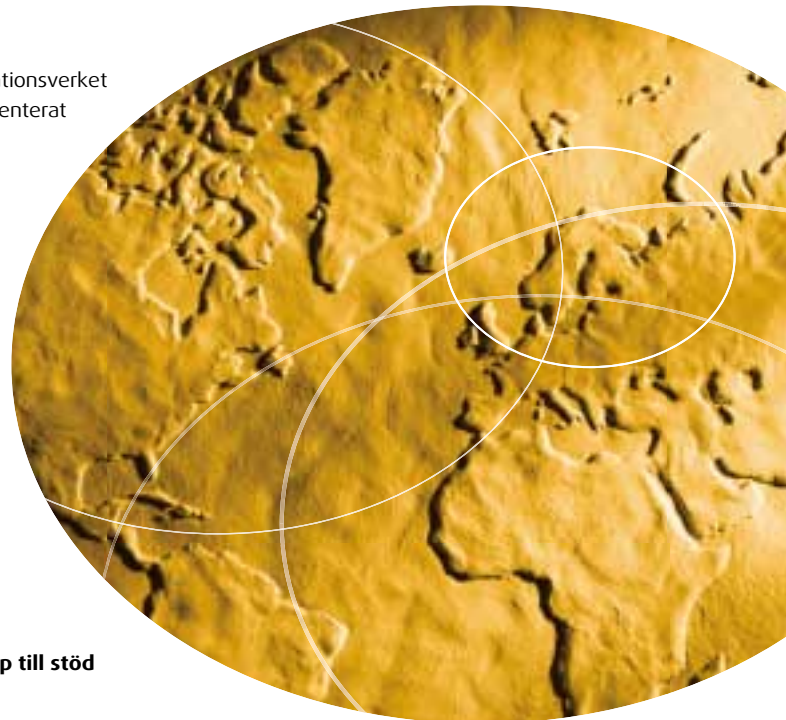
EU:s radiofrekvenskommitté och radiofrekvenspolitiska grupp till stöd för kommissionen

Radiofrekvenskommittén (Radio Spectrum Committee) grundades genom ett gemensamt beslut av Europaparlamentet och ministerrådet och fungerar under ledning av Europeiska kommissionen.

Radiofrekvenskommittén bistår kommissionen i definitionen och verkställigheten av gemenskapens radiofrekvenspolitik. Kommittén bereder uppdrag om frekvensplanering till Europeiska post- och telesammanslutningen CEPT och tar ställning till i vilken mån CEPT:s planer kan godkännas i EU-länderna.

Kommittén har koncentrerat sig på att organisera arbetet och definiera tyngdpunktsområdena. Bl.a. trådlösa lokala nät (RLAN) och harmonisering i Europa av de frekvenser näten använder har tagits upp till behandling.

Radiofrekvenspolitiska gruppen (Radio Spectrum Policy Group) å sin sida har grundats genom ett beslut av kommissionen. Gruppen sammanträder minst två gånger per år. Medlemmar i gruppen är representanter för kommissionen och medlemsländerna. Ständiga observatörer från Europaparlamentet,

CEPT, ETSI, EES-länderna och EU:s ansökarländer följer med arbetet i gruppen.

Radiofrekvenspolitiska gruppen iakttar användningen av radiofrekvenser i EU-länderna och bedömer ländernas framtida behov av frekvenser. Därutöver strävar gruppen efter att befrämja frekvenssamarbetet. Utöver myndigheterna i EU-länderna kan också frekvensanvändarna framlägga sina synpunkter i gruppen. Gruppen inleder sitt arbete i början av 2003.

Kommunikationsverket deltar i arbetet inom såväl radiofrekvenspolitiska gruppen som radiofrekvenskommittén. Kommunikationsverkets delegation för radioförvaltning har tillsatt en arbetsgrupp för skötseln av frekvensärenden i EU och denna kartlägger de nationella intressgruppernas ståndpunkter till de ärenden som behandlas inom såväl frekvenskommittén som politiska gruppen.

Kommunikationsverkets viktigaste inhemska samarbetsparter är representerade i delegationer och arbetsgrupper som fungerar under ämbetsverkets ledning. Delegationernas mål är att stärka samarbetet inom branschen och att sörja för att kontaktgruppernas behov och åsikter beaktas i tillräcklig mån.

Vid Kommunikationsverket finns följande delegationer: delegationen för kommunikationsförvaltning, delegationen för radioförvaltning, delegationen för telestandardisering, delegationen för postärenden och delegationen för TV-avgifter. Utöver delegationerna arbetar flera tiotal arbetsgrupper som grundats för ständiga eller vissa uppgifter. Alla för ämbetsverkets verksamhet viktiga samarbetsgrupper är representerade i arbetsgrupperna, bl.a. teleföretagen och -industrin, importörerna, användarna av kommunikationstjänster och -utrustningar samt myndigheterna.

Delegationerna är en betydande sakkunnigresurs

Delegationernas strävan är att stärka samarbetet med kontaktgrupperna och att verka som sakkunnigresurser för ämbetsverket i den föränderliga omvärlden. De framför förslag och initiativ om respektive bransch och dess utveckling samt fungerar som informationskanaler. Genom delegationerna säkerställs att samarbetsgruppernas behov och åsikter kommer till Kommunikationsverkets kännedom.

Under hösten utvidgades arbetsfältet för den förutvarande delegationen för teleförvaltning och i detta sammanhang ändrades namnet till delegationen för kommunikationsförvaltning. Utvidgningen berodde på den ändring i kommunikationsmarknadslagen genom vilken lagstiftningen om kommunikationsnät utvidgades till att omfatta också operatörer av televisions- och radionät.

Delegationen för kommunikationsförvaltning framför ställningstaganden

till ämbetsverket samt förslag och initiativ i anslutning till styrning, övervakning och utvecklande av kommunikationsnäten och -tjänsterna samt kommunikationsmarknaden. Under 2002 behandlades inom delegationen bl.a. Kommunikationsverkets verksamhets- och ekonomiplan för åren 2004 - 2007, avgifter planerade för år 2003, utvärderingen av Kommunikationsverkets verksamhet och situationen för IRG/ERG.

Delegationen för radioförvaltning bistår Kommunikationsverket i ärenden i anslutning till radiofrekvenser. Planeringen skall vara baserad på riktiga uppfattningar av radiokommunikationens framtid. Målet är att en tillräcklig mängd frekvenser står till förfogande för efterfrågan på bästa möjliga sätt även i framtiden.

Inom delegationen för radioförvaltning behandlades ärenden som tagits upp inom EU:s radiofrekvenskommitté och radiofrekvenspolitiska grupp, ny organisation av arbetet inom kommittén för elektronisk kommunikation, det ekonomiska värdet av radiofrekvenserna och verksamheten gällande behörighetsexamina.

Delegationen för telestandardisering behandlar nationella och internationella frågor i anslutning till standardiseringen på teleområdet. Bland frågorna finns remiss- och omröstningsbehandlingar för utkast till standarder och ordnande av telestandardiseringskonferenser i Finland. Därutöver behandlade delegationen de förberedande åtgärder som krävs för deltagande i ETSI:s allmänna möten och ITU:s fullmäktigekonferens.

Delegationen för televisionsavgiftsförvaltning har fått i uppdrag att sörja

för att televisionsavgiftsverksamheten sköts på ett effektivt och ändamålsenligt sätt. Delegationen behandlade planer i anslutning till lagstiftningen om kommunikation, situationen för digital TV, verksamheten inom TV-avgiftsförvaltningen och televisionsavgiftskampanjer.

Delegationen för postärenden ser till att utvecklingen sker på bästa möjliga sätt för postavsändare, postmottagare och hela postverksamheten.

Livlig verksamhet inom arbetsgrupperna

Inom kommunikationsförvaltningen fungerade nära trettio arbetsgrupper under året och resultatet av arbetet rapporteras till delegationen för kommunikationsförvaltning.

Nya permanenta arbetsgrupper blev gruppen för kontroll av myndigheternas tekniska krav på kommunikationsnäten och dess undergrupper. Arbetsgrupper med klart avgränsade uppgifter grundades inom numrering, portabilitet av mobilnummer och förnyelse av tekniska föreskrifter. Det andra skedet i förnyandet av kommunikationsmarknadslagen orsakar rikligt med ändringar i Kommunikationsverkets föreskrifter. De arbetsgrupper som bildats för förnyelsearbetet fördelar sig på områdena teleinomhusnät, effektmatning, abonnentledningar med metallledare, informationssäkerhet och fysiskt skydd.

Resultaten av arbetet inom telestandardiseringen rapporteras till delegationen för telestandardisering. Den nya standardiseringsgruppen IPv6 har till uppgift att främja att IPv6-protokollet tas i bruk nationellt i kommunikationsnäten och att det internationella standardiseringsarbetet i anslutning till detta följs upp och påverkas vid behov. Gruppen säkerställer för sin del att de nationella åtgärder som kommissionen framlagt i sin IPv6-kommuniké genomförs i Finland. En viktig del av arbetet utgörs av att granska hur IPv4- och

IPv6-protokoll kan anpassas och att vid behov bereda anvisningar om den nationella tillämpningen för att säkerställa att kommunikationsnäten, -utrustningarna och -tjänsterna fungerar tillsammans.

Betydelsen av samarbete inom frekvensplaneringen accentueras

Kommunikationsverkets frekvensanvändningsplan utvecklas så att de som använder radioanläggningar får sina allt mångsidigare och ökade behov och framför allt behov av störningsfri trådlös överföring beaktade

nu och i framtiden. Utvecklingsarbetet består i att fortlöpande uppskatta behoven av frekvenser och att sammanjämka dessa behov med redan existerande användning. Arbetet sker i samarbete med användare, tillverkare och importörer av radioanläggningar. Användningsplanen uppdateras utgående från de europeiska och världsomspännande rekommendationerna och besluten gällande frekvensanvändning och -användbarhet.

Under 2002 kunde nyplaneringen av användningen av dels de frekvensband som blivit lediga då NMT 450- och

Autonet-näten tagits ur bruk, dels de frekvensband som reserverats för radiosystem i fasta accessnät påbörjas. Detta möjliggjordes bl.a. av att den nuvarande användningen snart kommer att upphöra, användarna övergick till att använda andra radionät, eller användarnas planer på att bygga radionät inte realiserades.

Den nya användningsplanen för Autonet-frekvenserna genomfördes. I övrigt fortsatte arbetet på att planera användningen av frekvensbanden i samarbete med kontaktgrupperna och dem som avgett utlåtandena.

Verksamhet

Informationssäkerhet

Kommunikationsverket har utvecklats till den allmänna förvaltningsmyndigheten för kommunikation och informationssamhällstjänster. Som samordnare av informationssäkerhet och sakkunnig i informations-säkerhetsfrågor främjar Kommunikationsverket genomförandet av informationssamhällstjänster samt ökar användarnas förtroende för och kunskap om informationssäkerhet. Syftet är bland annat att öka informationssäkerheten inom de elektroniska kommunikationsnäten.

CERT-verksamheten inleddes

Kommunikationsverkets ansvar för övervakning av informationssäkerhet fastställs i lagen om integritetsskydd vid telekommunikation och dataskydd inom televerksamhet som trädde i kraft i september 2002. Kommunikationsverket har i uppgift att samla in information om hot mot och kränkningar av informationssäkerheten. Samtidigt bestämdes att teleföretagen har en mera omfattande anmälningsskyldighet än tidigare. Företagen skall nu underrätta Kommunikationsverket också om kränkningar av informationssäkerheten och om risker för detta. För dessa nya uppgifter

inrättades vid årets början en nationell CERT-operatör, CERT-FI (Computer Emergency Response Team FICORA). CERT-FI följer informationssäkerhetsläget samt sköter informationsgivningen och varningsverksamheten. På en kort tid har CERT-FI befäst sin ställning som ett centralt organ för uppföljning och samordning av informationssäkerheten i Finland.

CERT-FI har under året samlat in uppgifter om informationssäkerhetsläget från många inhemska och internationella källor. Informationssäkerhetsbranschens e-postlistor har varit en viktig informationskälla. Dessutom har CERT-FI följt de inom branschen verksamma aktörernas webbplatser, informationstjänster som behandlar sårbarhets- och attackfrågor samt de viktigaste medierna. CERT-FI får också direkt de viktigaste programvaru- och datortillverkarnas meddelanden om informationssäkerhet.

I uppföljningen av läget har information erhållits också genom flera direkta kontakter med inhemska och utländska aktörer och myndigheter inom branschen samt med andra CERT-operatörer.

Antalet fall som klassificeras som kränkningar av informationssäkerheten och som rapporterades till CERT-FI uppgick under året till 138 st. Av de fall som anmäldes klassificerades största delen antingen som dataintrång eller som otilåtten användning. Till CERT-FI gjordes också anmälningar om blockeringsattacker och om olika skadliga programvaror. Den mest påtagliga skadliga programvaran

i Finland var maskprogrammet Slapper som aktiverades i webbservrarna Apache som baserar sig på operativsystemet Linux. I virus- och maskprogrammen kunde allmänt konstateras en mycket kraftig komplexitetstrend.

CERT-FI gav ut närmare hundra CERT-FI -varningar om sårbarheter som upptäckts i dataprogram. Varningarna distribuerades via Kommunikationsverkets webbsidor och e-postlistan CERT-FI-ALERT som vid årets slut hade närmare 800 abonnenter.

Inom CERT-verksamheten är samarbetet med andra aktörer viktigt. En CERT-arbetsgrupp har inrättats med uppgift att följa upp Kommunikationsverkets verksamhet när det gäller upptäckt och förebyggande av kränkningar av informationssäkerheten. Arbetsgruppen verkar också som ett tekniskt samarbetsorgan för aktörer inom branschen. Gruppen består av representanter för teleoperatörer, aktörer inom datasystem- och informationssäkerhetsbranschen samt av representanter för myndigheter inom denna sektor. En särskild myndighetsarbetsgrupp inledde sin verksamhet i december. CERT-FI -gruppen bedriver således ett fungerande samarbete också med olika enheter inom polisen och med försvarsmakten.

På ett internationellt plan bedriver CERT-FI ett nära samarbete särskilt med CERT-operatörerna inom Europa. CERT-FI medverkade aktivt i bildandet av en grupp för de europeiska statliga CERT-operatörerna (EGC, European Government CERTs). Utöver detta har CERT-FI följt upp informationssäkerhetsprojekt och -linjer inom EU.

Den nationella informationssäkerhetsöversikten och -strategin anger linjerna för nivån på och utvecklandet av informationssäkerheten

Delegationen för informationssäkerhetsfrågor som tillsatts av statsrådet hade i uppgift att göra upp en nationell informationssäkerhetsstrategi för Finland. Delegationen består av Finlands ledande aktörer inom informationssäkerhetsbranschen. Ordförande för delegationen är generaldirektör Rauni Hagman. Före informationssäkerhetsstrategin utarbetade delegationen en informationssäkerhetsöversikt som ligger till grund för

strategin. I översikten har också kartlagts de områden som skall prioriteras.

Den nationella informationssäkerhetsöversikten blev klar sommaren 2002. I översikten behandlas ingående vilken betydelse informationssäkerheten och hoten mot den har i det finländska samhället.

I översikten över informationssäkerheten utvärderas de mest betydande hoten mot informationssäkerheten i Finland samt nivån på informationssäkerheten både i samhället som helhet och i grupper som använder olika datanättjänster.

I den nationella informationssäkerhetsstrategin presenteras den gemensamma uppfattningen som Finlands ledande aktörer inom informationssäkerhetsbranschen har om hur informationssäkerheten skall utvecklas i Finland. Strategin, liksom informationssäkerhetsöversikten, är internationellt sett det första förslaget till utvecklandet av informationssäkerheten för hela samhällets del. Strategin torde fastställas under våren 2003 och statsrådet svarar för detta. Syftet med en nationell strategi för informationssäkerheten är att utveckla Finland till ett samhälle där informationssäkerheten är sådan som alla kan lita på och som för alla parter möjliggör en trygg kontroll och förmedling av information. Avsikten är att detta mål uppnås före år 2010.

I strategin betonas betydelsen av samarbete och förutseende inom informationssäkerhetsområdet. Det viktigaste är att öka kunskanternas om informationssäkerheten såväl bland sakkunniga inom branschen som bland alla medborgare. Delegationen för informationssäkerhetsfrågor överlämnade sitt förslag till nationell informationssäkerhetsstrategi till kommunikationsminister Kimmo Sasi i december.

Informationssäkerheten och dataskyddet inom elektronisk kommunikation

Kommunikationsverket sköter uppgifter som hänför sig till kommunikationssäkerheten, dvs. den s.k. COMSEC-verksamheten (Communications Security). År 2001 grundade Kommunikationsverket en COMSEC-arbetsgrupp som är ett samarbetsorgan för de olika aktörerna

inom branschen i frågor som gäller kommunikationssäkerhetsuppgifter. Arbetsgruppen följer också upp och främjar utvecklingen av kommunikationssäkerheten. Till arbetsgruppens uppgifter hör bl.a. informationssäkerheten och dataskyddet inom telenäten och nät-kommunikationen. Arbetsgruppen följer också med den nationella och internationella utvecklingen på informationssäkerhetsområdet.

I januari 2002 gav Europeiska rådet en resolution om en gemensam inställning och särskilda åtgärder på området för nät- och informationssäkerhet. I resolutionen uppmanades medlemsstaterna att effektivisera förmågan att förebygga och upptäcka störningar och angrepp på nät- och informationssystem. Enligt resolutionen uppmanades medlemsstaterna också att vidta åtgärder för effektiva och kompatibla säkerhetslösningar till exempel när det gäller elektroniska signaturer.

Kommunikationsverket deltog i flera inspektioner hos teleföretag beträffande teleföretagens skyldigheter i fråga om informationssäkerhet och integritetsskydd. Integritetsskyddet och behandlingen av identifieringsuppgifter inom televerksamheten togs upp i samband med de i slutet av året offentligt framförda påståendena om kränkningar av kommunikationshemligheten i Sonera Abp. Till följd av påståendena utförde Kommunikationsverket i anslutning till behandlingen av identifieringsuppgifterna den hittills mest omfattande utredningen av dataskydd. Utifrån utredningen ålades Sonera Abp att korrigera vissa brister i sin verksamhet. Behandlingen av händelserna och utredningen av eventuella kränkningar av kommunikationshemligheten fortsätter hos centralkriminalpolisen. I syfte att klarlägga på vilket sätt teleföretagen verkar och vilken praxis de tillämpar skickade Kommunikationsverket i slutet av året till ca 140 teleföretag en begäran om utredning, som gällde behandlingen av identifieringsuppgifter och iakttagandet av lagen om dataskydd inom televerksamhet och Kommunikationsverkets föreskrifter. Fallet ledde också till strävanden efter att i förslaget till lag om elektronisk kommunikation

klarlägga teleföretagens skyldigheter till exempel genom att vissa ärenden i Kommunikationsverkets föreskrifter lyfts upp på lagnivå.

Certifikattjänster och elektroniska signaturer en del av utvecklingen av informationssamhället

Lagen om elektroniska signaturer träder i kraft i februari 2003. I lagen garanteras en avancerad elektronisk signatur samma ställning som en traditionell handskriven namnteckning. Kommunikationsverket utövar tillsyn över certifikatutfärdare som tillhandahåller kvalificerade certifikat som krävs för elektroniska signaturer.

Elektronisk kommunikation och handel och elektroniska signaturer samt certifikatverksamheten i anslutning till dem är samarbetsområden inom vilka Kommunikationsverket främjar utvecklingen av dataskyddet och informationssäkerheten samt utvecklingen av informationssamhället. I styrningen och övervakningen av certifikattjänster som hänför sig till elektronisk handel och elektroniska signaturer är samarbetet framför allt med europeiska standardiseringsorganisationer och regulatorer viktigt.

Kommunikationsverket har förberett sig för nya uppgifter genom att inrätta en arbetsgrupp för certifikattjänster. Arbetsgruppen slutförde en arbetsgruppsrapport samt två utkast till föreskrifter och rekommendationer. I föreskrift utfärdare av krav som en certifikatutfärdare enligt lagen skall uppfylla då det gäller informationssäkerhet och tillförlitlighet.

Kommunikationsverket har i uppgift att främja en effektiv verksamhet på kommunikationsmarknaden genom att övervaka att bl.a. teleföretagens prissättning är rimlig. Sedan början av juli 2002 omfattar övervakningen utöver de traditionella teleföretagen också utövare av radio- och televisionsverksamhet. I och med ändringen av kommunikationslagstiftningen ingår i den ekonomiska tillsynen också marknadsdefinitioner och -analyser i enlighet med den nya lagen samt att utifrån dessa fatta beslut som gäller betydande marknadsinflytande.

Mera anvisningar om övervakning av prissättning

Kommunikationsmarknadslagen förutsätter att de centrala avgifter för användning av kommunikationsnät som teleföretag med betydande marknadsinflytande (SMP-operatör) tar ut av andra teleföretag skall vara rimliga i relation till kostnaderna. I avgifterna kan dessutom ingå en skälig avkastning för det kapital som är bundet i verksamheten.

Kommunikationsverket har i sina avgöranden kunnat konstatera om prissättningen varit orimlig utan att det varit nödvändigt att ingripa i själva avkastningsprocenten. Även om Kommunikationsverket ännu inte tagit ställning till vad som skall anses vara en skälig kapitalavkastning är bedömningen av den en viktig del i övervakningen av att rimlig prissättning tillämpas.

Kommunikationsverket publicerade i januari en promemoria som innehåller Kommunikationsverkets syn på hur avkastningen skall beräknas och vad som utgör en rimlig avkastningsnivå särskilt när det gäller verksamheten inom fasta telenät. Principerna som presenteras i promemorian tillämpas i stor utsträckning också i andra EU-länder i samband med bedömningen av skälig avkastning.

Promemorian om avkastning var den första åtgärden för att i övervakningen av prissättningen allt mer gå in för att ge rådgivning och handledning till företag. Traditionellt har övervakningen av prissättningen varit koncentrerad till företagsspecifika

utredningar som gjorts på basis av begäran om åtgärder. Att ge anvisningar och råd på förhand är dock viktigt eftersom detta bidrar till att besvär och tidskrävande rättegångar kan undvikas. Samtidigt kan alla företag på eget initiativ kontrollera om deras prissättning är lagenlig. Eftersom telemarknaden i Finland har en ovanligt splittrad struktur och antalet SMP-operatörer på marknaden därför är stort är det dessutom omöjligt att regelbundet utreda om varje enskilt företag har sina priser på en rimlig nivå.

I januari skickade Kommunikationsverket till de teleföretag som har betydande marknadsinflytande en anvisning i vilken verket redogör för både lagstiftningen om abonnentförbindelser och på vilket sätt verket bedömer rimligheten i prissättningen av abonnentförbindelser. Företagen fick omkring två månader tid att se över sin prissättning av abonnentförbindelser så att den är lagenlig och att tillstålla Kommunikationsverket de granskade prislister.

Sedan Kommunikationsverket fått prislister över abonnentförbindelserna valde verket Oulun Puhelin Oyj, Hämeen Puhelin Oy och Kymen Puhelin Oy som föremål för noggrannare utredningar. I utredningarna konstaterades att dessa företag för vissa abonnentförbindelser tar ut sådana avgifter samt beviljar sådana rabatter på avgifterna som inte är rimliga i förhållande till kostnaderna på det sätt som förutsätts i lagstiftningen. Under den tid ärendet behandlades sänkte företagen i fråga hyrorna på sina abonnentförbindelser som lämpar sig

för utbud av bredbandstjänster med 24 - 37 procent. Kommunikationsverket konstaterade i sina beslut i december att de nya priserna överensstämmer med kommunikationsmarknadslagen.

I maj fattade Kommunikationsverket beslut om Soon Net Oy:s nätavgifter, dvs. sammankopplingsavgifter. Också Soon Net Oy sänkte redan under den tid ärendet behandlades sina avgifter för utgående och inkommande trafik med ca 10 - 19 procent och publicerade en ny prislista. Kommunikationsverket konstaterade i sitt beslut att nätavgifterna i Soon Net Oy:s nya prislista är rimliga i enlighet med det som förutsätts i kommunikationslagstiftningen.

År 2002 fattade Kommunikationsverket sammanlagt tio beslut om prissättningens rimlighet samt drygt tjugo beslut om prissättning i övrigt.

Kommunikationsverket fortsatte att utföra ekonomiska inspektioner

Kommunikationsverket började år 2001 utföra ekonomiska inspektioner. År 2001 utfördes inspektioner hos tio teleföretag. Praxis med inspektioner infördes till följd av den anmärkning som Finland samma år fick av Europeiska kommissionen på grund av att Finland inte hade verkställt inspektionerna av teleföretagens kostnadsberäkningssystem i enlighet med kraven i EG:s regelverk.

Ekonomiska inspektioner utfördes också år 2002. Femton företag inspekterades. Syftet med inspektionerna var särskilt att utreda sambandet mellan kostnadsberäkningen och prissättningen samt om beräkningssystemen möjliggör att skyldigheterna enligt kommunikationsmarknadslagen fullgörs.

Ett centralt syfte med de ekonomiska inspektionerna är att stöda Kommunikationsverkets övriga ekonomiska tillsyn. Det är särskilt viktigt att säkerställa att företagens beräkningssystem producerar tillräckligt pålitliga kalkyler för de behov som uppstår i övervakningen av att prissättningen är rimlig.

Utifrån inspektionerna kunde konstateras att sambandet mellan kostnadsberäkningen och prissätt-

ningen i de flesta teleföretagen inte är tillräckligt tydligt för att motsvara kommunikationsmarknadslagens syften. Företagens kostnadsberäkningssystem producerar i första hand sådan information som behövs för uppföljning av lönsamheten i affärsverksamheten men av beräkningssystemen framgår inte uppgifter om de kostnader för en produkt som prissättningen baserar sig på.

Hittills har Kommunikationsverket dock inte fattat förpliktande beslut på basis av de ekonomiska inspektionerna eftersom verket anser att de omfattande projekt som teleföretagen inlett för att förbättra sina kostnadsberäkningssystem är åtgärder i rätt riktning för utvecklandet av systemen till en nivå som uppfyller kraven som lagen ställer.

Kommunikationsverket publicerade i december en allmän anvisning om kostnadsberäkning. I anvisningen finns de centrala principerna för kostnadsberäkning enligt kommunikationsmarknadslagen och i anvisningen ges företagen allmän information om vilka delområden företagen rekommenderas att koncentrera sig på i utvecklandet av sina kostnadsberäkningssystem. Den allmänna anvisningen har beretts i samarbete med arbetsgruppen för ekonomiförvaltningsfrågor som tillsatts av Kommunikationsverket.

Beredningen av SMP-beslut är en krävande process

En av de viktigaste uppgifterna som Kommunikationsverket har till följd av den nya kommunikationsmarknadslagen är att bedöma konkurrensförhållandena på marknaden och definiera företag med betydande marknadsinflytande. Enligt lagförslaget skall Kommunikationsverket med jämna mellanrum definiera betydande kommunikationsmarknader enligt kommissionens lista över marknader och analysera konkurrensläget på marknaderna. Dessutom skall beslut om SMP-operatörer fattas och för dessa företag skall särskilda förpliktelser i enlighet med lagen bestämmas. Antalet marknader som verket skall undersöka kommer att uppgå till flera hundra.

Kommunikationsverket började förbereda detta stora uppdrag genom att planera den förvaltningsmässiga processen som hänför sig till beredningen av SMP-beslut samt genom att utveckla interna verksamhetsmodeller och intern praxis för genomdrivandet av marknadsanalyser, beslut och konsultation om besluten. Enligt den föreslagna lagen skall SMP-besluten som fattas med jämna mellanrum delges både myndigheterna i de övriga EU-länderna och kommissionen. Kommissionen har dessutom under vissa förutsättningar vetorätt i en del av besluten.

De marknadsdefinitioner och konkurrensanalyser som de nya SMP-besluten förutsätter innebär ett tryck på att utveckla ett datainsamlings-system som är systematiskt och snabbt. För att underlätta detta arbete har utvecklandet av en marknadsdatabas inlett. Ur denna databas fås uppdaterade uppgifter som skall stöda beslutsfattandet. Databasen blir färdig sommaren 2003.

Kommunikationsverket har under året varit aktivt i kontakt med olika intressegrupper, nationella och internationella myndigheter samt informerat dem om hur SMP-beredningen har framskridit. Beträffande SMP-ärenden arrangerade Kommunikationsverket för de viktigaste intressegrupperna en sammankomst där intressegrupperna hade möjlighet att framföra sina synpunkter om framskridandet av Kommunikationsverkets beredningsarbete. Samarbete som hänför sig till SMP-ärenden har inlett med Konkurrensverket. Dessutom har Kommunikationsverket aktivt medverkat i uppföljningen av beredningen av SMP-beslut också i de andra EU-länderna.

Verksamhet

Teknisk styrning och övervakning

Kommunikationsverket meddelar tekniska föreskrifter och anvisningar i syfte att säkerställa att kommunikationsnäten fungerar tekniskt och är trygga. Styrningen av numreringen i näten och tilldelandet av koder hör också till verkets uppgifter.

Utvecklingen av kommunikationsnäten innebär ändringar av de tekniska föreskrifterna

En utredning av hur tekniska föreskrifter skall tillämpas på IP-näten (Internet Protocol) har lett till en revidering av flera tekniska föreskrifter

och anvisningar. I revideringen har användningen av IP-teknik och annan ny nätteknologi i telenäten beaktats. En central princip i revideringsarbetet var nätteknikens neutrala natur.

Ikraftträdandet av kommunikationsmarknadslagen samt revideringen av lagen om dataskydd inom elektronisk kommunikation föranleder ändringar i föreskrifterna. I enlighet med grundlagen har vissa punkter som tidigare ingick i föreskrifter överförts till lagnivå och i

lagarna ges noggranna bestämmelser om Kommunikationsverkets rätt att meddela föreskrifter. I de nya föreskrifterna beaktas också konvergens och den tekniska utvecklingen. Arbetet med att revidera föreskrifterna har redan inletts på en bred bas tillsammans med intressegrupperna.

Teleföretagen skall effektivisera övervakningen av sina system

Hos teleföretag utförs årligen allmänna inspektioner, beredskapsinspektioner och resttrafiksinspektioner. Syftet med inspektionerna är att säkerställa att teleföretagens verksamhet är författningsenlig och att telekommunikationen fungerar tekniskt både under normala förhållanden och under exceptionella förhållanden. Utredningar fullföljs också på basis av kundernas klagomål och andra teleföretags begäran om åtgärder.

Under år 2002 utreddes bland annat vilka problem som stormen i juli förorsakade teleföretagen. I utredningen konstaterades att det förekom långa avbrott i eldistributionen såväl i fasta nät som i mobiltelenät. Teleföretagen uppmanades att dimensionera kapaciteten i teleapparaternas ackumulatorer så att den motsvarar minst det som anges i Kommunikationsverkets föreskrift om effektmatning och att sörja för reservkraftverkens tillräcklighet, skick och transport. Företagen uppmanades också att övervaka verksamheten i sina system mera effektivt.

De klagomål som Kommunikationsverket fått från teleföretagens kunder riktar sig allt mer på problem som hänför sig till användningen av mobilteleapparater och Internet och till nya tjänster. Också prissättningen av, kvaliteten på och tillgången till bredbandsförbindelser har gett upphov till klagomål. Klagomålen på telefonräkningarna är på samma nivå som under tidigare år. Till följd av kundernas och teleföretagens förfrågningar gavs ett stort antal tolkningsnormer och utlåtanden.

Antalet bredbandsanslutningar tredubblades

År 2002 var antalet snabba bredbandsförbindelser som togs i bruk cirka tre gånger större än året innan. Allt som allt uppgick antalet bredbandsanslutningar som var i användning till ca 274 000. Av dessa hade knappa 9 000 genomförts med hjälp av delat tillträde till accessnät. Antalet koncentratorer uppgick sammanlagt till över 5 000. Räknet enligt antal fanns det mest små koncentratorer med mindre än 200 abonnenter men av ekonomiska skäl var nätoperatorerna inte intresserade av att erbjuda bredbandsanslutningar till små koncentratorer. Antalet abonnenter är alltjämt betydligt större än antalet anslutningar.

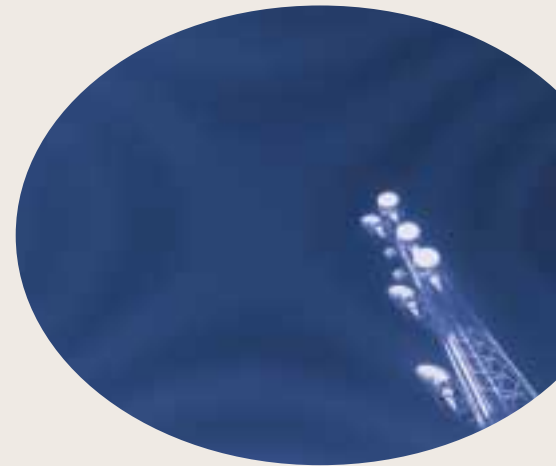
Numreringen inför många nya utmaningar

Med mobilnummerportabilitet avses att en abonnent av mobiltelenät kan

behålla sitt telefonnummer vid byte av teleföretag. Mobilnummerportabiliteten skall vara genomförd sommaren 2003. Kommunikationsverket har tillsammans med sina intressegrupper förberett åtgärder som mobilnummerportabiliteten förutsätter samt berett nödvändiga författningar och anvisningar.

Efterfrågan på tjänster som kan beställas med textmeddelanden i mobiltelenät har ökat avsevärt. Årligen tas i genomsnitt knappa femhundra nya nummer i bruk. Under år 2002 togs inom kortmeddelandetjänsterna i bruk spärrkategorier genom vilka en abonnent om abonnenten så önskar kan spärra tillträdet från sin anslutning antingen till alla angivna tjänstegrupper eller till en del av dem.

Kommunikationsverket har kartlagt de ändringar som ökningen och utvecklingen av tjänsteutbudet i telenäten förutsätter när det gäller numreringen i telenät. Ett tänkbart numreringssystem i framtiden är det s.k. ENUM. Med hjälp av detta system kan telefonnumret användas vid sökandet av användarens övriga adresser, såsom IP-adressen, andra telefonnummer eller e-postadressen. I och med detta skulle användaren kunna nås med hjälp av endast telefonnumret och därtill skulle ENUM möjliggöra Internet-samtal från vanliga telefoner. I flera europeiska länder pågår försök med ENUM och Kommunikationsverket följer med resultaten av dessa försök.

Kommunikationsverket sköter det tekniska upprätthållandet av domännamnsregistret

Kommunikationsverket har sedan 1997 skött förvaltningen av fi-domännamnsregistret. Det tekniska upprätthållandet av fi-domännamnsregistret överfördes från KPNQwest Finland Oy till Kommunikationsverket i juli. Kommunikationsverket upprätthåller och administrerar numera också fi-rotens domänservrar. Denna ändring orsakades av reformprojekt inom domännamnsförvaltningen både beträffande lagstiftning och system samt av KPNQwest Finland Oy:s ekonomiska svårigheter.

Vid årets slut fanns det närmare 38 000 finländska domännamn under fi-roten.

Styrningen av användningen av radiofrekvenser är en viktig del av Kommunikationsverkets verksamhet. Målet är att det finns tillräckligt med frekvenser för att täcka efterfrågan i dag och i framtiden. Kommunikationsverkets uppgift är att säkerställa att de frekvenser som kunderna använder har så lite störningar som möjligt.

Avtal om radiofrekvenserna för sjötrafiken i Finska viken

Sjöfartsverken i Finland, Estland och Ryssland har redan länge utvecklat ett VTMS-system (Vessel Traffic Management and Information Service) genom vilket säkerheten i fartygstrafiken i Finska viken skall förbättras. Avsikten är att systemet skall tas i bruk i juli 2004.

VTMS är ett informationssystem som innehåller de anmälningar som fartyg som rör sig i Finska viken gör till övervakningscentralen då fartyget anländer till det område som systemet omfattar. I trafiken österut görs anmälningarna till övervakningscentralen i Tallinn och i trafiken västerut till övervakningscentralen i Helsingfors. Ryssland sköter styrningen av fartygstrafiken längst inne i Finska viken.

För att systemet skall fungera krävs radiofrekvenser på det internationella maritima VHF-frekvensområdet eftersom också utländska fartyg skall kunna använda sina maritima radiotelefoner i kommunikationen med trafikövervakningscentralerna. Ett problem har varit att man inte haft tillgång till ett tillräckligt antal lediga, användbara kanaler.

Finlands, Estlands och Rysslands förvaltningar avtalade i november om de kanaler som är avsedda att användas inom VTMS-systemet. I förhandlingarna deltog från Finland Kommunikationsverket, Sjöfartsverket och Gränsbevakningsväsendet. Varje part är tvungen att göra ändringar i sin

användning av maritima VHF-kanaler. För Finlands del förutsätter avtalet att de som använder de maritima VHF-kanalerna 10 och 74 skall övergå till att använda andra kanaler. Detta belastar andra maritima VHF-frekvenser men för VTMS-systemet fås störningsfria frekvenser.

Impulsradion ny radioteknologi

Vid sidan om de traditionella smalbandiga radiosystemen kommer också bredbandsbaserade radiosystem. Impulsradiosignalerna (UWB, Ultra Wide Band) har ingen bärvåg, utan signalen bildas av impulser vilkas läge i relation till tiden innehåller i kodad form den information som skall förmedlas.

Intresset för impulsradion ökade kraftigt i Europa för ett par år sedan då USA:s radiomyndighet FCC (Federal Communication Commission) började bereda villkor som hänför sig till ibrukttagande av radion. Europeiska kommittén för elektronisk kommunikation ECC inledde utredningarna av förenligheten redan år 2001. I september 2002 påbörjades utredningarna som gäller impulsradion också inom ramen för Internationella teleunionens radiosektor, ITU-R. Vidare har man börjat utarbeta harmoniserade standarder för utsläppandet av produkter på marknaden enligt direktivet om radio- och teleterminalutrustningar.

Impulsradioteknik används inom kommunikation och i samband med olika tillämpningar av radarteknik.

Utrustningarna kommer att ha ett relativt kort funktionsavstånd. Med denna teknik kan dock nås snabbare överföringshastigheter än med vanliga radiosystem och urskiljningsförmågan i radartillämpningarna är bättre.

Planeringen av det fjärde digitala distributionsnätet inleddes

Statsrådet beviljade i november Digita Oy alla tre nätkoncessioner för digital television som man kunnat ansöka om. Nätkoncessionerna för digital radio beviljades Digita Oy samt Telemast Nordic Oy inom Nylands område.

Kommunikationsverket började planeringen av det fjärde digitala televisionsnätet. Nätet kommer nödvändigtvis inte att användas för traditionell televisionsverksamhet utan också andra alternativ utreds. På grund av att antalet frekvenser är begränsat kan det fjärde nätet inte omfatta hela landet förrän åtminstone en del av verksamheten inom de analoga televisionsnäten upphört. Nätet kommer således att omfatta de största tätorterna.

IP-teknik i televisionsnäten

Kommunikationsverket beviljade under år 2002 radiokoncessioner för flera provnät för digital television. I dessa provnät utreds användningen av näten för något annat ändamål än för vanlig televisionsdistribution. Till exempel i huvudstadsregionen har två sådana provnätprojekt startats, av vilka det mera omfattande provnätet täcker hela centrumområdet. Med hjälp av detta utreds bl.a. användningen av Internet-protokollet i det digitala televisionsnätet för distribution av data, såsom olika videoprogramströmmar, till mobilterminalutrustningar.

Kommunikationsverket övervakar att bestämmelserna om placeringen av reklam och sponsring samt om placering och ursprung av programutbudet följs. Tyngdpunkten i övervakningen är den riksomfattande koncessionsbelagda televisionsverksamheten. Till Kommunikationsverkets uppgifter hör också att sköta om att utrustningarna på marknaden uppfyller de krav som ställs på dem. Dessutom sörjer verket för att televisionsavgifterna tas ut.

Utökad forskningsverksamhet ett instrument i medieövervakningen

Kommunikationsverket har undersökt längden på och placeringen av reklam under så kallad prime-time-tid på de riksomfattande kommersiella televisionskanalerna. År 2002 tillämpades ett nytt förfarande och undersökningen genomfördes i sin helhet av Kommunikationsverket. Av undersökningen framgår att utövarna av televisionsverksamhet i regel följer skyldigheterna enligt lagen. En del brister konstaterades dock i fråga om iakttagandet av bestämmelserna som gäller reklam mängden och användningen av avbrottsymboler. I samband med undersökningen tillställdes alla utövare av televisionsverksamhet, vilka gjort anmälan om televisionsverksamhet, en anvisning om hur bestämmelserna som gäller reklam och sponsring skall tolkas. Iakttagandet av bestämmelserna följs upp också i fortsättningen genom en reklamtidsundersökning som genomförs två gånger om året.

Kommunikationsverket övervakar också sändningstiderna för program som inte lämpar sig för barn. På verket inleddes ett utredningsprojekt som gäller uppsättning av normer inom televisionsverksamheten för skyddande av barn. En tittarundersökning som hänför sig till projektet genomförs under år 2003.

Kommunikationsverket följer med distributionen av digitala televisionsändringar i kabelnät

Kommunikationsverket fattade sitt första beslut som gäller distributionen av digitala televisionsprogram i kabelnät. I beslutet togs ställning till en sådan situation där ett kabeltelevisionföretag i sitt kabelnät distribuerar sändningar

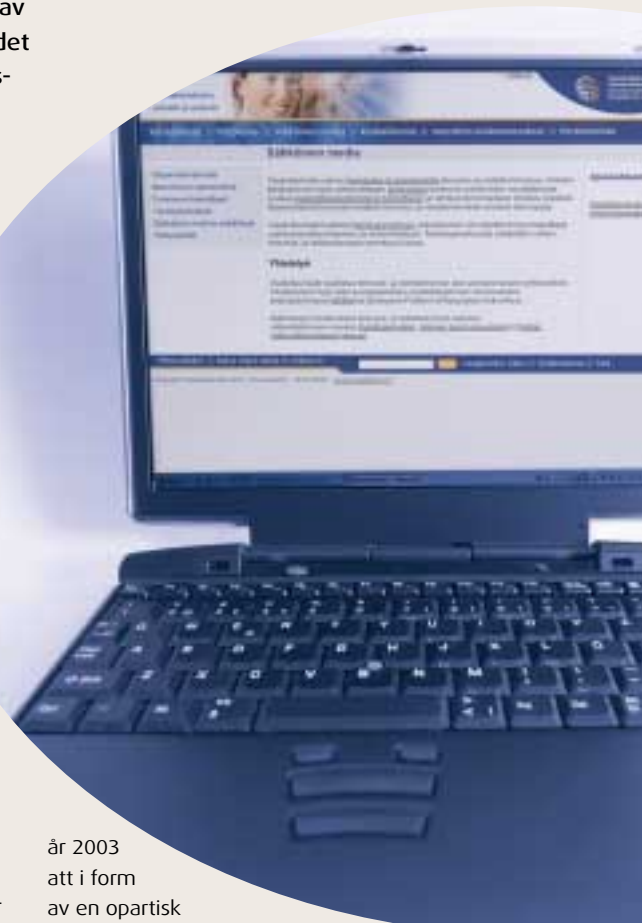
kodade på så sätt att mottagandet av dessa sändningar förutsatte betalning för både öppnande av tjänsten och för det programkort som behövs för mottagande av sändningarna trots att sändningarna i fråga omfattas av skyldigheten till distribution utan ersättning. Teleföretaget skall i fortsättningen distribuera sändningarna i fråga i sitt kabelnät på så sätt att mottagandet är möjligt med vanliga mottagarapparater utan några extra kostnader för anskaffandet av avkodningssystem eller avgifter som tas ut av kunden för öppnandet av tjänsterna. Digitala televisionssändningar som omfattas av skyldigheten till distribution utan ersättning är alla Rundradions riksomfattande och regionala digitala sändningar samt sådana sändningar som på lokaliseringsorten för nätet kan mottas utan avgiftsbelagd avkodning och som distribueras av företag med koncession för riksomfattande digitala sändningar.

Standarder för att mäta kvaliteten på posttjänster

Kommunikationsverket har följt hur kraven som ställts på Posten Finland Abp beträffande leveranstillförlitlighet och befordringstider uppfylls samt hur behandlingen av ersättningsansökningar och kundrespons till Posten sköts. Befordringstider för brev som hör till allmänna tjänster är alltså på en högre nivå än den miniminivå som förutsätts i lagen. Under året fastställdes europeiska standarder för mätning av befordringstiden för första klassens brev samt för mätning av klagomål från kunderna och ersättningsförfaranden. Kommunikationsverket kommer under

år 2003 att i form av en opartisk auditering utreda om de förfaranden som Posten Finland Abp tillämpar för att mäta postens befordringstider uppfyller de minimikrav som anges i standarden.

Antalet klagomål som gäller postutdelningen och postens leveransvillkor är alltså lågt. Genom en konsumentundersökning och genom en förfrågan riktad till intressegrupper har Kommunikationsverket utrett ändamålsenligheten i adressändringstjänsterna. Enligt utredningen är såväl konsumenterna som företagskunderna i regel nöjda med adressändringstjänsterna. Också kvaliteten på tjänster som hänför sig till tidpunkten för ändringarna ansågs ha förbättrats. Kommunikationsverket uppmanade dock Posten att fästa uppmärksamhet på de problem som ännu förekommer, till exempel fel i postutdelningen, problem i anslutning till informerandet om ändringar, ombudsmanna-posttjänster samt längden på den avgiftsfria perioden för vidarebefordran.

Genom ikraftträdandet av postlagen vid ingången av år 2002 övergick öppnandet av obeställbara postförsändelser till Kommunikationsverket. Kommunikationsverkets enhet för obeställbara brev behandlade under året ca 250 000 brev- och paketförsändelser av vilka cirka tio procent efter att de öppnats kunde tillställas adressaten eller avsändaren. I enlighet med lagen om posttjänster förstörs största delen av försändelserna, till exempel reklampost, utan att de förvaras en viss tid.

Störningsfria utrustningar målet med marknadsövervakningen

Kommunikationsverket övervakar att radio- och teleterminalutrustningar på marknaden uppfyller de krav som ställs. Utrustningarna skall släppas ut på marknaden i enlighet med direktivet om radio- och teleterminalutrustningar. Avsikten är att förhindra användningen av apparater som förorsakar störningar i kommunikationsnätets verksamhet.

Under året inspekterades närmare 600 detaljaffärer som säljer radio- och teleterminalutrustningar. I ungefär var tredje affär var man tvungen att ge en anmärkning. I de flesta fallen gällde anmärkningen brister i handlingar eller brister i märkningarna på apparaterna eller på deras förpackningar. Tjugo apparater försattes i försäljningsförbud. Försäljningsförbudet är i regel tillfälligt och gäller tills bristerna i handlingarna eller märkningarna har korrigerats. För vissa utrustningars del var man tvungen att inleda ett säkerhetsförfarande i enlighet med direktivet. Syftet med detta förfarande är att avlägsna utrust-

ningen från hela gemenskapens område. Utöver detaljaffärer inspekterades också flera tiotals importörer.

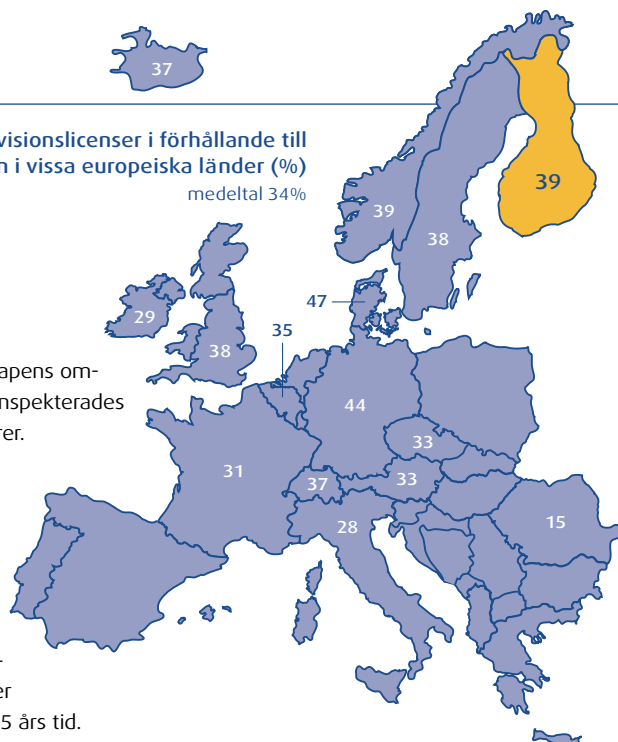
Från radiolicensavgifter till televisionsavgifter - televisionsavgiftsförvaltningen fyllde 75 år

För användningen av rundradiomottagare har avgifter tagits ut i Finland redan i 75 års tid. Genom avgiftssystemet har rundradioverksamheten bekostats. Radiolicensavgiften som var föregångare till den nuvarande televisionsanmälan började tas ut år 1927. Avgifterna togs ut först av post- och telegrafstyrelsen och sedan av post- och televerket. År 1988 överfördes televisionsavgiftsförvaltningen samt Rundradions licenskontrollverksamhet till den nyinrättade Teleförvaltningscentralen, numera Kommunikationsverket.

Antalet betalare av televisionsavgift översteg två miljoner

Kommunikationsverket har i uppgift att ta ut televisionsavgifter som betalas in till statens televisions- och radiofond. Med inkomsterna täcks närmare 85 procent av Rundradion Ab:s kostnader. Statsrådet fattar beslut om beloppet på televisionsavgifterna. I slutet av år 2002 uppgick antalet betalare av televisionsavgiften till 2,01 miljoner vilket var 2 800 betalare fler än året innan. Under året togs ut televisionsavgifter till ett belopp av 338 miljoner euro vilket var två miljoner euro mer än föregående år.

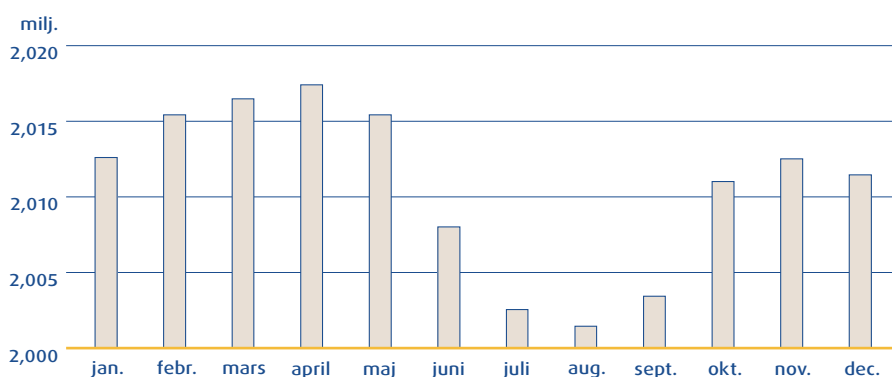
Antalet televisionslicenser i förhållande till folkmängden i vissa europeiska länder (%)
medeltal 34%

Omkring hälften av de nya televisionsavgiftsbetalarna erhöles genom olika kampanjer. Televisionsavgiftsförvaltningen vann priset Gold Effie Finland 2002 i serien för samhälleliga reklamkampanjer. Priset erhöles för de regionala kampanjerna år 2001. Kampanjerna bestod av brev till sådana privathushåll som inte hade gjort televisionsanmälan samt av stödrekam, såsom regional televisions-, tidnings- och radioreklam.

Satsning på elektronisk kommunikation

Televisionsavgiftsförvaltningen är en pionjär inom elektronisk kommunikation. Redan i fyra års tid har televisionsanvändarna via Internet kunnat anmäla om ibruktagande av television, om att televisionen tagits ur bruk samt om andra ändringar. Under verksamhetsåret planerades inom den offentliga förvaltningen den första nätfaktureringen som gäller konsumenter. Räkningen förmedlas elektroniskt till kundens nätbank och en utskrift på papper behövs inte. Systemet tas i bruk i mars 2003.

Antalet betalare av televisionsavgift per månad år 2002.

År 2002 var de faktiska nettointäkterna ca en miljon euro större än vad som budgeterats. Intäkterna realiserades planenligt medan inbesparingar gjordes i kostnaderna.

I statsbudgeten för år 2002 är Kommunikationsverket ett verk som har netto-budgeterats på inkomstsidan. I budgeten uppskattades nettointäkterna för år 2002 uppgå till 417 000 euro. De faktiska nettointäkterna var 1,4 miljoner euro.

Kommunikationsverket täcker kostnaderna för sin verksamhet med de avgifter som verket uppbär. Huvuddelen av intäkterna utgörs av tillståndsavgifter för radiosändare, frekvensavgifter, avgifter för numrering av telenäten, postförmedlingens tillsynsavgifter och avgifter för domännamn på Internet. Televisions- och koncessionsavgifterna betalas in till statens televisions- och radiofond. Verket får ur fonden en ersättning för televisionsavgiftsförvaltningens kostnader samt för kostnaderna för övervakning av televisions- och radioverksamheten.

År 2002 var intäkterna av den avgiftsbelagda verksamheten 27,6 miljoner euro. Från föregående år ökade intäkterna med 1,5 miljoner euro, dvs. med 5,8 procent. De faktiska totalintäkterna från tillståndsavgifter för radiosändare och frekvensavgifter blev något större än vad som budgeterats.

Måttlig kostnadsökning trots nya uppgifter

År 2002 var kostnaderna för verksamheten sammanlagt 25,6 miljoner euro. Jämfört med föregående år ökade kostnaderna med cirka en miljon euro, dvs. med 4,1 procent. Personalkostnaderna ökade från föregående år med 1,2 miljoner euro, medan personalantalet ökade med femton. Personalkostnaderna var sammanlagt 11,4 miljoner euro och utgjorde således

44,4 procent av verksamhetens kostnader. Till köp av tjänster användes 8 miljoner euro, dvs. 31,3 procent av kostnaderna. Utgifterna för köp av tjänster minskade från föregående år med cirka 0,4 miljoner euro. I övriga utgifter, sammanlagt 2,9 miljoner euro, ingår bland annat 1,5 miljoner euro för medlemsavgifter i internationella organisationer och 1,1 miljoner för kostnader som orsakats av internationellt samarbete och andra resor.

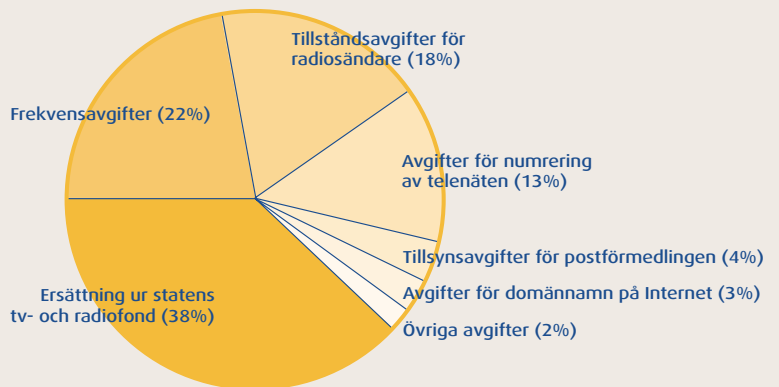
Med hjälp av posten "tillverkning för eget bruk" har man i balansräkningen aktiverat vissa kostnader som hör ihop med utveckling av radioförvaltningens produktions- och dokumentationssystem (Rahas-projektet), närmast den egna personalens löner. Utvecklandet av radioförvaltningens kontaktsystem är ett mångårigt projekt. Med det nya informationssystemet kommer man att sköta hela

radioförvaltningens dagliga operativa verksamhet med undantag av frekvensplaneringen.

Genom utvecklingsinvesteringarna säkerställer man en smidig service i framtiden

Kommunikationsverkets balansomslutning är 7,6 miljoner euro. Investeringarna i anläggningstillgångar var 2,8 miljoner euro år 2002. Av investeringarna finansierades 2 miljoner euro med normala intäkter från eget moment och 0,8 miljoner euro finansierades med anslag från utvecklingsmomentet som återställts på basis av tidigare års överskott. Investeringarna riktade sig i huvudsak till anskaffning av dataprogram och -utrustning. I euro räknat var de största projekten utvecklandet av radioförvaltningens produktions- och dokumentations-system som nämnts ovan, anskaffningen av utrustning och program i samband med påbörjandet av CERT-verksamheten samt utvecklandet av Internetdomänprogrammet och TV-avgiftssystemet.

Fördelningen av intäkter för den avgiftsbelagda verksamheten 2002
Totala intäkter för den avgiftsbelagda verksamheten 27 568 905 euro

Ekonomi

Intäcks- och kostnadsräkning

	1.1.-31.12.2002		1.1.-31.12.2001	
	euro		euro	
Intäkter av verksamheten				
Intäkter av avg.bel. verks.	27 568 905		26 058 915	
Övriga intäkter av verks.	48 285	27 617 190	3 838	26 062 753
Kostnader för verksamheten				
Material, förnödenheter och varor:				
Inköp under räkenskapsper.	399 850		446 432	
Personalkostnader	11 357 245		10 175 176	
Hyror	1 715 709		1 584 360	
Köp av tjänster	8 024 665		8 400 393	
Övriga kostnader	2 876 124		2 687 855	
Tillverkning för eget bruk (-)	-183 569		0	
Avskrivningar	1 407 659	25 597 683	1 303 753	24 597 969
Återstod I		2 019 507		1 464 784
Finansiella intäkter och kostnader				
Finansiella intäkter	40 563		18 394	
Finansiella kostnader	0	40 563	-35	18 359
Extraordinära intäkter och kostnader				
Extraordinära intäkter	998		809	
Extraordinära kostnader	0	998	0	809
Intäktsåterstod		2 061 068		1 483 952

Ekonomi

Balansräkning

	31.12.2002		31.12.2001	
	euro		euro	
AKTIVA				
Anläggningstillgångar och övriga långfristiga placeringar				
Immateriella tillgångar				
Immateriella rättigheter	653 006		456 780	
Övr. utgifter med lång verk.tid	795 429		970 057	
Förskottsbetaln. och pågående ansk.	<u>1 956 322</u>	3 404 757	<u>499 552</u>	1 926 389
Materiella tillgångar				
Maskiner och anordningar	1 456 931		1 289 404	
Inventarier	<u>472 524</u>	1 929 455	<u>531 476</u>	1 820 880
Värdepapper ingående i anläggningstillgångarna och övriga långfristiga placeringar				
Värdepapper ingående i anläggningstillgångarna		2 624		2 624
Omsättnings- och finansieringstillgångar				
Kortfristiga fordringar				
Försäljningsfordringar	2 171 466		2 559 885	
Resultatregleringar	49 555		37 481	
Övriga kortfristiga fordringar	0		0	
Förskottsbetalningar	<u>0</u>	2 221 021	<u>189</u>	2 597 555
Kassa, banktillgodohavanden och andra finansieringsmedel				
Kassakonton	3 040		4 269	
Räkenskapsverkets inkomstkonton	42		0	
Räkenskapsverkets utkomstkonton	<u>1858</u>	4 940	<u>0</u>	4 269
Aktiva sammanlagt		7 562 797		6 351 717
PASSIVA				
Eget kapital				
Statens kapital				
Statens kapital 1.1.1998	-4 536 724		-4 536 724	
Förändr. i kap. fr. tid. räk.per.	-751 010		-751 010	
Kapitalöverföringar	1 269 347		0	
Räk.per. kostnadsåterstod	<u>-575 638</u>	-4 594 025	<u>0</u>	-5 287 734
Främmande kapital				
Kortfristigt				
Samlingskonton för statliga fonder utanför budgeten	6 718 475		6 234 558	
Erhållna förskott	55		98	
Leverantörsskulder	3 179 325		1 183 945	
Avräkningar mellan räk.verken	289 058		370 555	
Poster som skall redovisas vidare	249 385		292 546	
Resultatregleringar	1 710 311		3 551 815	
Övriga kortfristiga skulder	<u>10 213</u>	12 156 822	<u>5 934</u>	11 639 451
Passiva sammanlagt		7 562 797		6 351 717

● FICORA

plays a leading role in the future of communications

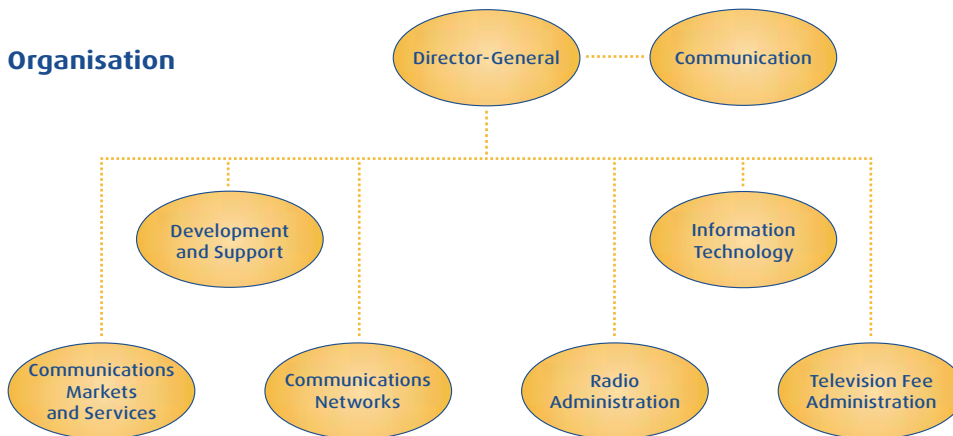
The corporate mission of FICORA is to promote the development of the information society in Finland. FICORA is an expert authority, whose operations focus on ensuring that the communications markets are functional and effective. The Office has the power to promote the technical functionality and safety of communications networks in this way. The objective is to make sure that there is competition in the communications market and to guarantee that all users have access to trouble-free and safe communications connections. FICORA's operations aim to build and sustain the Finnish information society.

The economic regulation of the communications market is designed to ensure that competition in the market is effective and that companies comply with the statutory obligations regarding pricing and operations. Consumers and clients alike benefit from active and effective competition.

FICORA issues technical regulations and coordinates the standardisation of telecommunications at the national level. It also supervises the technical functionality and safety of communications networks, oversees the numbering of telecommunications networks, and allocates number blocks and codes to operators.

FICORA controls the use of radio frequencies in Finland and ensures that Finland's national interests are taken into consideration in international decision-making regarding the use of frequencies. The aim is to ensure that a sufficient amount of radio frequencies are equally available to all who need them and that they are as free of interference as possible.

Organisation

FICORA's responsibilities extend to protection of privacy and information security in electronic communications. The aim of the responsibilities concerning information security in electronic communications is to promote safety and reliability in electronic communications. FICORA is also involved in CERT operations, which include tasks such as the detection and resolving and notification of information security breaches.

FICORA grants domain names under the national .fi root. It is also responsible for the technical registration of domain names and maintains and administers the .fi root servers.

FICORA makes sure that television and radio programmes fulfil the European character, advertising and sponsorship requirements. FICORA also controls postal operations and co-ordinates postal standardisation in Finland. Another example of FICORA's responsibilities is collection of television fees.

FICORA covers the costs of its operations with the fees it collects. Most of the revenue comes from radio transmitter fees, spectrum fees, telecommunications network numbering fees, postal operations supervision fees and Internet domain name fees. The fees for television or radio operations are passed on to the State Television and Radio Fund, which in turn compensates FICORA for the costs incurred in collecting the fees.

● Message from the Director-General

Facing the challenges of the sector

The year 2002 witnessed economic recession in the communications sector, as the demand for products and services did not grow at the same pace as in recent peak years. In addition, changes in corporate structure took place throughout the sector, resulting in the withdrawal of certain companies from the market as well as the merger of others, e.g. TeliaSonera. Finnish actors of the sector have looked for international partners in a bid to improve their competitive positions. At FICORA, sectoral change will place new demands on operations efficiency and the introduction of new operations models.

Improving FICORA's operations

FICORA's operations underwent many reforms in 2002. At the beginning of the year changes were made to the Office's internal organi-

sation. The purpose of this was to improve the use of resources and better prepare for supervising the converging communications markets. Earlier, FICORA had used a separation based on communications technologies and applied this to its profit centre groupings. The objective is to further develop project-based work irrespective of profit centre limits, and to identify FICORA's key processes. At the same time, special attention was given to staff training to ensure that FICORA personnel maintains its many-sided professional capability, thus enabling staff to manage increasingly complex tasks. Furthermore, the advisory board organisation, which assists in the leadership and operations development of FICORA, has been transformed. This was realised by changing the telecommunications advisory board into a broader body orientated towards communications administration.

The Ministry of Transport and Communications launched an evaluation of FICORA, in which stakeholders and FICORA personnel have assessed, among other things, the effectiveness of operations, the quality of services and internal efficiency. FICORA's authority and lines of action will be determined in relation to those of other communications administrations in the EU. The evaluation also aimed to bring clarity and expediency to the division of authority between the Ministry and FICORA, and to results management in both administrations. Suggestions for improvement that will be critical to FICORA's operations development came as the outcome.

FICORA's responsibilities are changing

A framework for regulating converging communications technologies and markets was established through the

reform of the Communications Market Act, passed last year, in which telecommunications network regulation was extended to cover digital radio and television networks. Legislation closely connected to the Act also underwent comprehensive reform. The reform will enforce the European Union Communications Directives nationally while taking into consideration that the effective Constitution makes demands on the accuracy of legislation. The Act coming into force next year, will encompass all electronic communications networks irrespective of their method of technical implementation. FICORA takes on new tasks, such as defining whether companies have Significant Market Power (SMP) in the relevant markets, which is carried out through communications market analysis. And, to open competition, FICORA determines obligations to these kinds of companies. In future, FICORA will supervise the operations of the Finnish Broadcasting Company on the basis of the account the company has given of its public services.

Information security is coming into key focus in FICORA's operations. FICORA's CERT-group, whose task is to observe, prevent and detect information security breaches that occur via telecommunications networks, began operations at the beginning of the year.

The amendments to the Act on the Protection of Privacy and Data Security in Telecommunications were intended to legislate on telecommunications companies' obligation to report the specific risks that are related to the security of telecommunications services, and their obligation to notify FICORA about major information security breaches and threats. FICORA's CERT-group and information security unit work in close cooperation with other similar organisations and companies both nationally and internationally.

FICORA has had an important role in the work of the Advisory Committee for Information Security, set up by

the Government. The advisory committee's task is to monitor the state of information security in Finland, prepare a review, and to formulate an information security strategy, which will be put forward for ratification by the Government.

FICORA's responsibilities concerning postal operations also increased over the year with the entry into force of the new Act on Postal Services. This transferred the Jyväskylä-based Undelivered Postal Items Unit from Finland Post Corporation to FICORA. Furthermore, FICORA's duties now clearly and comprehensively include Finnish Internet domain name management. The granting of domain names is regulated by the Act on Domain Names, which, as it comes into force in 2003, will considerably clarify and simplify the granting of domain names. Meanwhile, 2002 saw the television fee administration reach the respectable age of 75. The administration remains at the vanguard and is a forerunner in introducing online customer invoicing and electronic customer-oriented day-to-day services.

International cooperation

International cooperation among European regulators and within sector organisations has been intense. FICORA took over the IRG chairmanship during the second half of 2002 July 1 – December 31. Two significant meetings were held in Helsinki in the autumn, attended by 19 European communications administrations, 10 future EU Member States, and Bulgaria and Rumania, who are both candidates for EU membership. During the year, efforts were made to intensify cooperation aimed at harmonising the regulation of communications markets and at boosting competition in all EEA countries. Moreover, harmonious guidelines have been established for implementing new Communications Directives.

The International Telecommunications Union's highest decision-making

body, the Plenipotentiary Conference, took place in Marrakech, Morocco, over four weeks in the autumn. There the ITU's general operative policy was laid out, its financing agreed upon and new officials elected to the Union's highest-ranking posts. FICORA representatives are particularly active in ITU organs and working groups that examine radio frequency planning and telecommunications standardisation. They are also participating in the preparations for the planned World Summit on the Information Society (WSIS).

Building the information society

We at FICORA know there are still many challenges ahead. For example, we need to develop our operations even further and ensure that all our services continue to satisfy our customers and interest groups. However, we can, in my opinion, state with certainty that FICORA has claimed its place as one of the key public sector architects of Finland's information society. Among our greatest strengths

are competent, well-educate personnel and an operations policy that focuses on cooperation, both of which we intend to maintain in the best way possible.

Rauni Hagman
Director-General

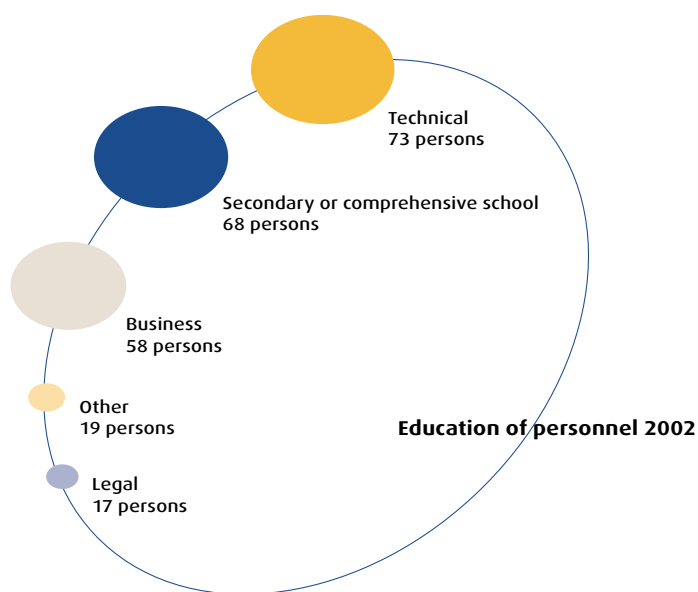
A rise in the number of staff members and in the level of competence reflects the new responsibilities given to FICORA. The Office ensures that the number of staff members and their qualifications meet the needs of FICORA and the sector.

In 2002, FICORA had 235 permanent, full-time employees, of whom 108 had established civil service posts and 127 had employment contracts. During the year, the number of staff increased by 15. The increase reflects, among other things, the new tasks appointed to FICORA. Six new members of staff started working for FICORA at the Jyväskylä-based Undelivered Postal Items Unit when the right to open undelivered postal items was transferred from Finland Post Corporation to FICORA. The new tasks regarding information security issues and economic regulation of communications markets also increased the number of personnel. There were 21 fixed-term employees in addition to permanent staff. FICORA also employed about 60 part-time television fee inspectors and radio communications proficiency test examiners during the year.

FICORA has its own salary system, which affects the entire personnel. The salary system is based on how demanding the work is and personal performance assessments. FICORA's values (expertise, continuous development and service policy) provide a good starting point for the evaluation of personal performance, which takes place in yearly career development discussions. In these discussions, each employee is assigned an annual target and development plan, based on the goals and functions of FICORA, the profit centre and the unit, group and employee. In addition to its salary system, a results-based payment system was introduced and will be adapted in 2003.

FICORA's personnel in 2002 consisted of 143 female and 92 male employees. The average age of the permanent, full-time personnel was 44 years. Within the next five years, 8% of FICORA staff

will retire and in the next ten years it will be 26%. The average length of employment at FICORA is almost nine years.

Staff training

The level of education at FICORA continued to rise. In all, 28% of the permanent personnel had a higher university degree and 18% had a lower university degree while 34% held a vocational degree and 20% had completed either comprehensive or upper secondary school education. Approximately 10% of FICORA staff are continuing their education while working. Their studies include apprenticeship contracts, vocational degrees or higher university degrees. Independent learning and studying is supported. For example, the National Mature Student’s Week was celebrated in November. During the week, training on orientation and studying skills was available.

The key focus of staff training and development was on managerial training and the improvement of computer knowledge in particular. Managerial training that lasted over a year was attended by managers, their substitutes and potential new managers, comprising a group of 45 people. The training consisted of strategic management,

management systems and methods, human resource management and self-development for managers. Exams were introduced in July 2002 to improve the staff computer skills.

The personnel has also had the opportunity to participate in courses arranged outside FICORA and in-house training arranged by FICORA, comprising computer skills, legal training, language training and various work-related training days and events. The profit centres also arranged several briefings on topical issues.

Work ability and well-being

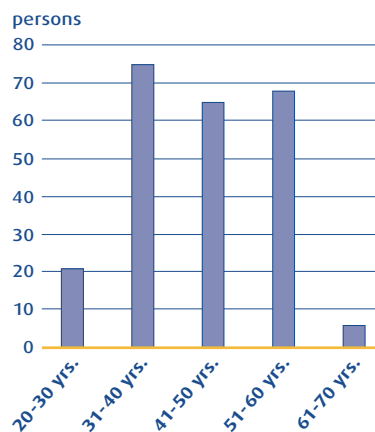
Medivire Oy Ruoholahti, with whom the Office started cooperation with at the beginning of the year, were responsible for helping FICORA personnel to maintain their health and capacity to work. On average, the health and working capacity of FICORA personnel is good and no major changes have been found in comparison with previous years.

During the year, the personnel’s working capacity was being improved by weekly shoulder exercise, guided gym activities and the annual one-week rehabilitation course, for example. Well-being at work is taken into consideration in the facilities, office furniture and various ergonomic accessories provided.

Ergonomic worksite evaluations are conducted for all new employees and whenever they are deemed necessary.

FICORA’s fitness and culture activities were well attended. The fitness club made it possible for the employees to participate in weekly yoga sessions, for example, and to familiarise themselves with different kinds of sports. The culture club arranged visits to the theatre, opera and cinema.

Age breakdown of personnel 2002

Operational environment

Assessment of FICORA's operations

In the operations assessment carried out during 2002, FICORA was recognised for its high-quality operations and extensive knowledge. The purpose of this report, commissioned by the Ministry of Transport and Communications, was to establish an external evaluation. The evaluation was targeted at the strengths and developmental needs of FICORA's operations. The assessment method was based on a multi-assessment approach, in which diverse viewpoints complement one another.

An expert authority of a high level

The stakeholder consultation outlined FICORA's strengths as follows: technical knowledge and expertise, objectivity and justice, and the Office's status in communications. International functions, stakeholder

contacts and external communication were considered to be of high quality. According to the enquiry, FICORA has a favourable image and its corporate mission – to promote the information society – is a favourable objective at Office level. On the basis of the stakeholder consultation, a number of recommendations were made in the following key areas: customer service, economic competence and readiness to prepare market analyses. According to the assessors, the significance of these operational sectors will be emphasised in the future operations of FICORA.

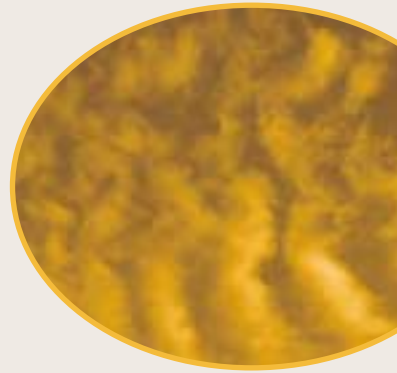
The international group that took part in the evaluation suggested that FICORA should continue its active involvement within the framework of the European cooperation organs IRG (Independent Regulators' Group) and ERG (European Regulators' Group). The group also stressed how important it is for FICORA's international operations that the EU strategy is continuously updated. The group recommended that when FICORA recruits people, the importance of broad knowledge should be emphasised because the converging communications technologies are breaking

conventional boundaries. There is also a need to reassess how the concept of process organisation can be developed. The number of staff responsible for making economic analyses of operators should be increased in order to promote more proactive operations.

The evaluation of FICORA was preceded by self-evaluation, involving a total of 75 employees. Some of the strengths discussed in the stakeholder consultation also came up in the self-evaluation; for example, a high level of competence, emphasis on international operations and the clear development strategy of the leadership. In addition, the personnel recognised that FICORA's strengths included high job satisfaction, low turnover of employees, and good premises and equipment.

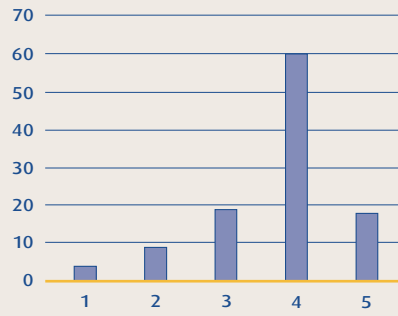
The self-evaluation report suggested that improvements should be made in some areas and a number of recommendations were listed. FICORA will carefully consider whether there is a need or the potential to implement these recommendations. Many of the areas for improvement are related to the fact that operations are fragmented. The future objective is to find more links within FICORA's operations, and to strengthen cross-organisational cooperation.

Net Effect Oy, a research company specialising in policy and administration related consultancy, conducted the report. The committee steering group comprised Deputy Director-General Liisa Ero from the Ministry of Transport and Communications, Managing Director Reijo Svento from FiCom ry and Director-General Rauni Hagman from the Finnish Communications Regulatory Authority.

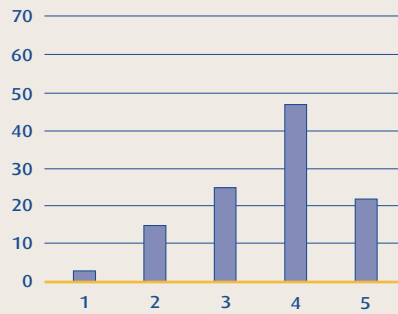

FICORA's familiarity with sectoral development is good

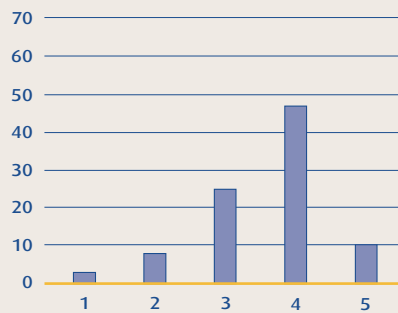
Answers

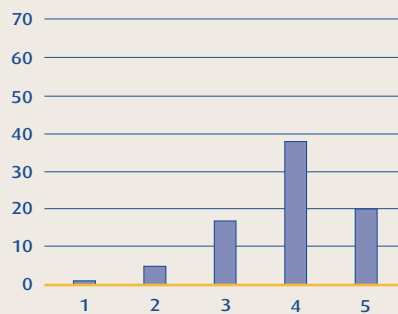
FICORA's stakeholder relations management is good

FICORA's leadership is competent and has good potential for strategic planning

FICORA is a good representative of Finland in international arenas

1 = Disagrees completely
5 = Agrees completely

Operational environment

Changes in communications legislation

Legislation concerning the communications sector was amended last year. The changes were designed to increase communications services, as well as competition between various types of communications and electronic businesses. At the same time, FICORA's responsibilities were extended.

The first phase of the Communications Market Act aims to harmonise legislation

The first phase of the communications legislation amendment entered into force at the beginning of July 2002. The key purpose of this amendment was to harmonise the legislation on communications networks. The change means that regulation of television and radio networks is now completely covered by the Communications Market Act, formerly known as the Telecommunications Market Act.

With the enforcement of the new Communications

Market Act, the concept of telecommunications networks service also includes such services, in which the telecommunications network is used to broadcast or provide television and radio programmes. Thus, according to the new Communications Market Act, any company owning a terrestrial digital television and radio network or a cable television network, or otherwise administering such a network, is considered a network operator. Consequently, several new obligations are imposed upon the operations of these companies. A key obligation is to relinquish capacity; this is implemented by leasing out part of a terrestrial television or radio network or by leasing out an available channel in the case of a non-terrestrial network. Cost-oriented pricing must be applied to fees collected by a network op-

erator with Significant Market Power for relinquishment between network operators. The definition of a telecommunications service was extended to include broadcasting or providing television and radio programmes through television and radio networks.

The first phase in the communications legislation amendment brought several new companies, which had previously been outside the conventional telecommunications markets, into FICORA's economic regulatory framework. The most important one was Digita Oy, which controls the terrestrial network. In the case of the operators' mutual fees, FICORA has also directed its regulatory efforts towards new companies affected by regulation since the new legislation was passed. Extending economic obligations to the relations between companies engaged in radio and television operations also increases the need for technical regulation.

The Communications Market Act broadens FICORA's responsibilities

The new EU Electronic Communication Directives will be implemented in the national legislation no later than July 25, 2003. In Finland, the introduction of this new legislative framework will be carried out through the second phase of the communications legislation amendment. The requirements of the new constitution will be taken into consideration in addition to the Directives.

The new Communications Market Act will give FICORA significant new responsibilities. The majority of these are based on the above-mentioned Directives. The main purpose of the Directives is to establish an independent administrative authority in each EU country, which is responsible for the regulation of communications. FICORA is responsible for this in Finland.

Defining and analysing communications markets is the most substantial new responsibility of FICORA. If competition in certain markets is

not strong enough, FICORA declares one or more telecommunications operators a Significant Market Power, and imposes obligations that should eliminate the perceived impediments to competition. According to the new legislation, it is especially important to cooperate with the Finnish Competition Authority because market definitions and analyses are made according to the principles of competition legislation when preparing decisions on Significant Market Power.

When it comes to market definitions and analyses in particular, the European Commission and the EEA regulatory authorities are FICORA's key partners in cooperation next to Finnish stakeholders. This confirms that Finnish communications companies are able to operate within the harmonised regulatory framework in Europe.

Some of the technical regulations in the new legislation will give FICORA regulatory and supervisory responsibilities pertaining to preparedness in the event of emergency. This change, as well as the development of convergence in different communications technologies has been taken into consideration in the renewal of FICORA's technical regulations that commenced in autumn 2002.

Increasing confidentiality in electronic communications

The purpose of data security in electronic communications is to nationally implement the EU Electronic Communications Privacy Directive and to partially implement the Directive concerning the distance marketing of consumer financial services. The new legislation replaces the earlier Act on the Protection of Privacy and Data Security in Telecommunications. The Act is expected to enter into force in late 2003.

The purpose of the legislation is to improve the protection of privacy and data security in electronic communications. Furthermore, the government proposal aims to clarify the obligations for information security imposed on network operators and the operators of electronic communications. The scope of

application of the Act will expand considerably to involve not only network operators but also operators of electronic communications with additional value, and operators who benefit from the users' telecommunications identification information in their own operations. The government proposal would also expand on the rights and obligations related to the information processing that is used for location services. The preconditions for the application of electronic communications in direct marketing and the use of Internet cookies would also be clarified.

Promotion of electronic communications

The Act on the Provision of Information Society Services entered into force on July 1. The key issues addressed by the Act relate to the provision of information society services, i.e. matters concerning electronic trade. Examples of these are freedom to provide services, the service providers' duty of disclosure, legal requirements for contracts which can be fulfilled by electronic means, and discharging Internet Service Providers from liability. The purpose of the law is to promote electronic trade within the European Economic Area by ensuring the unrestricted provision of information society services.

FICORA supervises compliance with the duty of disclosure using the legal requirements. The main focus for FICORA is to oversee the operations of communications service providers while the Consumer Ombudsman supervises the corresponding legislation as far as consumer business is concerned. FICORA and the Consumer Ombudsman are both responsible for supplying information to citizens and providers of information society services.

Improvement in the availability of domain names and the application process

The new Act on domain names will facilitate the process of granting domain

names considerably. The legislation aims at expanding the possibilities for communities to benefit from Finnish domain names under the .fi root. The law will enter into force on September 1, 2003.

According to the law, the applicant is basically free to choose the domain name. It is, however, forbidden to register personal names and, for example, domain names that violate somebody else's trademark rights. Domain names can neither be registered nor stored for redistribution purposes. The one who has registered the domain name is responsible for its lawfulness. The information needed to ensure this is readily available at the public register kept by the authorities. FICORA can terminate or annul unlawfully registered domain names.

In future, domain name registration and payments will be handled via the Internet. FICORA will introduce a service automation system in the near future, which will speed up and rationalise the granting of domain names. The primary aim of the law is to improve the availability of Finnish domain names and to speed up the application process.

The new Radio Act clarifies the rights of customers to use frequencies

The adoption of the new Radio Act which entered into force at the beginning of the year was smooth. Both customers and the administration benefit from the clarity of the new Act. The Radio Act specifies the circumstances in which the customer has the right to use radio frequencies. The law lays down provisions for the allocation of radio frequencies for different uses. The new Act enabled the administration to function expediently when settling disturbances in radiocommunications. The introduction of new radio devices to the market progressed without noteworthy problems. However, FICORA received enquiries concerning the interpretation of confidentiality in radiocommunications. FICORA's new regulations, given by virtue of the Radio Act, entered into force at the same time as the law.

Cooperation

International cooperation

Cooperation in international arenas plays a critical role in FICORA's operations. FICORA actively participates in the operations of international authorities and organisations. The objective is to contribute to the international development and decision-making in the sector, in the interest of Finland. In particular, cooperation between European regulatory authorities has become more intense since the Directives concerning electronic communications markets entered into force.

Significant decisions made during Finland's chairmanship of the IRG

The Independent Regulators Group (IRG) is one of FICORA's most important international partners in complying with the EU legislation on electronic communications. Harmonised regulatory practises in Europe are among the IRG's primary goals. The best outcome of this cooperation are the Principles of Implementation and Best Practice (PIBs), to which the national communications authorities commit themselves, and comply as best as possible with. The practical preparation will be carried out in expert working groups, in which FICORA has actively participated.

FICORA held the chairmanship of the IRG from July 1 to December 31, 2002 and Director-General Rauni Hagman was the chairman. The French

communications authority held the chairmanship for the first half of the year.

Over the past year, issues related to the implementation of EU communications Directives in particular were highlighted in the regulatory cooperation. Moreover, the IRG paid special attention to mobile phone markets and intensified the follow-up development of third-generation (3G) mobile markets. Special attention was particularly paid to the planned changes in the concession conditions of network coverage, the launch of operations, the concessionary period and fees. In addition, the IRG prepares reports on fixed networks markets and in particular, on the development of broadband markets. Three expert seminars were arranged last year for the communications authorities of the EU applicant countries.

During its chairmanship, FICORA hosted two general assemblies, which were held in Helsinki in September and in November. One of the major decisions made during the chairmanship was to accept the application of the ten countries joining the European Union in May, 2004, for IRG membership from the beginning of 2003. The general assemblies also focused on attitudes towards the new cooperation organ, i.e. the European Regulators' Group for Electronic Communications Networks and Services (ERG), which was founded by the European Commission in July.

During FICORA's chairmanship, the IRG adopted a common position on, for example, the Principles of Implementation and Best Practice (PIBs) on the accounting separation of operators. The IRG also adopted a common position on the collaboration of national regulatory authorities and national competition authorities in complying with the EU's new electronic communications Directives concerning market analyses. The IRG believes that market analyses ought to be made cooperatively so that national regulatory authorities can remain responsible for the decision-making.

The IRG is committed to supporting the launch of the ERG and establishing a functional channel for cooperation. The ERG is made up of the regulatory authorities in the EU countries and the Commission. The ERG will act as an advisory organ between national regulatory authorities and the Commission in such a way that it contributes to the application of the regulatory framework of electronic communications. The IRG will continue its operations alongside the ERG until the IRG and the ERG can possibly be merged into one group.

Director-General Rauni Hagman will carry on as the vice chairman of the IRG in 2003, and the Dutch regulator OPTA will assume the role of chairmanship.

ITU's Plenipotentiary Conference in Marrakech

The top policy-making body of the International Telecommunication Union (ITU), the Plenipotentiary Conference, was held in Marrakech, Morocco for four weeks in the autumn of 2002. The role of the conference was to define the general operational plan and human resources policy of the ITU, to make strategic decisions, to define the budget, to approve the financial accounts, and to elect member states for the ITU Council

and the highest-ranking officials for the Union.

The issues raised at the conference were drafted at European, Scandinavian and national levels. Finland was represented by delegates from FICORA, the Ministry for Foreign Affairs of Finland, Elisa Communications Oyj and Sonera Oyj. The Director-General of FICORA, Mrs Rauni Hagman, headed the delegation. In total, 1500 delegates from all over the world participated in the conference.

The most challenging issues at the conference were the ITU's economic plan and the need to reach an agreement on the financing of its activities. Finland's overriding aim was to achieve a balanced budget, but raising contribution fees was, however, inevitable in achieving this. The single most important reason for the increase was the increase in the use of the ITU's working languages. Equal status was given to all six official languages, i.e. English, French, Spanish, Russian, Arabic and Chinese. As a result, several member states, Finland included, decided to decrease their share of the funding. Thus, Finland's membership fee will not be raised in the years to come.

One of the most controversial topics was the decision to convene

the World Conference on International Telecommunications (WCIT), which regulates telecommunications. Finland believes that there are less expensive ways to discuss legislation on telecommunications.

At the conference, it was decided that the ITU would launch pilot projects, for the purpose of creating telecommunications concentrations in developing countries to serve these countries' educational, health and small business needs. Also, the projects would shed light on how telecommunications could operate commercially in the rural conditions of developing countries.

A plan was formulated outlining the ITU's involvement in the forthcoming United Nations summit on the information society. The conference also made a decision on the ITU's incoming funding and alternatives for extra finance were considered. In addition, the World Radio-communication Conference was granted the right to handle frequencies above 3000 GHz, when necessary.

One of Finland's goals was to have the resolution on the Tampere Convention approved in the Final Act. The Tampere Convention is a procedure that promotes telecommunications in disaster areas. The conference approved the resolution and Finland achieved its goal.

IRG Independent Regulators' Group

ERG European Regulators' Group for Electronic Communications Networks and Services

ITU International Telecommunication Union

The World Radiocommunication Conference approaches – preparations almost complete

The ITU convenes the World Radiocommunication Conference every three or four years. The previous conference was held in Istanbul in 2000 and the next one, WRC-03, will be held in Geneva, Switzerland, on June 9–July 4, 2003. The radiocommunication conference is responsible for revising and updating the Radio Regulations, an international agreement on the use of frequencies.

A working group, chaired by Mrs Margit Huhtala of FICORA, has been established to prepare for the WRC-03 at the national level. The group aims to chart Finland's attitude towards issues to be discussed at the WRC-03. The group also seeks to ensure that Finland's national objectives are appropriately recognised in the international preparatory process. Furthermore, the group must prepare Finland's national scheme for the radiocommunication conference and bring forward a proposal to promote Finland's entry into inter-European conference presentations. This preparatory process is in progress in dozens of working groups in Europe and worldwide.

The agenda of the radiocommunication conference comprises over 40 issues concerning the use or usability of frequencies. Nationally, among the most important issues are, for example, allocating frequencies for radio local area networks (RLAN) and ensuring that all operational preconditions for the new satellite radio navigation system (Galileo) are fulfilled. Future frequency needs are also being weighed up with an eye to the further development of IMT-2000 systems (UMTS) and subsequent mobile networks. Another issue under consideration was the allocation of frequencies to new radio systems used by authorities in order to safeguard public security and in disaster rescue operations. In addition, the group seeks to ensure that operational preconditions for radio

links and mobile networks are fulfilled in case there is an increase in the use of satellite and space services at the same frequencies.

Finland and the rest of Europe are almost unanimous in their support for primary mobile allocation for RLANS in the 5 GHz band. This would achieve wireless local area network benefits such as mobility, portability and flexibility, not to mention the free traffic of devices across borders. One of the problematic items of the agenda is the restrictions on RLANS. These are caused by systems, such as radars and mobile satellite services, which already use the same frequencies as RLANS. To be more precise, it is the implementation of the feeder link connections needed in order to protect the systems that imposes the restrictions on RLANS. New frequencies in the 5 GHz band are also being sought for space research, radars and remote sensing satellites.

As far as device costs and usability are concerned, the worldwide harmonisation of frequencies is by far the best solution for RLAN device users. If the goals are not achieved at the radiocommunication conference, then the remaining alternative is regional frequency solutions.

After the WRC-03, there will be another conference for the European and African countries, namely the RRC 04/05 (Regional Radio Conference). The conference aims to revise the frequency allocation plan that today is mainly reserved for analogue television. The revision will be better suited to the features of digital television networks. The new plan will replace the 1961 frequency allocation plan for analogue television broadcasting.

FICORA has assumed an active role in the international preparatory process of the conference. It has also set up a national working group to prepare for the conference.

FICORA contributes to the standardisation of telecommunications

Members of the Telecommunication Standardization Sector, ITU-T and the European Telecommunications Standards Institute ETSI, seek to influence the content of national and international standards, and work towards their approval within the framework of the International Telecommunication Union (ITU). In Finland, FICORA is responsible for circulating a proposal for comment and approval. It is possible to influence the standardisation of telecommunications by commenting on the draft standards. Alternative possibilities include participating either in the activities of national standardisation groups or directly in the activities of the technical groups of the ITU-T or ETSI.

The work of the ITU-T was dominated by the preparations for the ITU's Plenipotentiary Conference held in the autumn. The ITU telecommunications standardisation sector prioritised such critical issues as the demand for more independence for sectors, international regulations that control telecommunications, the plan of action and the economic plan. The standardisation sector was empowered to introduce new working methods and it was encouraged to strengthen its position in international cooperation.

In the ITU-T, the key focus of standardisation was on packet-based networks, multimedia, optical transport networks, transit traffic issues and convergence. Similarly, international arrangements for emergency traffic and security considerations regarding telecommunication networks were discussed.

WRC World Radio Conference

ETSI European Telecommunications Standards Institute

IETF Internet Engineering Task Force

CEPT European Conference of Postal and Telecommunications Administration

ETSI is a key European cooperation organisation. FICORA participates in the work and decision-making of this body. FICORA's mission is not only to influence standards but also to acquire technical information to support administrative decision-making. Over the previous year, standardisation centred on the development of third generation mobile networks. In addition to this, there were other strategic topics such as cable television networks that utilise IP technology, standardisation of the Next Generation Networks (NGN) and security throughout networks.

A clear decline in the number of ETSI members and a shortfall in membership fee revenues in the 2003 budget were caused by the widespread economic slowdown in telecommunications. A total of 21 member organisations from Finland belong to ETSI.

ETSI and ITU-T have assumed multi-faceted roles in the sub-sectors of telecommunications. They have both increased their cooperation with several forums responsible for the standardisation of a specific technology. At the moment, the most significant telecommunications forum is the Internet Engineering Task Force (IETF), which prepares Internet standards.

New Internet Protocol

At the beginning of the year, the European Commission adopted a communication on the new Internet protocol within the framework of the eEurope Action Plan. It scrutinised the shortcomings of the current Internet Protocol IPv4 and stressed that the new Internet Protocol IPv6 enables additional features. The Commission issued a series of recommendations calling for further action to be taken by Member States and key actors in telecommunications to promote the adoption of IPv6. A new standardisation group was founded in Finland with a mission to promote the

new Internet Protocol IPv6. IETF develops global IPv6 standards.

With the Commission's support, the IPv6 Task Force coordinates the work promoting the new Internet Protocol IPv6 at European level, in which FICORA is also involved. The group produced a summary that will be updated regularly, and a strategy until 2005. In addition, its mission is to enforce the cooperation between international standardisation organisations and forums in these sectors.

The EU's Radio Spectrum Committee and Radio Spectrum Policy Group to assist the Commission

Led by the European Commission, the Radio Spectrum Committee has been set up using the decision of the European Parliament and the Council.

The Radio Spectrum Committee assists the Commission in defining and implementing the community's radio spectrum policy. The Committee handles commissions regarding the planning of the use of radio spectrums and forwards them to the CEPT, i.e. the European Conference of Postal and Telecommunications Administrations, and will provide opinions on the acceptability of CEPT plans in the EU countries.

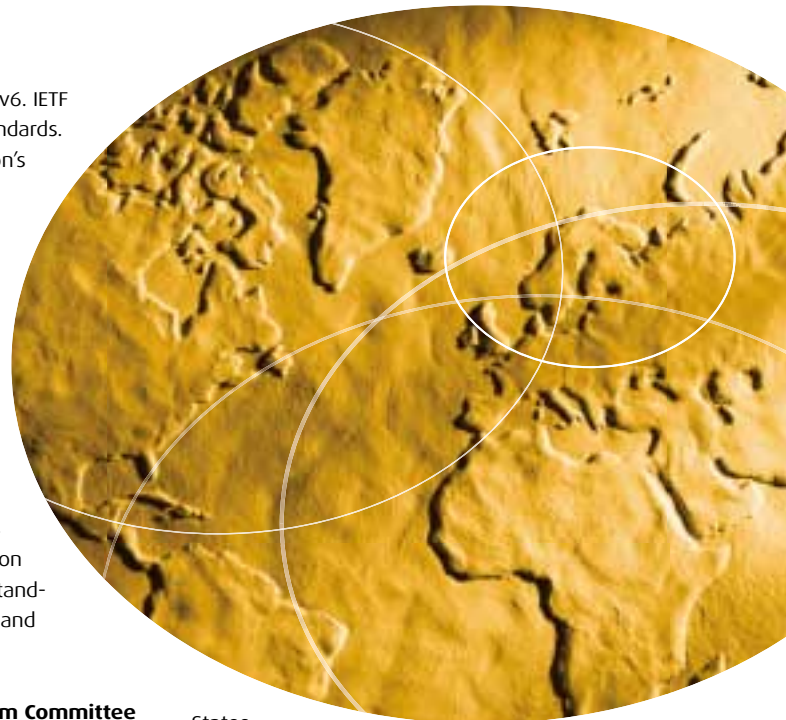
The Committee has focused on how work is organised and how priorities are defined. For example, issues concerning wireless local area networks (RLAN) and the harmonisation of the frequencies used by RLANS in Europe have been under discussion in the committee.

The European Commission set up the Radio Spectrum Policy Group, which meets at least twice a year. Representatives of the Commission and Member

States are members of the group. The European Parliament, CEPT, ETSI, EEA and the candidates for accession into the European Union, are permanent observers of the group.

The Radio Spectrum Policy Group observes the use of radio spectrums in EU countries and estimates future demands. The group also seeks to promote spectrum cooperation. Both authorities from the EU countries and spectrum users are given the opportunity to express their views in the group. The group's operations will be launched at the beginning of 2003.

FICORA participates in the work of both the Radio Spectrum Policy Group and the Radio Spectrum Committee. FICORA has established an EU spectrum issue-related working group within the framework of the radio administration advisory board. The group aims to learn what Finnish stakeholders think of the issues discussed in the Radio Spectrum Group and the Radio Spectrum Committee.

Cooperation

National cooperation

FICORA's most important national stakeholders are represented in the advisory boards and working groups under FICORA's leadership. The existence of the advisory boards will strengthen cooperation in the field and ensure that FICORA is sufficiently well-informed of the needs and opinions of the various interest groups.

FICORA now has the following advisory boards: the Communications Administration Advisory Board, the Radio Administration Advisory Board, the Telecommunications Standardisation Advisory Board, the Postal Affairs Advisory Board and the Television Fee Advisory Board. There are also dozens of permanent or temporary working groups with representatives from all the main interest groups, including operators, industry, users of communications services and equipment, and many authorities.

Advisory boards an important resource

The advisory boards seek to strengthen cooperation between the interest groups and provide an important specialist resource in the changing operational environment. The boards put forward proposals and initiatives, and act as information channels to ensure that FICORA is informed of the needs and opinions of its stakeholders.

In the autumn, the mandate of the former Telecommunications Advisory Board was expanded as the scope of the Communications Market Act was broadened with new provisions on communications networks covering television and radio network operators. Accordingly, the name was changed to the Communications Administration Advisory Board.

The Communications Administration Advisory Board formulates proposals and initiatives concerning the steering, supervision and development of communications networks and services

and of the communications markets. In 2002, some of the matters dealt with included the following: FICORA's operational and economic plan for 2004-2007, fees for 2003, evaluation of FICORA's activities and the IRG/ERG situation.

The Radio Administration Advisory Board provides assistance to FICORA in matters related to radio spectrum. Radiocommunications planning must be based on appropriate viewpoints concerning the future of this field. The aim is to have enough frequencies to meet future demand in the best possible way.

In 2002, the Radio Administration Advisory Board dealt with matters related to the EU Radio Spectrum Committee and Radio Spectrum Policy Group, along with issues including the economic value of radio frequencies, reorganisation of the Electronic Communications Committee, and radiocommunication competence examination procedures.

The Telecommunications Standardisation Advisory Board handles national and international issues related to telecommunications standardisation. In 2002, the board took care of public enquiries and voting for draft standards, the arrangement of standardisation meetings to be held in Finland, as well as preparing for the ETSI General Assemblies and the ITU Plenipotentiary Conference.

The function of the Television Fee Advisory Board is to ensure that the television fee system operates efficiently and in an appropriate manner. In 2002, matters concerning communications legislation, the digital TV situation, opera-

tions of the Television Fee Administration, and television fee campaigns were attended to.

The Postal Affairs Advisory Board is concerned with the development of postal services in Finland, and considers the overall interests of both senders and recipients of mail and the postal service as a whole.

Active working groups

Approximately 30 permanent or temporary working groups operated within the communications administration, and the results of their work are reported to the Communications Advisory Board.

New permanent working groups were created to deal with the technical requirements for public authorities' communications networks. The second phase of the Communications Market Act involves many amendments to FICORA's regulations, and temporary working groups were set up specifically for the relevant revisions. These pertain to customer premises telecommunications networks, power supply, metal wire subscriber lines, information security, and physical protection. Temporary working groups were also set up to examine numbering and mobile number portability.

The results of the telecommunications standardisation work are reported to the Telecommunications Standardisation Advisory Board. A new standardisation group, IPv6, was set up to promote the adoption of the IPv6 protocol in Finnish communications networks, and to monitor and contribute to related international standardisation. The group will also oversee the implementation of national measures as highlighted in the Communication from the Commission regarding Next Generation Internet – priorities for action in migrating to the new Internet protocol IPv6. The work focuses particularly on an examination of the methods intended for migration

of IPv4 and IPv6 protocols and the preparation of related guidelines for national implementation to ensure interoperability of communications networks, equipment and services.

Cooperation emphasised in frequency planning

FICORA's frequency usage plans are developed with attention to the radio equipment user's needs for expanded, more diverse, interference-free wireless

systems. The work requires constant evaluation of frequency needs and the adaptation of these needs to the current use, as well as close cooperation with the users, manufacturers and importers of radio equipment. The usage plan is updated with respect to European and international recommendations and decisions on the use and availability of frequencies.

A rearrangement of the use of frequency bands transferred from NMT 450

and Autonet networks as well as bands reserved for wireless local loop services could begin during the year. Several reasons made this possible: the current use was about to end, users were changing over to other radio networks, and the users' radio network development plans were not realised.

A new plan was formulated for the use of the Autonet band. Rearrangement of the other frequency bands continues in cooperation with all relevant parties.

Operations

Information security

FICORA has become a general administrative authority for issues concerning communications and information society services. FICORA acts as an expert information security coordinator, promoting the implementation of information society services and increasing user awareness of and confidence in information security issues. One of the aims is to increase information security in electronic communications networks.

CERT service begins

FICORA's responsibility for information security supervision was confirmed in the Act on the Protection of Privacy and Data Security in Telecommunications, which entered into force in September 2002. FICORA's duty is to collect information about information security threats and incidents, which operators are now obliged to report. A new national team, CERT-FI (Computer Emergency Response Team FICORA),

was set up to monitor the information security situation and to provide necessary information and alerts. Within a short period of time CERT-FI established its position as the detection and coordination point of information security in Finland.

In 2002, CERT-FI collected information security information from numerous national and international sources. Mailing lists proved extremely important in this effort. CERT-FI also monitored the relevant actors' web sites, other information services dealing with vulnerabilities and attacks, and the most important media. CERT-FI receives directly the information security notices issued by the most important software and hardware manufacturers. Direct contacts with national and international actors in the field, other CERT teams, and various authorities constitute other important sources of information.

Altogether, 138 information security incidents were reported to CERT-FI in 2002. Most of these were classified as data trespass or unauthorised use. Denial of Service and malicious software incidents were also reported. The most severe malicious

software incident affecting Finland was the activation of the Slapper worm in Linux-based Apache www servers. Generally, viruses and worms became extremely complicated in 2002.

CERT-FI published nearly 100 alerts of vulnerabilities detected in computer software. The alerts were distributed through FICORA's web sites and the mailing list service CERT-FI-ALERT, with nearly 800 subscribers, by the end of 2002.

Cooperation with associated stakeholders is crucial. With this in mind, a CERT working group was set up to monitor detection and prevention of information security incidents and to liaise as a technical cooperation body between the relevant players. The group consists of telecommunications operators, IT system service operators, information security companies, and authorities. A special authorities' group began operations in December. The CERT-FI team has functional relations with the police and defence forces.

On the international level, CERT-FI acts in close cooperation with other European CERT teams. CERT-FI was actively involved in the establishment of the European Government CERTs (EGC), and monitors the information security projects and policies of the European Union.

National information security report and strategy development

The Government's Advisory Board for information security issues, comprising members from all the leading organisations in the information security field, was assigned to draw up an information strategy for Finland. The chairman of the Advisory Board is Rauni Hagman, Director-General of FICORA. The Advisory Board drew up a report containing specific priorities which was to serve as a basis for the strategy.

The report, completed in summer 2002, dealt extensively with the significance of information security and security threats in Finnish society. It evaluated the most severe security threats to Finland, as well as the level of information security in the country as a whole and within the various groups using information network services.

The national information security strategy gives an overview of leading Finnish opinion in the field with respect to how information security should be promoted in Finland. At the international level, the strategy, as well as the report, are the first to deal with nationwide information security. The Government is responsible for the strategy, which is to be confirmed in spring 2003. The goal of the national strategy is to make Finland a secure society in which everyone can place their trust and where information can be safely managed and distributed to all parties. This aim is set to be achieved by 2010.

The strategy emphasises cooperation and other factors key to the successful implementation of information security, the most important of which is the need to increase information security know-how among experts and citizens. In December, the Advisory Board submitted its proposal for a national information security strategy to Kimmo Sasi, the Minister of Transport and Communications.

Information security and data protection in electronic communications

FICORA is responsible for duties related to communications security, known also as COMSEC work. A special COMSEC working group was set up in 2001 as a cooperation body in communications security matters for all actors in the field. COMSEC's mandate is to monitor and promote the development

of communications security, which includes information security and data protection in telecommunications networks and network communication. It also monitors national and international developments in information security.

In January 2002, the European Council issued a Resolution on a Common Approach and Specific Actions in the Area of Network and Information Security. Member States were asked to upgrade their ability to detect and prevent network and information systems disruption and attack. The resolution also suggested steps towards effective and interoperable security solutions; for instance, in electronic signatures.

As regards operators' obligations for information security and the protection of privacy, FICORA visited several operators and conducted inspections. Protection of privacy and the processing of identification information in telecommunications had been connected with the Sonera scandal at the end of the year. Due to the volume of severe claims made in response of Sonera's violations, FICORA carried out an exhaustive investigation of data protection in the processing of identification information. As a result, Sonera was obliged to correct certain defects in its operations. The police are still investigating the case, as telecommunications secrecy violations may have occurred. To find out how Finnish operators deal with such matters, FICORA asked 140 operators to report on the processing of identification information as well as their compliance with the 'Data Protection Act' and FICORA's regulations. It also became necessary to state the operators' obligations more clearly in law. In this effort, some issues of FICORA's regulations could be included in the proposal for a new act on data protection in electronic communications.

Certification services and electronic signatures promoting the information society

The Act on Electronic Signatures enters into force in February 2003. This will guarantee certain types of electronic signatures the status of a handwritten signature. FICORA will supervise the certification authorities providing qualified certificates for electronic signatures.

Electronic services, electronic commerce and business, electronic signatures and related certification services are areas of cooperation where FICORA can promote the development of data protection, information security and the information society as a whole. Cooperation with European standardisation organisations and regulators in steering and supervising electronic commerce and certification service operation is essential.

FICORA prepared for the new duties by setting up a working group for certification services. The group completed a report on certification service issues and two drafts of regulations and recommendations. Compared with the Act, the regulations include more precise requirements for information security and reliability in the operations of the certification authorities.

FICORA promotes effective communications markets by supervising the charging of fair prices by telecommunications operators. From the beginning of July 2002, supervision has also covered companies managing television and radio networks. Along with the amendments to the communications legislation, economic regulation will also be responsible for market definitions and analyses, and decisions concerning significant market power.

More guidelines for pricing supervision

The Communications Market Act requires that prices charged by operators with significant market power (SMP operators) to other operators who use their networks are cost orientated. The fees may also include a reasonable return on capital.

In its decisions, FICORA has managed to determine unreasonable prices without having to intervene at the rate of return itself. Although FICORA has not had a detailed position on what would be a reasonable rate of return, the evaluation of it is important in the supervision of cost orientated prices.

In January FICORA published a memo with a view on the evaluation of return and level of the reasonable rate, especially in the fixed telecommunications. The principles given in the memo are used extensively in other EU countries for determining the capital base and a reasonable rate of return.

The memo was the first step towards a more instructive and guiding approach, rather than pure supervision. The supervision of prices has traditionally focused on company-specific inves-

tigations made on the basis of a request for action. Using guidelines and consultation, however, it is possible to avoid complaints and time-consuming legal proceedings. All companies can apply the same principles to check whether or not their prices comply with the law. What is more, the unusually decentralised Finnish telecommunications market and thus the great number of SMP operators make it impossible to conduct regular company-specific investigations of reasonable prices.

FICORA sent SMP operators a letter in January containing information on local loop legislation and FICORA's methods of evaluating the cost orientation of the local loop prices. The companies had two months to check their prices, to adjust them in compliance with the law and to send the revised price lists to FICORA.

After receiving the price lists, FICORA selected three companies – Oulun Puhelin Oyj, Hämeen Puhelin Oy and Kymen Puhelin Oy - for closer investigation. The investigations revealed that some of the local loop prices were not cost orientated and price reductions were not reasonable with regard to the related

cost savings. During this process the companies reduced their local loop prices for broadband services by 24-37%. FICORA then stated in its December decisions that the new prices were in compliance with the Communications Market Act.

FICORA made a decision in May on Soon Net Oy's interconnection charges. Soon Net Oy had also reduced prices for call origination and call termination, in this case by 10-19%, and published a new price list. FICORA stated that Soon Net Oy's new interconnection charges were in compliance with the communications legislation.

In 2002 FICORA made ten decisions on cost orientation of regulated charges, in addition to more than twenty other pricing decisions.

Economic inspections continued

FICORA introduced economic inspections in 2001, carrying out ten inspections targeted at telecommunications operators. The background to this was the European Commission's formal notice stating that Finland had not implemented inspections of operators' cost accounting procedures as stipulated by EC telecommunications legislation.

Economic inspections continued in 2002 with fifteen inspections. The inspections investigated connections between cost accounting procedures and pricing and the potential of the procedures to fulfil the requirements of the Communications Market Act.

An important aim of the inspections is to support other economic regulation. A special aim is to ensure that the operators apply accounting procedures that produce sufficiently reliable calculations for the control of reasonable prices.

On the basis of the inspections, it could be stated that for most operators the connection between cost accounting and pricing was not clear enough to comply with the aims of the Communications Market Act. The operators' cost accounting procedures produce information mainly for monitoring the profitability of their various business activities and they do not submit information on product-specific costs that form the basis of pricing calculations.

FICORA has so far not issued binding decisions on the basis of economic inspections, because the operators' measures to introduce better cost accounting procedures are considered sufficiently appropriate to reach the level required by the law.

In December FICORA published a set of general guidelines for cost accounting, which include all essential principles for cost accounting within the scope of the Communications Market Act. It also provides general information about the divisions which operators should focus on when developing cost accounting procedures. The guidelines were prepared in cooperation with the economic working group set up by FICORA.

Preparations for SMP decisions a demanding process

One of FICORA's major responsibilities according to the new Communications Market Act is the evaluation of the competitive situation in the market and the determination of operators having significant market power. According to the bill, FICORA shall at regular intervals also define the significant communications markets listed by the European Union and analyse the competitive situation in these markets. FICORA must also define SMP operators and set special obliga-

tions for them as required by the law. Hundreds of markets will need to be investigated.

Preparations for this extensive work are underway. They include the planning of an administrative process as well as internal methods and practices for carrying out the market analyses, decisions and consultations related to SMP decisions. According to the bill, SMP decisions must be submitted both to the Commission and to the regulatory authorities of all other EU countries at regular intervals. Under certain conditions, the Commission has a right to veto some decisions.

The introduction of market definitions and competition analyses increased the pressure to establish rapid, systematic data collection. A market database is under construc-

tion which will provide up-to-date information to support the decisions. The database will be completed in summer 2003.

FICORA has cooperated intensively with various stakeholders and national and international regulatory authorities, and has informed them of the progress of the SMP preparations. A special hearing was arranged where the most important stakeholders could present their views on the preparations. Cooperation with the Finnish Competition Authority in SMP matters has been initiated and SMP preparations in other EU countries are monitored closely.

Operations

Technical regulation and supervision

FICORA's technical regulations and guidelines seek to ensure the technical operability and security of communications networks. Steering of the network numbering and granting of various codes are FICORA's responsibility.

Network evolution means changes to technical regulations

A study of how technical regulations apply to IP-based networks led to a revision of several technical regulations and guidelines. Taking into account the

use of the IP and other new network technology, the revisions were based on a technologically neutral position.

The entry into force of the second phase of the Communications Market Act and the revision of the electronic communications data protection act mean yet another revision of the regulations. According to the Constitution of Finland, some items previously included in the regulations will be included in the law

where FICORA's right to issue regulations is clearly stated. The new regulations will take into account the converging and evolving nature of the technology. The revision work, involving all major stakeholders, has already started.

Operators will control their systems more effectively

Several general and technical inspections are carried out at operators' premises every year. The operators' capacity to respond to emergencies is also monitored. The inspections seek to ensure that the operation complies with the law and that telecommunications are technically operable under normal and exceptional circumstances. In addition, investigations are made in response to complaints from customers and at other operators' requests.

Investigations carried out as a result of the severe storms Finland experienced in July 2002 revealed that there were long power outages in both fixed and mobile networks. The operators were asked to adjust the capacity of the battery sets in accordance with the values given in FICORA's regulation on power supply. They were also asked to see to the number, condition and transport of their engine generators, and to control the operations of the systems more intensively.

The complaints FICORA receives from operators' customers mainly involve problems caused by the increased use of mobile phones and the Internet as well as problems associated with the newer services. Prices, operability and availability of broadband access also engendered complaints. The number of complaints concerning telephone bills has remained unchanged over recent years. Numerous interpretation guidelines and statements were issued on account of inquiries from customers and operators.

Number of broadband connections increased threefold

The number of fast broadband connections installed in 2002 tripled from 2001, bringing the total number of connections up to 274,000. Of these, 9,000 were implemented through shared access to the local loop. There were more than 5,000 concentrators, most of them small with less than 200 subscribers. For financial reasons, however, operators are not interested in providing broadband connections to small concentrators. The number of subscribers is even larger than the number of connections.

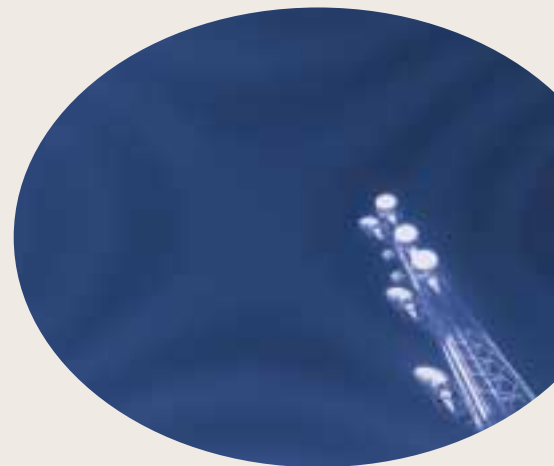
Numbering faces many challenges

Mobile number portability means that a subscriber to a mobile network can

keep his or her mobile phone number when changing operators. As mobile number portability must be implemented in summer 2003, FICORA and its stakeholders jointly prepared the regulations, guidelines and measures this will require.

The demand for services that can be reached with short messages in a mobile network has increased significantly with some 500 short message service numbers adopted annually in recent years. In 2002, barring categories were introduced for short message services enabling the subscriber to bar access from his or her mobile phone to the desired service groups.

Changes to the telecommunications network numbering required by the increasing amount of services being developed are also under examination. A possible future numbering system is 'ENUM', through which a person's telephone number may be used to search for his or her other addresses, such as IP address, e-mail address, or other telephone numbers. The system enables a user to be reached merely by means of the telephone number, and, ENUM would enable Internet calls to be made from ordinary telephones. Several ENUM efforts are underway in Europe at the moment, the outcomes of which are being monitored closely.

Technical maintenance of domain name register at FICORA

FICORA has administered the .fi domain name register since 1997. Technical maintenance was transferred from KPNQwest Finland Oy to FICORA in July 2002. Today FICORA also maintains and administers the name servers under the .fi root. The change was made as a result of renewal projects in the domain name administration as regards legislation and systems, as well as KPNQwest Finland Oy's financial difficulties.

There were almost 38,000 Finnish domain names at the end of the year.

Controlling the use of radio frequencies in Finland is an essential part of FICORA's activities. The aim is to ensure that radio frequencies are available to meet the current and future demand. FICORA ensures that customers are provided with frequencies that are as free of interference as possible.

Agreement on frequencies for maritime service in the Gulf of Finland

The Finnish, Estonian and Russian Maritime Administrations have for a long time worked on a Vessel Traffic Management and Information Service (VTMIS). Scheduled for implementation in July 2004, the service will enhance the safety of vessel traffic in the Gulf of Finland.

The VTMIS is an information system that reports a vessel's presence in the Gulf of Finland to a vessel traffic service (VTS) centre when the vessel enters the VTMIS area. Eastbound vessels report to the VTS centre in Tallinn and westbound vessels to the Helsinki VTS centre. Russia will control traffic in the most eastern part of the Gulf.

To work properly, the system needs radio frequencies on the international maritime VHF frequency band, because also foreign vessels must be able to use their own maritime radio telephones to communicate with the VTS centres. However, finding a sufficient number of free usable channels has been difficult.

In November 2002 an agreement was concluded between Finland, Estonia and Russia on the channels for the VTMIS. The Finnish representatives in the negotiations were FICORA, the Finnish Maritime Administration and the

Frontier Guard. All parties must change their use of maritime VHF channels. For Finland, the agreement means that users on the maritime VHF channels 10 and 74 must be transferred to other channels. There will be more traffic on the other maritime VHF channels but, in return, the VTMIS has been assigned frequencies that are free of interference.

Ultra Wide Band – new radio technology

Alongside the traditional narrowband radio systems, new systems with wide emission bandwidth are being introduced. Ultra Wide Band (UWB) systems do not have a carrier wave but use narrow pulses and time-domain signal processing.

UWB became an issue of interest in Europe a few years ago after the Federal Communication Committee in the United States started preparations for allowing the use of some UWB applications. The CEPT Electronic Communication Committee began compatibility studies in 2001 and the ITU Radiocommunication Sector's studies commenced in September 2002. Harmonised standards are also being drafted in order to place devices on the market according to the radio and telecommunications terminal equipment directive.

UWB technology can be used for communications and various radar applications. Though it will connect devices over shorter distances only, the new technology will enable higher transmission speeds than traditional radio systems and better resolution for radar applications.

Fourth digital distribution network being planned

In November, the Government granted all three available digital television network licences to Digita Oy. Digital radio network licences were granted to Digita Oy and Telemast Nordic Oy in the Uusimaa area of southern Finland.

FICORA began the planning of a fourth digital television network. The network will not necessarily be used for traditional broadcasting, and alternatives are being examined. Due to a shortage of frequencies, the fourth network will not cover the entire country until at least some analogue television transmissions have ceased. Consequently, the network will probably cover only the most densely populated areas.

IP technology for television networks

FICORA granted several radio licences, to test digital television networks for uses other than traditional distribution. In the Helsinki area there are two test networks of which the larger covers the entire city centre. The tests include, for instance, use of the Internet protocol in the digital TV network for distributing data, such as various video programme streams, to mobile terminal equipment.

FICORA supervises compliance with provisions on sponsored television and radio programmes, insertion of advertising as well as on the origin and scheduling of programmes. Supervision focuses on broadcasters operating under licence for national broadcasting. FICORA ensures that devices on the market comply with requirements. It also collects television fees.

Enhanced research activities as a means of media supervision

The insertion and duration of advertising in prime time on national commercial television channels had been studied earlier, but in 2002 the analysis was refined further and conducted completely at FICORA. The operators were found to have complied with the set obligations, although some provisions on the amount of advertising and ways to indicate station breaks were not being fully observed. The study was accompanied by the issuing of guidelines, for the interpretation of provisions on advertising and sponsorship, to all television broadcasters who had submitted a notification of television operation. In future, compliance with provisions will be monitored by this research twice a year.

Timeslots for programmes unsuitable for children are also supervised. An investigation was initiated to find out how the provisions on protection of minors are implemented in television operation, and a related viewer survey will be conducted in 2003.

Distribution of digital television programmes on cable networks monitored

FICORA made the first decision concerning distribution of digital television programmes on a cable network. The decision included a position on cases where a cable television company distributes 'must carry' programmes in encrypted form on the cable networks, and, in order to receive transmissions, a payment

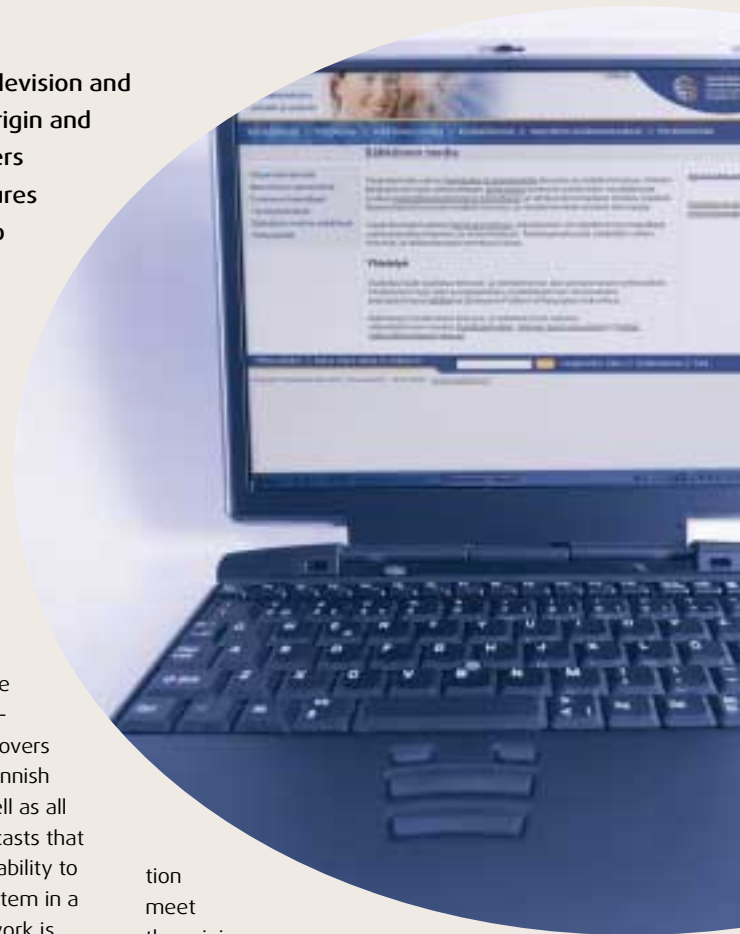
is required both for opening the service and for the related programme card. In future, telecommunications operators must distribute such transmissions on their cable networks so that they can be received by ordinary receivers, without extra costs for conditional access systems or costs to the customer for opening the service. 'Must carry' obligation covers all digital broadcasts of the Finnish Broadcasting Company as well as all licensed broadcasters' broadcasts that can be received without the ability to open a conditional access system in a municipality where the network is situated.

Standards for measuring the quality of postal services

FICORA monitored the requirements set for Finland Post Corporation for speed and reliability of postal delivery, and the handling of compensation applications and feedback from clients. The speed of letter delivery under the universal service has remained above the minimum level set in the postal legislation. European standards on measurement of transit time of end-to-end services for priority mail and first class mail and on measurement of complaints and redress procedures were adopted in 2002. In 2003, FICORA will provide for an impartial audit to determine whether the methods used by Finland Post Corpora-

tion meet the minimum requirements of the standard on delivery time.

The number of complaints concerning mail distribution and terms of delivery has remained small. FICORA investigated the efficiency of the address change service using a consumer study and stakeholder survey. According to this investigation, both consumers and companies are mainly satisfied with the service, which now appears to be more favourably regarded than before. However, FICORA asked Finland Post to pay attention to the problems which surfaced, such as errors in delivery, information about changes, the services of privately run post offices, and the length of the free redirection service.

The right to open undelivered postal items was transferred to FICORA at the beginning of 2002 according to the new Postal Services Act. FICORA's Undelivered Postal Items Unit in Jyväskylä handled some 250,000 postal letter items or postal parcels, 10% of which could be delivered to the recipient or sender after opening. Most undelivered items, for example advertisements, are not kept and are destroyed according to the Postal Services Act.

Market surveillance to ensure interference-free equipment

FICORA supervises compliance with relevant requirements of radio and telecommunications terminal equipment placed on the market. The equipment must be placed on the market in accordance with the radio and telecommunications terminal equipment directive. The aim is to prevent use of equipment causing interference to communications networks.

Dozens of importers and almost 600 retail outlets selling radio and telecommunications terminal equipment were inspected in 2002. Notices mainly pertaining to defects in documents or insufficient markings on equipment or packages were issued to every third shop. Some 20 devices were banned. Usually a ban is temporary until the defects have been corrected. In cases of some equipment, it was necessary to begin the safeguarding procedure according to the directive, meaning that

the device would be withdrawn from the market throughout the whole European Community.

From radio licence fees to television fees – The Television Fee Administration's 75 years

In Finland, fees have been collected for 75 years for the use of a broadcasting receiver. The system pays for public service broadcasting. Radio licence fees, the forerunner of the television fee, originated in 1927. The fees were at first collected by the Post and Telegraph Office and thereafter by the Posts and Telecommunications of Finland. In 1988, the television fee administration and the licence inspection branch of the Finnish Broadcasting Company were transferred to the newly established Telecommunications Administration Centre, today FICORA.

More than 2 million TV fee payers

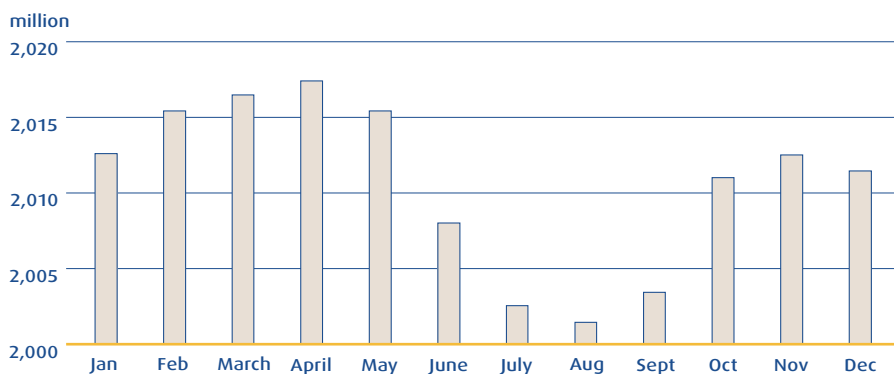
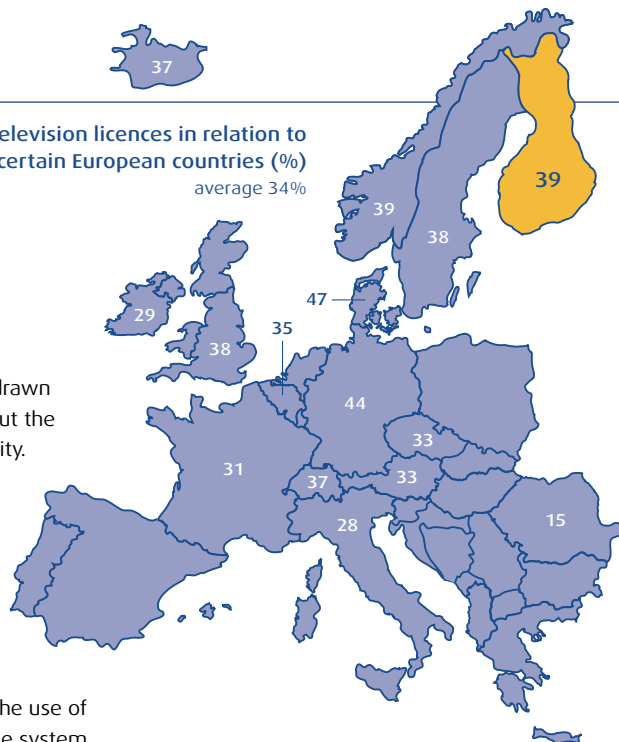
The television fee is determined by the Government. FICORA collects television fees for the State television and radio fund, and this cover nearly 85% of the Finnish Broadcasting Company's costs. At the end of 2002 there were 2.01 million users paying television fees, 2,800 more than in 2001. Television fees totalled EUR 338 million, i.e. EUR 2 million more than in 2001. About 50% of the new notifications resulted from the various promotional campaigns. The

campaigns have proved successful, and the TV Fee Administration won the Gold Effie Finland 2002 award in the public society category. Regional campaigns were rewarded in 2001. The campaigns, supported by the local mass media, involved direct marketing letters to households that had not sent notification of the use of a television set.

Forerunner in electronic service

The Television Fee Administration has been a forerunner in electronic service. For four years already, users have had the opportunity to make notification on the use of a television set, a notification to end the use of a television set as well as other changes on the Internet. 2002 saw plans for the first public administration e-invoicing system targeted at consumers. In it, invoices are directed electronically to the customer's netbank – no printed invoice is needed. The system will be introduced in March 2003.

The number of television licences in relation to population in certain European countries (%) average 34%

The monthly figures for television fee payers in 2002

In 2002 the realised net income was about EUR 1 million more than budgeted. Income was realised as budgeted while savings were made in costs.

In the 2002 Government budget, FICORA was defined as an office with a budgeted net income of EUR 417,000. The realised net income amounted to EUR 1.4 million.

FICORA covers the costs of its operations with the fees it collects. The main sources of income are radio transmitter licence fees, spectrum fees, telecommunications network numbering fees, postal operation supervision fees and Internet domain name fees. Television and licence fees are collected for the State Television and Radio Fund. The costs of the Television Fee Administration and of the supervision of television and radio operations are covered by the Fund.

FICORA's income from fee-charging operations in 2002 was EUR 27.6 million. The growth in income was EUR 1.5 million, or 5.8% on the previous year. Income from radio transmitter licence fees and spectrum fees slightly exceeded the budgeted amount.

Moderate increase in costs accompany new duties

Operating expenses in 2002 amounted to EUR 25.6 million, an increase of EUR 1 million, or 4.1%, on the previous year. Personnel costs rose EUR 1.2 million on the previous year and totalled EUR 11.4 million, or 44.4% of operating costs. 15 new employees were recruited. The cost of purchased services amounted to EUR 8 million, or 31.3% of operating costs. The cost of purchased services was down EUR 0.4 million. Other costs totalled EUR 2.9 million and included EUR 1.5 million in membership contributions to international organisations and EUR 1.1 million for international cooperation activity and travelling.

By means of the 'production for own use' item it has been possible to capitalise in the balance sheet the costs related to developing the licensing information system of the Radio Administration, mainly personnel wages. The development of the system is a

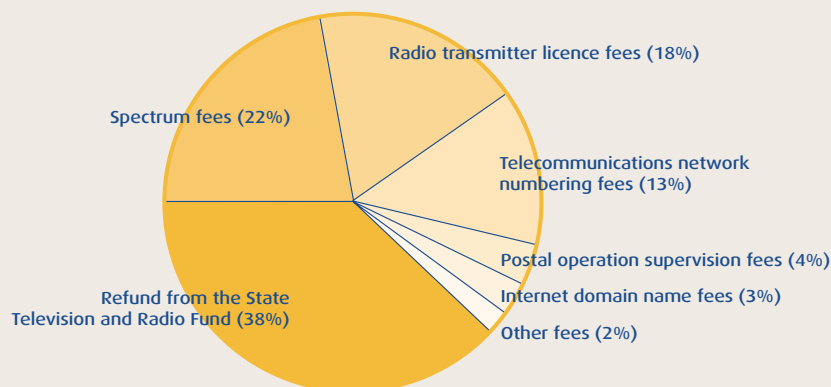
project that will take several years. The new information system will be used in the daily operations of the entire Radio Administration, except for frequency planning.

Development investments secure smoothly run services for the future

The balance sheet total was EUR 7.6 million. Investments in fixed assets, principally computer hardware and software, totalled EUR 2.8 million. EUR 2 million of these investments was financed with ordinary income using an individual sub-item and EUR 0.8 million was financed through a new sub-item allocated for development purposes. This sub-item was created from a sum which the Ministry of Finance returned to FICORA on the basis of previous years' surpluses. The biggest software and hardware purchases related to the licensing information system for radio administration, the CERT service, Internet domain names and TV fees.

Distribution of income from fee-charging operations in 2002

Total income EUR 27 568 905

Finance

Income and expenses account

	1.1.-31.12.2002		1.1.-31.12.2001	
	EUR		EUR	
Operating income				
Income from fee-charging operations	27 568 905		26 058 915	
Other income from operations	48 285	27 617 190	3 838	26 062 753
Operating expenses				
Materials, supplies and goods				
Purchases during the financial period	399 850		446 432	
Personnel costs	11 357 245		10 175 176	
Rents	1 715 709		1 584 360	
Purchased services	8 024 665		8 400 393	
Other expenses	2 876 124		2 687 855	
Production for own use (-)	-183 569		0	
Depreciation	1 407 659	25 597 683	1 303 753	24 597 969
Surplus I		2 019 507		1 464 784
Financial income and expenses				
Financial income	40 563		18 394	
Financial expenses	0	40 563	-35	18 359
Extraordinary income and expenses				
Extraordinary income	998		809	
Extraordinary expenses	0	998	0	809
FICORA surplus		2 061 068		1 483 952

Finance

Balance sheet

	31.12.2002		31.12.2001	
	EUR		EUR	
ASSETS				
Fixed assets and other non-current investments				
Intangible assets				
Intangible rights	653 006		456 780	
Other non-current expenditure	795 429		970 057	
Prepayments and unfinished assets	<u>1 956 322</u>	3 404 757	<u>499 552</u>	1 926 389
Tangible assets				
Machinery and equipment	1 456 931		1 289 404	
Fixtures and furnishings	<u>472 524</u>	1 929 455	<u>531 476</u>	1 820 880
Securities held in fixed assets and other non-current investments				
Securities held in fixed assets		2 624		2 624
Stocks and financial assets				
Current receivables				
Trade receivables	2 171 466		2 559 885	
Prepaid expenses and accrued income	49 555		37 481	
Other current receivables	0		0	
Prepayments	<u>0</u>	2 221 021	<u>189</u>	2 597 555
Cash, bank receivables and other monies				
Cash accounts	3 040		4 269	
Accounting office's income accounts	42		0	
Accounting office's expense accounts	<u>1858</u>	4 940	<u>0</u>	4 269
Total assets		7 562 797		6 351 717
LIABILITIES				
Equity capital				
State capital				
State capital 1.1.1998	-4 536 724		-4 536 724	
Change in capital from previous periods	-751 010		-751 010	
Transfers of capital	1 269 347		0	
Deficit for the financial period	<u>-575 638</u>	-4 594 025	<u>0</u>	-5 287 734
Creditors				
Current				
Collective accounts of state funds outside the budget	6 718 475		6 234 558	
Advances received	55		98	
Trade payables	3 179 325		1 183 945	
Transactions between accounting offices	289 058		370 555	
Items to be forwarded for payment	249 385		292 546	
Accrued liabilities and deferred income	1 710 311		3 551 815	
Other current liabilities	<u>10 213</u>	12 156 822	<u>5 934</u>	11 639 451
Total liabilities		7 562 797		6 351 717